

2022

Casa Corpului Didactic Mehedinți
Nr. 15, martie

Revistă internațională

EDUCAȚIA FĂRĂ FRONTIERE

Conferință Internațională

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A
ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE
ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL

ISSN 2810-224X
ISSN-L 2343-791X

CASA CORPULUI DIDACTIC MEHEDINȚI

EDUCAȚIA FĂRĂ FRONTIERE 2022 NR. 15, MARTIE

Colectivul de redacție:

Alin-Gabriel ROATEȘ

Alexandru ISTODOR

Beatrice-Ani POPESCU

Simona-Mihaela SBRENȚA

Editor:

Informatician C. C. D. Mehedinți – Alexandru ISTODOR

Editura *Școala Mehedințiului:*

Casa Corpului Didactic Mehedinți

Drobeta Turnu Severin, str. Calomfirescu, nr. 94

TEL./FAX 0252 321 537

E-mail: contact@ccdmehedinti.ro

ccdmehedinti@gmail.com

www.ccdmehedinti.ro ; <https://ccdmh.ro/>

**Notă: RĂSPUNDEREA PENTRU CONȚINUTUL MATERIALELOR REVINE
ÎN EXCLUSIVITATE AUTORILOR!**

ISSN 2810-224X

ISSN-L 2343-791X

CUPRINS

DIGITAL LITERACY SKILLS AND TECHNOLOGY HABITS	9
Ana Maria APOSTOLIE Școala Gimnazială Găgești, Bolotești, județul Vrancea	
EDUCAȚIA NON-FORMALĂ	13
Liliana BALICA Școala Gimnazială „Dumitru Crașoveanu”, Izvoru Bârzii, județul Mehedinți	
eTWINNING PROJECTS FOR FORMAL AND NONFORMAL EDUCATION	15
Mariana BANARI Liceul Teoretic „Adrian Păunescu”, Căzănești, raionul Telenești, Republica Moldova	
EDUCAȚIA, ARTA VIITORULUI	18
Parmina-Sândica BĂRBURAȘ Școala Gimnazială Nr.1 Românași, Românași, județul Sălaj	
PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT	21
Daniela BODEAN Liceul de Transporturi Auto, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
NON-FORMAL EDUCATION WITH A SPECIAL FOCUS ON THE REINFORCEMENT OF THE CHILDREN’S SELF-ESTEEM	25
Monica-Alina BORTEȘ Colegiul Național „Avram Iancu”, Câmpeni, județul Alba	

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN SISTEM ONLINE	28
Lorena Valentina BRESNICEANU Liceul de Transporturi Auto, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE	31
Simona Dana CĂTĂNESCU Școala Gimnazială „Mihai Viteazu”, Strehaia, județul Mehedinți	
PROIECT EDUCATIV JUDEȚEAN „8 MARTIE-ZIUA MAMEI” PALATUL COPIILOR DROBETA TURNU SEVERIN	33
Mileva CHIRCU Palatul Copiilor, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
COMUNICAREA DIDACTICĂ	36
Alina-Oana CIOFLAN Liceul Teoretic „Gheorghe Ionescu-Șișești”, Șișești, județul Mehedinți	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL	39
Adriana CORNEA Școala Gimnazială „Nicolae Colan”, Sfântu Gheorghe, județul Covasna	
FORMAL AND NON-FORMAL IN EFL	43
Cristina-Alina CRIȘAN Școala Gimnazială Nr. 3, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
METODE NON-FORMALE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE	46
Felicia-Alexandrina CRIȘAN Liceul Tehnologic „Decebal”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE	48
Petruța DOANDEȘ Școala Gimnazială Nr .6, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	

EDUCAȚIA PENTRU VALORI DEMOCRATICE	51
Ana-Amalia DOBRE Școala Gimnazială Nr. 5, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinti	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE. PEDAGOGIILE ALTERNATIVE	53
Cătălin DRAGOMIR Clubul Sportiv Școlar, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinti	
USING MUSIC IN THE ENGLISH CLASS	57
Gabriela Codruța DUMITRESCU Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinti	
CREATIVITATE PRIN ACTIVITĂȚI NONFORMALE	60
Anda-Ramona FRIMU Școala Gimnazială „Theodor Costescu”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinti	
VALORIZAREA EDUCAȚIEI NONFORMALE	63
Grigore GIORGI Școala Gimnazială „Dumitru Crașoveanu”, Izvoru Bîrzii, județul Mehedinti	
EDUCAȚIA PRIN PROIECTE ȘI PARTENERIATE	66
Claudia HANȚESCU Școala Gimnazială Șimian, județul Mehedinti	
EDUCAȚIA FORMALĂ-NONFORMALĂ-INFORMALĂ	68
Lenuța-Daniela HOTĂRANU Liceul Tehnologic „Domnul Tudor”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinti	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE	71
Simona LOLEA C.J.R.A.E Mehedinti	
SISTEME ALTERNATIVE DE INSTRUIRE	73
Sorina-Carmen MATEI Liceul Teologic Baptist „Alexa Popovici”, Arad, județul Arad	

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL	76
Căpățînă Rodica MERGEA Școala Gimnazială Broșteni, județul Mehedinți	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE	79
Nicoleta-Daniela MIȘCODAN Școala Gimnazială „Dumitru Crașoveanu”, Izvoru Bârzii, județul Mehedinți	
IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ASUPRA ELEVULUI	82
Constantin NOIMAIER Școala Gimnazială Șimian, județul Mehedinți	
DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL	85
Florica ORZA Grădinița cu Program Prelungit „Sfântul Stelian”, Moldova Nouă, județul Caraș Severin	
ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL	87
Gabriela PETCU Școala Gimnazială Broșteni, județul Mehedinți	
DEVELOPING BETTER CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS WITH NEURO-LINGUISTIC PROGRAMMING	89
Anca-Liliana PITIC Colegiul Național „Gheorghe Țițeica”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
EDUCATIONAL ALTERNATIVES, THE „IMPERFECTIONS” OF TRADITIONAL EDUCATION?	92
Monica Iuliana PONEA Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
ȘCOALA FĂRĂ MANUAL	95
Lepădat-Marian POPESCU Colegiul Național Economic „Theodor Costescu”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	

EDUCAREA TINERILOR - O SOCIETATE STABILĂ ȘI MODERNĂ	98
Daniela RAICU Palatul Copiilor Drobeta Turnu Severin, Județul Mehedinți	
ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE- O NEVOIE A EUROPEI CONTEMPORANE	101
Dan Florentin RĂDUCAN Liceul Tehnologic „Decebal”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF	104
Bianca RĂDUCAN C.J.RA.E Mehedinți	
DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE	106
Bianca-Alisa RUȘEȚELU Școala Gimnazială „Dumitru Crașoveanu”, Izvoru Bârzii, județul Mehedinți	
MÉTHODES DE PRÉVENTION DU DÉCROCHAGE SCOLAIRE DES ENFANTS ROMS	108
Mirela RUSU Liceul Tehnologic „Decebal”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
RELAȚIA DINTRE EDUCAȚIA FORMALĂ, NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ	111
Delia SFETCU Școala Gimnazială Nr. 6, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
EDUCAȚIA FORMALĂ ȘI EDUCAȚIA NON-FORMALĂ. DOUA TIPURI ALTERNATIVE DE EDUCAȚIE CU REZULTATE EXCELENTE	115
Mariana Florentina STANCU C.J.R.A.E. Mehedinți	
ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE	118
Daniela TUDOR Școala Gimnazială Nr. 129, Sector 4, București	
PERSONALITATEA UMANĂ – PRODUS FINAL AL EFORTURILOR EDUCAȚIONALE	120
Clara Gabriela TURTUREA Școala Gimnazială Nr. 5, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	

METODE ALTERNATIVE - AVANTAJELE ȘI PROVOCĂRILE LOR	123
Ionelia-Eugenia ȚÎNȚARU Școala Gimnazială „Constantin Negreanu”, Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
DIMENSIUNEA EUROPEANĂ ÎNTRE FORMAL ȘI NONFORMAL ÎN ALTERNATIVA STEP BY STEP	125
Ramona Cornelia UDREA Școala Gimnazială „Constantin Negreanu” Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți	
METODE ACTIV-PARTICIPATIVE APLICABILE ÎN CADRUL EDUCAȚIEI NONFORMALE	127
Corina VLĂDOIU Școala Gimnazială Nr. 7, Mediaș, județul Sibiu	

DIGITAL LITERACY SKILLS AND TECHNOLOGY HABITS

ANA MARIA APOSTOLIE
ȘCOALA GIMNAZIALĂ GĂGEȘTI,
BOLOTEȘTI, JUDEȚUL VRANCEA

In this pandemic era, communication has been mostly facilitated via the

Internet replacing face to face interactions due to its flexible and widespread features. Likewise, education has been adapted into this new fully digitalized learning environment as well; thus, concerning the needs of the students and the teachers, e-learning has fit in the educational settings more. The technology has taken the learning off the classroom walls, and has made the distances closer. Therefore, we need a clear delivery of all types of information in these educational processes.

Students' digital literacy skills, their technology habits and backgrounds are among the key factors to have an efficient digital instruction established with e-tools since it forms a base for learning via such virtual environments and anticipates their learning outcomes. Despite several advantages of digital learning environments and tools, students may show different levels of digital literacy skills and perceptions to e-learning. We aim to investigate the digital literacy skills of the students to see whether there are differences depending on their grades in and gender.

In the Covid-19 pandemic period, online communication has mostly superseded face-to-face interactions. Likewise, education itself has become totally digitalized and changed into new educational settings. Therefore, considering the needs of the students and the teachers, adaptation into e-learning environments has increased. In this age, the importance of information has been increasing drastically. The methods for reaching the information have been changing in this developing process. Internet technology and mobile technology are among the most common concepts. Thus, the improvement of the technology and the rapid spread of the "Internet" bring about additional needs. Hence, concepts such as technology and information have had a significant place in globalization and information society. Also, recently, we observe the spread of individual Internet use in different areas such as education, medicine, business and so on.

We see individuals use the Internet for several purposes such as using social media, subscribing to some groups or blogs, reading the news, sharing their opinions, listening to music, watching movies and so on. However, all the websites offering such features are not equally trustworthy. It is also possible that while surfing on the Internet, the Internet users may come across other user profiles who do not have good intentions and experience cyber theft,

swindle, cyber bullying, being misled, share of the private information, harmful software and applications and so on. This requires people using the Internet to have the digital literacy skills, which is among the most important abilities of the future.

Besides the studies conducted to increase the reliable Internet usage by using different technologies, and determine the truth of the gathered information, digital literacy is important in solving the problems the individuals come across: "Therefore, it is inevitable to discuss the importance of individuals' digital literacy skills" (Mohammadyari & Singh, 2015). Individuals with digital literacy skills can adapt to the new and developing technology (Ng, 2012).

Digital literacy requires individuals to have the abilities of using technology in educational processes, reaching, producing and sharing the correct information and using different technologies appropriately. The place of digital literacy in education is undeniable. In this regard, developing technologies and wide-spreading Internet usage has been changing the processes of people's information gathering and learning. Innovations in keeping up with the necessities of this age, following the developments, sharing and improving the information are necessary and the best way for achieving this is education, and it has the biggest role in this process.

Researchers state that the students who cannot gain digital literacy skills will not be able to keep up with the students who become experts at digital literacy, both economically and academically. Indeed, the aim of education is to make the individuals gain the necessities of the time and prepare them for life and increase their life quality.

In educational research, digital literacy has been a widespread issue (Ng, 2012; Thompson, 2013) and it is among the 21st century skills (van Laar et al. 2017; Voogt & Roblin, 2012). By emphasising critical thinking, and by using information technologies and the Internet, the main ingredient of digital literacy is "the ability to understand and use information in multiple formats from a wide range of sources" (Gilster, 1997, p. 1). In other words, digital literacy can be defined as having the skills for choosing, evaluating and re-using the current information on the Internet (Van Dijk, 2005), therefore, it can be named as a survival skill in the digital era.

According to Ng (2012), the indicator of digital literacy can be the individual's adaptation to new and emerging technologies. Ng (2012), presented a bigger framework including three dimensions of technical, cognitive and socio-emotional. First, the technical dimension requires having the technical and operational abilities to use technology for learning and daily activities. Second, the cognitive dimension is about the assessment, transformation and formation of the information and also critical thinking. The last, socio-emotional, dimension is the ability to use the internet for the purposes of communication, socialization and learning in a responsible way. As for the measures of the digital literacy, there are ongoing debates about the dimensions of digital literacy and how it is measured.

Although most of the digital literacy frameworks define it as a multi-dimensional form, many studies presented only one general digital literacy score (e.g., Gebhardt & Schulz, 2015; Katz, 2007, as cited in Jin et al., 2020). Since digital literacy has been an important feature of our lives recently, lack of its skills affect individuals' success in their education and business life and their social interactions. Today, via computers or smart-phones, students and adults can easily send or get messages or emails, learn what they get curious about, watch movies or videos, listen to music, read electronic sources such as e-books, write texts in different formats and do online shopping or book a room or buy a ticket online and so on. Therefore, people live with the chances that speed up what they want to do and ease their daily lives.

Digital literacy requires the ability to use technology in educational processes effectively and using different technologies correctly. As the definition states, digitally literate people adopt and improve their long-term learning tasks and share well-behaviours with the society by using technology knowledge and abilities. Therefore, as Koltay (2011) states, digital

literacy plays an important role in all educational levels and it is a key in learning and teaching today. Thanks to digital literacy, young individuals make use of digital information resources, therefore they get prepared for the current technology challenge. It also develops critical thinking skills while using digital technology. Thus, it can be implied that achievement of digital literacy can be adopted as an indicator of academic success. Hence, it can be defined as the skills of people to use functional skills in digital environments, therefore they can reach and select information, have critical thinking, be productive, cooperate with other people, communicate efficiently, yet beware of cyber security.

However, in the digitalization age, teachers have difficulties in catching up with the changes in technology and education and also they face significant difficulties in incorporating these developments into a consistent plan for classroom practices (Allen & Berggren, 2016). In the digital age we live in, it is one of the duties of teacher training programs to prepare pre-service teachers and their potential students for the digital age. Therefore, teachers should have critical knowledge of technology not only for themselves but also for the benefit of their students in their classrooms.

It is thought that digital literacy skills are also important for pre-service teachers in the learning and teaching process. In this respect, examining the digital literacy skills of the teachers, pre-service teachers and stakeholders, and shaping the education programs, teaching method, strategy and techniques accordingly are necessary in adapting today's digital era for the quality of education. Based on this requirement, the aim of the present study is to determine the digital literacy of the education faculty students and to examine them according to the variables of department and gender. In addition, it was aimed to determine the motivation sources of teacher candidates in the learning process and their habits of accessing and using the internet, technology, social media, email.

In conclusion, we investigated student' digital literacy skills, technology habits and experiences in e-learning environments. They studied in different grades in the school. Although there were differences in terms of gender, we found the prospective teachers had relatively high digital literacy scores while they had different technological backgrounds. Therefore, in line with the research findings, more studies can be carried out to develop digital literacy by considering the technology related demographic information. As an implication, more courses related to technology knowledge and usage in daily lives and also in educational settings can be included in teacher-training programs. As for the limitations, we analyzed technology related backgrounds of the pre-service teachers descriptively as demographic information, however, in further research, their relation with the digital literacy and academic achievement might be researched and certain implications for instructional purposes should be suggested.

BIBLIOGRAPHY

- Allen, C, & Berggren, J 2016, “*Digital literacy and sustainability – a field study in EFL teacher development*”. Eds. In S. Papadima-SophocleousL. Bradley & S. Thouësny, CALL communities and culture – short papers from EUROCALL 2016, pp. 14-19. Research-publishing.net. <https://doi.org/10.14705/rpnet.2016.eurocall2016.531>
- Gilster, P. 1997, *Digital literacy*, John Wiley & Sons, New York.
- Jin, KY, Reichert, F, Cagasan Jr, LP, de la Torre, J, Law, N 2020, Measuring digital literacy across three age cohorts: Exploring test dimensionality and performance differences. *Computers & Education*, 157, 103968.
- Koltay, T 2011, ‘The media and the literacies: media literacy, information literacy, digital literacy’, *Media, Culture & Society*, 33(2), pp. 211–221. doi: 10.1177/0163443710393382.
- Mohammadyari, S, Singh, H 2015. Understanding the effect of e-learning on individual performance: The role of digital literacy. *Computers & Education*, 82, 11-25.
- Ng, W. 2012, “Can we teach digital natives digital literacy?”. *Computers & Education*, 59(3),1065-1078.
- Thompson, P. 2013, The digital natives as learners: Technology use patterns and approaches to learning. *Computers & Education*, 65,12-33.
- Van Dijk, J 2005, *The deepening divide. Inequity in the information society*, Sage Publications, London.
- Van Laar, E, Van Deursen, AJ, Van Dijk, JA, De Haan, J. 2017, The relation between 21st-century skills and digital skills: A systematic literature review. *Computers in human behavior*, 72, 577- 588.
- Voogt, J, & Roblin, NP. 2012, A comparative analysis of international frameworks for 21st century competences: Implications for national curriculum policies. *Journal of curriculum studies*, 44(3), 299-321.

EDUCAȚIA NON-FORMALĂ

LILIANA BALICA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DUMITRU CRAȘOVEANU”,
IZVORU BÂRZII, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Education is a set of complex actions deliberately undertaken in a society with

the aim of shaping human personality according to the level of development of society. The fundamental aim of education is to maintain and improve the quality of life and the progress of society.

Non-formal education means any action organized outside the school system, which bridges the knowledge taught by teachers to their implementation. This modern type of training removes the stress of catalog notes, imposed discipline and mandatory topics.

Educația este un ansamblu de acțiuni complexe desfășurate în mod deliberat într-o societate cu scopul modelării personalității umane în concordanță cu nivelul de dezvoltare al societății. Scopul fundamental al educației este de a menține și de a îmbunătăți calitatea vieții și progresul societății.

Educația non-formală înseamnă orice acțiune organizată în afara sistemului școlar, prin care se formează o punte între cunoștințele predate de profesori și punerea lor în practică. Acest tip modern de instruire elimină stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse și al temelor obligatorii.

Obiectivele educației non-formale nu urmăresc să excludă modul tradițional de educație, ci să completeze instruirea pur teoretică prin activități atractive, la care să aibă acces un număr cât mai mare de tineri. Acestea sunt:

- completarea orizontului de cultură din diverse domenii;
- crearea de condiții pentru formarea profesională;
- sprijinul alfabetizării grupurilor sociale defavorizate;
- asigurarea unui mediu propice exersării și cultivării diferitelor înclinații, aptitudini și capacități.

În cadrul școlii, elevii sunt atrași în activitățile extracurriculare. Câți dintre noi nu mergem cu elevii la teatru, cinematograful, muzee, cămine de bătrâni, bibliotecă și alte instituții care au ca scop educația. Dacă elevul studiază „Pinocchio” de Carlo Collodi, la școală înțelegerea textului va fi asigurată și întregită prin vizionarea piesei de teatru respective. Așadar educația non-formală completează educația formală în cadrul școlii. În felul acesta, cultura elevului se îmbogățește, aceasta îi poate descoperii noi pasiuni.

Educația non-formală nu face altceva decât spiritual elevul, îi deschide noi orizonturi, îl modelează, îl cizelează, îl face să aibă mai multă încredere în forțele sale. Este exclus ca toate aceste activități suplimentare să rămână fără ecou în mintea și sufletul elevului.

Educația formală	Educația non-formală
<i>Avantaje</i>	
<ul style="list-style-type: none"> – posibilitatea realizării unei evaluări individuale de tip formativ; – dezvoltarea sistematică a deprinderilor de muncă intelectuală a celui care se educă. 	<ul style="list-style-type: none"> – spațiul instructiv-educativ mult mai flexibil decât cel strict școlar; – o mai bună selectarea informațiilor; – facilitează munca în echipă; – accentuează obiective de tip formativ-educativ.
<i>Dezavantaje</i>	
<ul style="list-style-type: none"> – predispunerea către rutină și monotonie; – dezinteres, plictiseală; – activismul elevilor este redus; – ne se fac legături cu experiența de viață a elevilor; – conținutul învățării formale este supus evaluării de tip sumativ, cu tot cortegiul de consecințe negative. 	<ul style="list-style-type: none"> – absența unor demersuri evaluative sistematice; – cultivarea derizoriului.

Uniunea Europeană insistă asupra importanței învățământului nonformal.

„Educația formală și nonformală sunt complementare. Ele coexistă. Elementele uneia se pot regăsi în cealaltă”(Citat din raportul Grupului de lucru pentru Educația non-formală, din cadrul Consiliului Europei, anul 2001).

Aceasta este considerat astăzi în Europa ca fiind parte necesară a conceptului modern de educație ca o completare esențială și de neînlocuit a educației formale.

BIBLIOGRAFIE

- Ministerul Educației și Cercetării, *Strategia dezvoltării educative*, București, 2007.
 Cristea Sorin, *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera Internațional, București, 2000.
 Cuco Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom 2002.
 Țoitu Laurențiu, *Strategii educaționale centrate pe elev*, Editura Alpha, București 2006.
<https://www.scribd.com/doc/143924500/Ce-Este-Educatia>.

eTWINNING PROJECTS FOR FORMAL AND NONFORMAL EDUCATION

MARIANA BANARI

LICEUL TEORETIC „ADRIAN PĂUNESCU”,

CĂZĂNEȘTI, RAIONUL TELENEȘTI,

REPUBLICA MOLDOVA

One of the most successful ways by which we can include European

cooperation and collaboration in our regular classes or extracurricular activities is offered by the eTwinning platform, <https://www.etwinning.net>, the community of schools in Europe. What does this platform offer to those who are interested in including it both in formal and nonformal education they provide? As it is stated on the platform itself, eTwinning is a program aimed at teaching staff (teachers, principals, librarians, etc.) who work in schools across Europe, and it gives way to communication, collaboration, setting up of projects, exchanging ideas, etc. Shortly, it is a virtual space where those who belong to it feel they are part of the most exciting international educational community in Europe. Moreover, eTwinning is part of the EU program for Education, Training, Youth and Sports, Erasmus+. So far, more than 1 million teachers, 200.00 schools and 150.00 projects have got involved in the unique experience named eTwinning.

Once you decide to embark on this adventure, you have the chance to find partners for different European projects (you can set-them up yourself or you can join other projects), to attend training courses or webinars which are on-line or in-person, to collaborate with teachers all over Europe, to share and get ideas which you can put into practice.

The main advantage of eTwinning is definitely the collaboration between people who have the same ideas, interests and aims, who manage to move education beyond the walls of their school, and who make their students learn even when the school bell becomes silent. This collaboration happens at all levels, and it includes teachers, students, schools, parents and local authorities, as they are given the opportunity to work together and to find solution to the problems which they all encounter. First of all, eTwinning means teachers working together and organizing activities for their students. In this way, students who become eTwinners have and play an active part in the local and European community, as they interact with their peers, analyze, think critically, solve problems, discover, decide and thus, they develop the most important abilities and skills of the 21st century. All these take place in a safe online environment, and none of the participants are exposed to any kind of danger.

Besides collaboration, teachers are provided with the opportunity to attend various training courses and events which are run by European experts in hundreds of fields. These can happen on-line or face to face (by attending training courses, webinars or seminars and conferences), and they include active work and discussions among the teachers who attend them. Whether you are a beginner or an expert in eTwinning, these events cater for all. By attending not only the projects but also the professional training events, teachers learn with and from each other, and together they discover and develop new teaching techniques and materials which they can include in their regular classes or during the extracurricular activities they set up in their schools or communities.

Teachers' and students' work is acknowledged in various ways, such as the National Quality Label which rewards excellent eTwinning projects that reached a certain national and European standard, for instance projects that have a common goal, a shared plan, within which teachers and students contributed jointly to the activities, which have collaborative activities and take into consideration eSafety and copyright issues. Teachers need to apply in order to get this label, which is a concrete recognition for teachers and schools of the high level of their eTwinning activities, and who are encouraged to continue participation and working, as their efforts are recognized in this way. A second mark of the successful eTwinning activities is offered by the European Quality Label which proves that the project has reached a certain European standard. No need to apply for it, as it is awarded by the Central Support Service to teachers in a project which is proposed by at least one National Support Service or which include at least two partners that have received the National Quality Label. Another important recognition is offered by the eTwinning Portfolio, an eTwinning Curriculum Vitae which allows teachers to capitalize on their eTwinning achievements. It enables the automatic collection and showcase of activities teachers have been involved in since the registration. It includes the projects that were awarded the Quality Labels, and the participation in the training events. Last, but not least, the eTwinning School Label is a great example of how the whole school can benefit from this program, and it is a proof that the school is actively promoting the eTwinning values and pedagogy. This recognition is a point of reference for the local community while the eTwinning school is a good-practice model for other schools.

A successful example: All we need is... art

At the beginning of this year, together with students from my school, we joined the eTwinning project "All we need is... art", a joint collaboration for teachers and students in Greece, Romania, Lithuania, The Netherlands, and Republic of Moldova. The aims of our project are to increase our students' interest in art, to develop and improve their critical thinking skills, visual literacy, creativity, to enhance their ICT and language skills, as well as collaboration and active involvement.

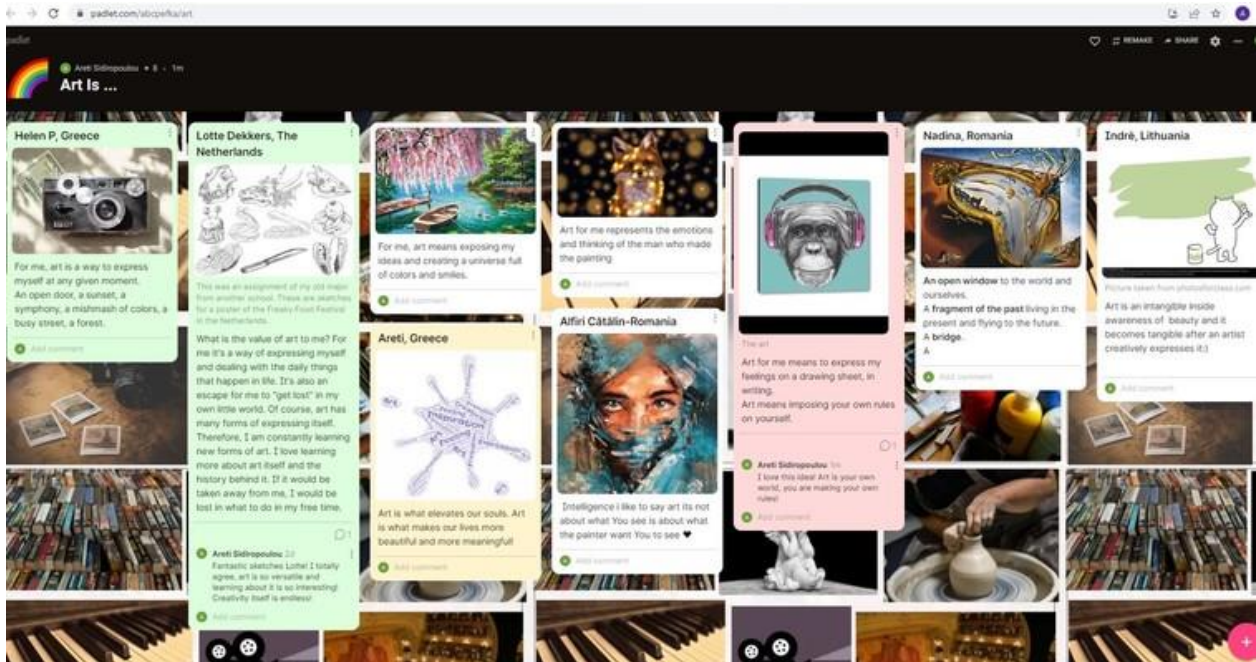
The activities include both synchronous and asynchronous meetings for teachers and students, and the main topics are related to art, while connecting it with the real world and the current events. For instance, "Make art not war" or "A celebration of the artists who explore art and climate change". At least once a month, all the students and teachers come together online, and they take part in different activities, they share ideas, work in groups and come to understand how important art is, both in our lives and in education as well.

During the synchronous meetings, students and teachers share thoughts about what art is and what it means to them, they watch short videos, examine and analyze them from multiple points of view, they work together, discuss and create, and they take part in a logo competition and a slogan creation. Besides the Twinspace offered by the platform, students and teachers make use of various other digital tools and apps, such as Mentimeter, Padlet or Wordwall.

And, because a picture is worth a thousand words, here you can see why our collaboration has been so successful:

Using Mentimeter, students shared ideas about why we need art.

Using Padlet, students and teachers share ideas about what art means to them.

**THIS ARTICLE IS AN ORIGINAL CONTRIBUTION.
NO BIBLIOGRAPHY WAS CONSULTED.**

EDUCAȚIA, ARTA VIITORULUI

PARMINA-SĂNDICA BĂRBURĂȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 ROMÂNAȘI,
ROMÂNAȘI, JUDEȚUL SĂLAJ

Education has been, is and will be the art of the future, a goal of society.

The post-modernist guidelines highlight the expansion of non-formal education with the processing of formal education tasks, diversifying activities and stimulating to a greater extent the motivation of the participants.

A judicious combination of formal and non-formal education will lead to an infinite success of education.

Educația a fost, este și va fi arta viitorului, un țel al societății. Datorită imenselor transformări pe care Europa le cunoaște în ultimele decenii, educația primește o semnificație din ce în ce mai mare. Educația tradițională trebuie completată cu una modernă, dinamică, flexibilă și permanent adaptată societății în continuă schimbare, realizându-se pasul către educația nonformală, informală, pe parcursul vieții, permanentă, etc.

Dascălul trebuie să găsească toate căile de a integra toate oportunitățile de învățare extreme școlii în propriul demers didactic.

Educația etimologic provine de la „educativ”, adică „creștere, formare”, dar își are rădăcina și în „educu-educare”, respectiv „a crește, a forma, a instrui” sau „educu-educere” ceea ce înseamnă „a ridica, a înălța”.

Educația formală este educația intenționată, sistematică și evaluată, încredințată specialiștilor din domeniul acceptat instituțional, juridic, statal și social al educației (profesor, lector, învățător, educator, etc).

O definiție a educației formale a fost dată de Philip Coombs, conform căreia educația formală este „sistemul educațional structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară și până la universitate care include în plus față de studiile academice o varietate de programe specializare și instituții de pregătire profesională”.

Educația formală este importantă deoarece facilitează accesul la valorile culturii, științei, artei, literaturii și tehnicii, la experiența socio-umană având un rol decisiv în formarea personalității conform nevoilor individuale și sociale. Avantajele educației formative sunt reprezentate de îmbogățirea sistemului cognitiv al educaților, posibilitatea realizării unei evaluări individuale de tip formativ și dezvoltarea sistematică a deprinderilor de muncă intelectuală ale celui care se educă. Există și anumite dezavantaje sau inconveniențe cum ar fi: centrarea excesivă pe realizarea competențelor prevăzute de programa școlară și restrângerea libertății de acțiune a elevului, fapt ce poate conduce la apariția dezinteresului, plictisului sau monotoniei.

Educația nonformală cuprinde totalitatea acțiunilor organizate în mod sistematic, dar în afara sistemului formal al educației.

Din punct de vedere etimologic termenul de „nonformal” își are originea în latinescul „nonformalism” preluat cu sensul „în afara unor forme special\oficial organizate pentru un anumit gen de activitate”.

Educația nonformală a fost definită de J. Kleis drept „orice activitate educațională intenționată și sistematică desfășurată de obicei în afara școlii tradiționale, al cărui conținut este adaptat nevoilor individului și situațiilor speciale în scopul maximalizării învățării și cunoașterii și al minimalizării problemelor cu care se confruntă aceasta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor)”.

Educația nonformală completează educația formală într-un cadru instituționalizat situat în afara sistemului de învățământ dar și în interiorul acestuia.

Avantajul educației nonformale este spațiul instructiv educativ flexibil față de cel strict școlar, oferind astfel individului o mai mare libertate de acțiune, permițând o mai bună selectare a informațiilor resimțite ca necesare de către cei ce se instruiesc (Bocoș, M., Jucan, D., 2008). Avantajele educației nonformale este centrată pe procesul de învățare, nu pe cel de predare, solicitând în mod diferențiat participanții; dispune de un curriculum la alegere flexibil și variat propunându-le participanților activități diverse și atractive în funcție de interesul acestora, contribuie la îmbogățirea culturii generale pune accent pe aplicabilitatea imediată a cunoștințelor și nu memorarea lor, acționează noile tehnologii comunicaționale ținând cont de progresul societății.

Educația nonformală cuprinde două tipuri de activități: activități parașcolare (perfecționări, reciclări etc.) și activități perișcolare (excursii, cercuri, vizite la muzeu teatru etc.). Aceste activități apar mai nou în cadrul activității „Școala Altfel” când se desfășoară activități recreative dar coordonate și planificate de cadru didactic. Activitățile acestea sunt alese de părinți, elevi, cadru didactic, ele având rol de îmbogățire a cunoștințelor prin alte căi decât cele tradiționale.

Dezavantajul educației nonformale este legat de absența unor demersuri evaluative, sistematice, fapt care în absența unor autoevaluări riguroase și obiective poate duce la rămânerea în urmă ale beneficiarilor aceste forme de educație.

Indiferent de disciplină elevii sunt puși în situația de asumare de rol, ceea ce are efect nu numai asupra comportamentului social ci și asupra deprinderilor de comunicare și a deprinderilor de învățare. Pe cale informală valorificarea cunoștințelor dobândite într-o oră de limba română este realizată atunci când obiectivele propuse urmăresc familiarizarea cu normele de utilizare a limbii, cu regulile semantice, gramaticale, stilistice și pragmatice ale textului. Nonformalul se valorifică prin diferite tipuri de activități cum ar fi: jocul de rol pentru observarea regulilor socio-culturale.

Pentru învățământul primar pentru disciplinele ariei curriculare limbă și comunicare nonformalul poate fi un auxiliar eficient și un factor de motivare pentru elevi.

Orientările post moderniste evidențiază expansiunea educației nonformale cu prelucrarea unor sarcini de educație formală, diversificând activitățile și stimulând în mai mare măsură motivația participanților.

O îmbinare judicioasă a educației formală cu educația nonformală va duce la un infinit succes al educației.

BIBLIOGRAFIE

- Bălan, Bogdan, Boncu, Ștefan, Cosmovici, Andrei, Cozma, Teodor, Crețu, Carmen, Cucuș, Constantin (coordonator), Dafinoiu, Ion, Iacob, Luminița, Moise, Constantin, Momanu, Mariana, Neculau, Adrian, Rodica, Tiberiu, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice. Curs elaborat în tehnologia învățământului deschis la distanță*, Editura Polirom, București, 2005.
- Bocoș, M., Jucan, D., *Fundamentele pedagogiei. Teoria și metodologia curriculumului*, Editura Paralela 45, Pitești, 2008.
- Cucuș, C., *Pedagogie și axiologie*, Editura Didactică și Pedagogică. București, 1995.
- Cucuș Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1996.
- Ionescu, M., Chiș, V., *Pedagogie aplicată*, Editura Eikon, 2010.

PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

DANIELA BODEAN

LICEUL DE TRANSPORTURI AUTO,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

In

a broad sense, teaching is interpreted as the training action performed by the teacher, addressed to the student, to stimulate actions specific to any learning activity (knowledge reception, processing, assimilation, internalization and application, in different situations).

Learning is the student's action, initially conducted in a guided way, as a direct effect of the instruction designed by the teacher at different levels of pedagogical competence and which involves the acquisition of knowledge, skills and strategies according to the objectives included in the school curricula. each teaching activity.

Subsequently, learning becomes meta-learning, metaconstruction, a process in which the student participates, with priority, the teacher having the role of "facilitator" of learning.

Procesul de învățământ apare ca un ansamblu de activități organizate și dirijate, care se desfășoară etapizat, în cadrul unor instituții specializate, sub îndrumarea unor persoane pregătite în acest scop, în vederea îndeplinirii unor obiective instructiv-educative (apud I. Cerghit și L. Vlăsceanu, 1988). Este vorba de un proces progresiv (planificat, sistematic, metodic și intensiv) „orientat pe valori, creativitate, capacități cognitive, capacități volitive și capacități acționale, cunoștințe fundamentale și cunoștințe, competențe și abilități de utilitate directă” (Legea Educației Naționale, art. 2), de acces la cunoaștere și acțiune, pus sub controlul personalului didactic, bazat pe selecționarea și structurarea strictă a conținuturilor reactivitate și pe efortul personal al elevului.

În optica analizei sistemice, însuși conceptul de proces de învățământ dobândește o definiție mai completă și mai precisă. Astfel, el este considerat „ca un sistem complex și dinamic, un ansamblu acțional deliberat proiectat și structurat, ale cărui componente și interacțiuni funcționează în mod integrat în raport cu anumite obiective instructiv-educative de atins” (S. Cristea, 1998).

Structura procesului de învățământ poate fi analizată la niveluri de referință diferite:

- la nivelul de *organizare (proiectare)* al procesului de învățământ;
- la nivelul *acțiunilor (proces)* principale realizate în cadrul procesului de învățământ;
- la nivelul *componentelor (structură)* de bază ale procesului de învățământ implicate în proiectarea, realizarea și dezvoltarea oricărei activități de instruire.

Viziunea modernă a procesului de învățământ (a curriculum-ului) promovează „o întreită dimensiune: dimensiunea structurală, dimensiunea procesuală și dimensiunea produsului” (apud M. Manolescu, 2013, Prezentare la Congresul Educației).

a) Nivelul de organizare al procesului de învățământ poate fi analizat:

- În sens macrostructural (ca organizare a sistemului de învățământ (pe trepte și cicluri de școlarizare, pe discipline școlare concepute mono sau interdisciplinar) sau structura cantitativă (numărul de zile alocate pentru școală sau pentru vacanțe și numărul de ore stabilit pe discipline/anual, semestrial, săptămânal, pe module de studiu, pe capitole, pe subcapitole, pe grupuri de lecții) și calitativă a anului școlar (logica organizării disciplinelor pe semestre școlare, raporturile dintre timpul școlar și vacanțele școlare, dintre activitățile școlare și activitățile extrașcolare - Săptămâna „Școala altfel”, „Să știi mai multe, să fii mai bun!” -, dintre etapele de sistematizare a învățării și cele de evaluare finală; deschiderile spre interdisciplinaritate, educația permanentă și autoeducație).
- În sens microstructural (formele de activitate adoptate: forme de organizare și forme de realizare a activității).

Formele de organizare a procesului de învățământ pot fi clasificate după două criterii:

- *Raportarea la formele generale ale educației:* instruire formală - instruire nonformală - instruire informală.
- *Raportarea la numărul convențional al celor instruiți* într-un cadru instituțional existent sau inițiat de profesor, care impune un anumit mod de realizare a corelației pedagogice profesor-elev: învățământ frontal (cu clasa de elevi), învățământ pe grupe (cu microgrupe de elevi, cu grupe de elevi), învățământ individual.

b) Nivelul acțiunilor principale desfășurate în cadrul procesului de învățământ vizează *activitatea de instruire, proiectată de profesor, și cea de învățare, realizată de elev*, ca efect direct și indirect al instruirii. Relația complexă existentă între profesor și elev, realizabilă pe diferite planuri la nivelul procesului de învățământ, implică prezența următoarelor acțiuni principale: *predarea, învățarea, evaluarea*.

În sens larg, *predarea* este interpretată ca acțiunea de instruire pe care o realizează profesorul, adresată elevului, pentru stimularea acțiunilor specifice oricărei activități de învățare (receptarea cunoștințelor, prelucrarea, asimilarea, interiorizarea și aplicarea lor, în diferite situații).

Învățarea este acțiunea elevului, realizată inițial în mod dirijat, ca efect direct al instruirii proiectată de profesor la diferite niveluri de competență pedagogică și care presupune dobândirea unor cunoștințe, deprinderi și strategii conform obiectivelor incluse în cadrul programelor școlare, „interpretate” de profesor la nivelul fiecărei activități didactice. Ulterior, *învățarea* devine metaînvățare, metaconstrucție, un proces la realizarea căruia participă, cu prioritate, elevul, cadrul didactic având rolul de „facilitator” al învățării.

Evaluarea urmărește din partea profesorului verificarea gradului de îndeplinire a sarcinilor de predare-învățare, proiectate și realizate conform obiectivelor programelor școlare. Această acțiune, *realizabilă sub diferite forme* (funcție de diferiți „parametri, criterii: obiect, timp, gradul de extensie, natura deciziilor consecutive”, apud M. Manolescu, 2010, pp. 53-54), *la diferite intervale de timp* (evaluare inițială, evaluare continuă, evaluare finală), *prin tehnici specifice* (orale, scrise, lucrări practice, teste de cunoștințe, examene etc.) vizează *reglarea-autoreglarea* permanentă a activităților didactice. În perspectiva perfecționării acestora, în

sensul proiectării curriculare, elevul însuși trebuie să îndeplinească anumite *sarcini de autoevaluare*.

c) Nivelul structurii de bază a procesului de învățământ vizează obiectivele (normativitatea), conținutul, metodologia, evaluarea - componente fundamentale, implicate în proiectarea, realizarea și dezvoltarea oricărei activități de instruire/educație.

Valențele instructiv-educative ale procesului de învățământ

Procesul de învățământ constă în organizarea achizițiilor elevilor sub forma cunoștințelor, deprinderilor (abilități), obișnuințelor (atitudini, valori). Cea care se ocupă de aceasta este instrucția școlară. Ea organizează achiziția (acumularea, asimilarea) de către elevi a experiențelor obiectivate din diverse domenii de cunoaștere (știință, artă, morală, literatură, tehnică, ș. a.), „oferind instrumentalul” (A. J. Nock, *The Theory of Education in the United States*, Harcourt Brace and Company, 1932, p. 16, în I. Bălțătescu, <http://mises.ro/709/>). „Educația și instrucția sunt indisolubile, relația dintre ele fiind de interdependență, accentul deplasându-se mai mult pe aspectele informative-cantitative în instrucție și pe cele calitativ-formative în educație” (www12.tuiasi.ro/index.php?file=98, p.7).

Mecanismul *cunoașterii* realizată de elev în procesul de învățământ presupune cunoașterea adevărilor care lui îi sunt (încă) necunoscute, dar pe care știința le-a descoperit anterior. În drumul pe care-l parcurge până la cunoștințe elevul își însușește și mijloacele necesare pentru a ajunge la aceste cunoștințe. Astfel, el se pregătește pentru noile achiziții prin efort propriu, cunoștințele necesitând contribuții active din partea oamenilor.

Cunoștințele sunt *empirice* și *științifice*. Elevul primește informații în legătură cu realitatea și în afara școlii (sub formă neintenționată). Acestea sunt cunoștințe *empirice*, nesistemate, întâmplătoare (curriculum informal, subliminal). Pe baza lor își îmbogățește experiența de viață, fiindu-i de folos și în procesul de învățământ, în efortul de însușire a cunoștințelor științifice.

Cunoștințele *științifice*, ca *reprezentări, noțiuni, definiții, legi, teorii, concepții* ce reflectă realitatea obiectivă, se obțin de către elevi pe baza unor procese mentale de analiză, sinteză, comparație, abstractizare, generalizare, clasificare (modelul taxonomic al lui B. Bloom), în mod organizat, sistematic, în strânsă legătură unele cu altele. Organizarea însușirii cunoștințelor constă și în eliminarea din șirul acestora a ceea ce nu este important.

Deprinderile sunt definite drept capacități de a efectua acțiuni practice și operații intelectuale în mod rapid, precis și conștient, pe baza cunoștințelor însușite și a experienței personale. Ele își sporesc eficiența în raport cu volumul și calitatea *experienței personale*. Particular, în Educația religioasă, fundamentele învățării pornesc de la experiențele personale, cele care definesc și fixează, explică și ajută la înțelegere, noile achiziții.

Prin deprinderi pot fi înțelese acțiuni care au devenit, după multe exerciții, componente automatizate ale activității. Automatizarea nu exclude aportul conștiinței, ca factor de control al deprinderii.

Vorbind despre cunoștințe și deprinderi ca rezultate și produse ale mecanismului cunoașterii, este interesant de observat care sunt, conform programelor școlare și normativității didactice specifice, noțiunile cu care operează disciplina de învățământ Religie.

În sensul constituirii de mijloace de realizare și explicitare a domeniilor/unităților de conținut, sunt prezentate elemente de tip predominant confesional (rugăciuni, texte biblice, cântări religioase și colinde, scenete cu conținut religios, liste de termeni în ordine alfabetică, sugestii de bibliografie pentru lectură suplimentară, sugestii pentru repertoriul de cântece și pentru audițiile muzicale).

Acestea urmăresc, obiectiv, corelat și logico-psihologic atingerea obiectivelor/competențelor generale/specifice ale programelor școlare la diferitele niveluri de învățământ la care este predată această disciplină.

Observăm o complexitate de categorii de cunoștințe a căror utilitate practică și culturală sunt evidente, ca de altfel și informații despre punerea lor în relație, cum funcționează.

Sugestiile programelor școlare reprezintă o „combinație fluidă de (sugestii pentru) experiențe, valori, informații contextuale” (religioase), transformarea unor concepte (dogme ale învățaturii creștine) prin intermediul rațiunii sau cauzalității, înțelegerea necesității unor realități religioase.

Procesul de învățământ, proces informativ-formativ

În procesul de învățământ are loc o interacțiune între informațiile și influențele exercitate de către profesor, pe de o parte și consecințele pe planul dezvoltării psihice a elevului, pe de altă parte.

În acest proces elevul nu recepționează pasiv informațiile, ci le prelucrează, le reorganizează și le integrează în fondul său de cunoștințe și abilități. Ca urmare a prelucrării personale a informațiilor și influențelor primite, elevul își dezvoltă procesele psihice: memoria, imaginația, atenția, gândirea. Se accentuează caracterul formativ al procesului de învățământ pentru că învățământul este eficient dacă este cu prioritate formativ (apud P. Lisievici).

BIBLIOGRAFIE

- Cerghit, I., Vlăsceanu, L. (coord.), *Curs de pedagogie*, București, Editura Universității, 1988.
- Cristea, S., *Dicționar de termeni pedagogici*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1998.
- Lisievici, P., *Pedagogie, note de curs*, Universitatea „Spiru Haret”, București, 2007.
- Manolescu, M., *Teoria și metodologia evaluării*. București, Editura Universitară, 2010.

NON-FORMAL EDUCATION WITH A SPECIAL FOCUS ON THE REINFORCEMENT OF THE CHILDREN'S SELF-ESTEEM

MONICA-ALINA BORTEȘ
COLEGIUL NAȚIONAL „AVRAM IANCU”,
CÂMPENI, JUDEȚUL ALBA

educational systems exist to promote formal learning, which follows a syllabus

and is intentional in the sense that learning is the goal of all the activities learners engage in. Learning outcomes are measured by tests and other forms of assessment.

Non-formal learning takes place outside formal learning environments but within some kind of organisational framework. It arises from the learner's conscious decision to master a particular activity, skill or area of knowledge and is thus the result of intentional effort. But it need not follow a formal syllabus or be governed by external accreditation and assessment. Some non-formal learning arrangements become increasingly formal as learners become more proficient; one thinks, for example, of graded exams in music and other performing arts.

Purposes: Formal education is expected to provide the basis for an individual's whole future life. Non-formal education meets short-term learning needs of individuals and communities. Therefore, even in technical fields, it is general in character. The end product of formal education is the acquisition of qualifications and certificates which enable individuals to obtain specific socio-economic positions in the wider society. Rewards are therefore deferred.

Content: Standardized/Individualized. The basis of the curriculum for formal education is a well-defined package of cognitive knowledge with limited emphasis on psychomotor or affective consideration. The content is standardized across large groups of learners.

Non-formal education is task- or skill-centered and designed to produce quite specific changes in the learners. Units are discrete and variable and may be related to the precise functional learning needs of individual participants or small homogeneous groups.

Non-formal education produces learning which is immediately valued in the context of the individual's or community's life situation. Rewards are tangible and may include improvements in material well-being, productivity, self awareness, ability to control the environment, etc. It therefore emphasizes the learning of specific knowledge and skills and the inculcation of specific attitudes which result in immediate functional behavioral changes.

Teacher-centered/Learner-centered. Formal education involves a labor-intensive technology and emphasizes teaching rather than learning. Authority and control is vested in formally qualified and certified members of a teaching profession.

Non-formal education uses a variety of resources and technologies. Emphasis is on learning rather than teaching, and a variety of personnel (often not professional educators) are utilized as facilitators Rather than teachers.

There are many benefits of informal learning activities: low stress with no formal testing, there is no high-pressure situation, flows with daily work informal learning activities fit easily into a work day, people continue to learn and grow according to what they need to solve a problem or get through a situation, intuitive people naturally learn in an informal setting, they have been doing it their whole lives, encourages curiosity, without the pressure of performance, people are free to follow their interests, even if it takes them away from the original idea.

The purpose of non-formal educational activities is to give out-of-school children and youth access to structured learning, reinforce their self-esteem and help them find ways to contribute to their communities and their personal development. Non-formal education activities can also be used to provide additional support to children who are in school, through youth clubs, volunteering activities organised by international ONG, reading groups, debating societies, cultural activities such as music, dance or drama, sports practices and teams promoting a healthy lifestyle.

In many schools the educational concelor has meetings with the representatives of the students and establish the non-formal activities, which will be developed along the whole year. The short length of school days in most early emergency situations makes it difficult to add more subjects to the curriculum. An alternative that can reach some of the students is to offer extracurricular non-formal learning activities. Non-formal education can reinforce children's self-esteem and help to find ways for them to contribute to their community.

Non-formal education activities can be organised quickly to provide children with positive ways to spend their time until other, more formal, options are put into place, when children are out of school or there are topics or activities that would benefit their recovery which cannot be covered in formal education, when you have capacity to deliver regular work with children and have experience of working with children or young people.

Another step is to identify gaps and needs and which children are not able to access education, and which issues do children need support with and what times would they be available to attend non-formal education programmes, and how often?

A careful analysis in order to establish the group capacity and the available resources.

Identifying a safe physical space for activities, identifying volunteers and community members who are willing to be involved in non-formal education who have specific skills or knowledge to share.

Organised recreation is especially appropriate for children experiencing the immediate impact of an emergency as these activities can have a particularly healing effect, giving recognition to a child's need for play and reinforcing the value of their traditions.

Other aspects to take in consideration. Inclusion ensure that all children are able to access programmes, and take account of any children who are not accessing the services – e.g. girls and boys, children with disabilities, particular age-groups of children, or children from different backgrounds. Take action to remove barriers to access.

Monitoring and evaluation and feedback of the activities already developed

Find ways to measure the effectiveness and impact of non-formal education programmes:

Are the non-formal activities reaching the intended target group of children/young people? Do the children/young people that enrol attend throughout the programme? If so, why?

If not, why not? What adjustments can be made to the programme to encourage attendance/completion? Do the activities achieve their intended impact, such as: behaviour change (e.g. less aggression and anxiety among children, adoption of specific hygiene practices, etc.).

REFERENCES

Costea, O., Cerkez, M., & Sarivan, L., *Educația non-formală și informală: realități și perspective în școala românească*, București, Editura Didactică și Pedagogică, 2009.

Cucoș, C., *Pedagogie*, Iași, Polirom, 2006.

<https://www.knowledgeanywhere.com/resources/article-detail/10-informal-learning-activities-to-boost-employee-engagement>.

https://en.wikipedia.org/wiki/Nonformal_learning.

<https://childreninemergencies.org/2016/07/15/informal-education/>.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN SISTEM ONLINE

LORENA VALENTINA BRESNICEANU

LICEUL DE TRANSPORTURI AUTO,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

This article addresses some aspects of the European policies on non-

formal learning and online school education following the transformations brought about by economic, social, demographic and, in particular, pandemic contexts. In this sense, the European policies are part of the educational policies related to lifelong learning and key competences transfer, recommended by the Council of Europe at Brussels in 2018.

Educația nonformală: definire și abordări conceptuale Educația nonformală se definește ca fiind orice program de educație personală sau socială, conceput pentru a îmbunătăți anumite competențe în afara curriculumului formal ori pentru a desfășura anumite activități educaționale organizate în afara sistemului de învățământ obligatoriu, respectiv propuse de către diverse instituții educative. Educația nonformală își propune, printre altele, să lărgescă orizontul de cunoaștere al populației, să creeze condiții optime pentru desăvârșirea personală și/sau profesională a individului ori pentru inițierea lui într-un nou domeniu al cunoașterii, să contribuie la recreerea și destinderea persoanei, precum și la petrecerea într-o manieră organizată și agreabilă a timpului liber, să asigure un cadru adecvat de formare a aptitudinilor și de manifestare a talentelor etc.

Educația nonformală insistă pe promovarea unor valori europene, precum egalitatea socială, accesul la o educație de calitate, participare activă, principii democratice ș.a., oferind celor interesați un spațiu extrem de generos de acțiune. Așa, de exemplu, Direcția pentru Tineret și Sport din cadrul Consiliului Europei evidențiază importanța educației nonformale printr-o serie de aspecte:

- În cadrul conceptului general de educație, învățarea pe întreg parcursul vieții (ca expresie a educației nonformale) este o componentă extrem de importantă a formării inițiale și continue;
- Educația nonformală își poate aduce un aport semnificativ la pregătirea elevilor proveniți din grupurile sociale dezavantajate, pentru care educația formală nu poate acoperi întregul necesar de calitate în procesul instructiv-educativ

- Educația nonformală modifică și completează cunoștințele dobândite de individ în cadrul școlarizării tradiționale, având în vedere componența multiculturală a societății, exigențele de pe piața forței de muncă, specificul țărilor aflate în proces de tranziție, necesitatea formării abilităților de viață utile pentru a face față provocărilor sociale într-un context mai amplu.

Educația nonformală se realizează de către instituții și organizații care nu reprezintă aceleași rigurozități educaționale precum școala: organizațiile guvernamentale și nonguvernamentale, centrele de educație și formare profesională, palatele și cluburile copiilor, muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, etc.

Educația nonformală completează ceea ce copiii învață la școală și ajută la o dezvoltare mai complexă a personalității acestora. Prin activitățile desfășurate în cadrul acestui tip de educație copiii își dezvoltă în special abilitățile și deprinderile dintr-un domeniu care îi interesează, cum ar fi calculatoarele sau arta, dar și competențele sociale și de comunicare.

Răspunsul la întrebarea „Se poate face educația nonformală online?” este da. Așa cum educația clasică se poate adapta mediului online, la fel poate și educația nonformală. Deși, aceasta se bazează în mare parte pe interacțiunile umane, pe care e mai greu să le transmiți online, s-au găsit metode și platforme care să faciliteze educația nonformală.

Deși, unele activități care aparțin de educația nonformală nu pot fi adaptate mediului online, o mare parte dintre acestea se pot realiza cu ușurință prin platforme online. Majoritatea activităților care pot fi adaptate pentru online țin mult de comunicarea orală și mai puțin de alte abilități.

Urmează să prezentăm cinci tehnici, metode și activități prin care un profesor sau coordonator poate desfășura educația nonformală cu ușurință în mediul online.

1. Dezbateri

Dezbaterile reprezintă o metodă eficientă prin care se pot prezenta ideile asupra unei teme. Pe lângă dezvoltarea competențelor de comunicare, ajută foarte mult la vorbitul în public. Lucru pe care majoritatea oamenilor îl fac cu dificultate.

2. Improvizația

Un alt mod de a dezvolta vorbitul în public și comunicarea este improvizația. Pentru această tehnică este nevoie și de multă creativitate și spontaneitate, pentru a duce la final mini-sceneta, care trebuie prezentată.

3. Ateliere conversaționale

De asemenea, atelierele conversaționale reprezintă o modalitate se poartă discuții libere legate de anumite subiecte propuse. În general, acest tip de ateliere sunt concepute pentru învățarea limbilor străine.

4. Biblioteca vie

Biblioteca vie reprezintă o metodă prin care oameni specializați într-un domeniu sau cu experiențe ample de viață, vin și își spun povestea de viață. După ce aceștia povestesc pe scurt, cei care i-au ascultat povestea, pot pune întrebări.

5. Mentorat sau Life Coaching

Asemănător cu biblioteca vie, mentoratul reprezintă un mod prin care cineva cu o experiență mai vastă îi îndrumă pe „învățăcei”. Astfel cei care doresc să afle mai multe informații să poate avea la cine apela.

6. Expoziții virtuale

Pentru a atinge și partea artistică a educației nonformale se pot organiza expoziții virtuale. Artiștii pot trimite imagini cu lucrările, pe care le-au realizat, și care vor fi publicate pe un site sau platformă special realizată cu scopul de a „expune” lucrări de artă.

Pentru primele patru tehnici de realizare a educației nonformale cel mai des sunt folosite platforme precum Zoom, Google Meet sau Microsoft Teams. Toate cele trei platforme sunt utilizate pentru întâlniri și activități de acest tip, în care acțiunea principală este conversația.

Pentru expozițiile online există diverse site-uri cum ar fi EventX, Google Arts and Culture și Art Steps, care permit realizarea de expoziții cu lucrări virtuale.

Așadar, deși, reprezintă anumite dificultăți, educația nonformală poate fi realizată și în mediul online. Tehnologia a evoluat suficient încât educația nonformală să poată fi desfășurată pe platforme online. Albert Einstein spunea că „EDUCAȚIA ESTE CEEA CE RĂMÂNE DUPĂ CE AI UITAT TOT CEEA CE AI ÎNVĂȚAT ÎN ȘCOALĂ.”

BIBLIOGRAFIE

Metode și instrumente în cadrul educației nonformale, Agenția Națională pentru Programe Comunitare, Dezvoltare, Educație și Formare Profesională din România (ANPCDEFP), 2000.

Blândul, V.C., *50 de jocuri și activități specifice educației nonformale*, Cluj-Napoca, MEGA, 2017.

Bradea, A., *Educația nonformală în tabere*, Oradea, Editura Universității din Oradea, 2012.

ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE

SIMONA DANA CĂTĂNESCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZU”,
STREHAIA, JUDEȚUL MEHEDINȚI

R

Recent studies made by the Institute of Educational Sciences show the importance which parents give to a school's educational offer, the quality of educational services, respectively, the communication between the teacher and family. These aspects tend to have an increased importance compared to other criteria which used to determine the selection of a school unit: the closeness to one's home or the school's schedule. In the urban area, where the educational offer is richer, there are instances in which parents are willing to make an extra effort in order to support a school's activity, strengthen the educational community and increase children's chances of academic success.

In Romania, after 1990, the birth and rapid development of educational alternatives represented an example of reform starting from the bottom up, proposing a different type of school made to fulfill the current needs of some of the children and of the respective educational community. These reforms have been encouraged by the parents' mentality change in regards to their rights concerning education. The educational pluralism existent in the system offers meaning to the parents' freedom of choice, providing different options: private school versus public school, traditional school versus an educational alternative, religious school versus laic school.

From the teachers' perspective, the main advantages for children enlisted in such an educational alternative are: the way in which each child is appreciated and taught responsibility, the development of their autonomy through the development of their freedom of expression, freedom of movement, the encouragement of individual initiatives, the level of knowledge and the acquired competences.

Studiile recente realizate la Institutul de Științe ale Educației relevă importanța acordată de către părinți ofertei educaționale a școlii, calității serviciilor de educație, comunicării dintre cadrul didactic și familie. Aceste aspecte tind să aibă importanță și mai mare comparativ cu alte criterii care determinau altădată alegerea unei unități școlare: apropierea de domiciliu sau programul unității de învățământ. În mediul urban, unde oferta educațională este mai bogată, apar situații în care părinții sunt dispuși să facă un efort suplimentar care să susțină activitatea școlii, să consolideze comunitatea educativă și să crească șansele de reușită școlară ale copiilor.

În România, după 1990, apariția și evoluția rapidă a alternativelor educaționale a fost un exemplu de reforma de jos în sus, propunând o școală diferită care să răspundă nevoilor actuale ale unora dintre copii și ale comunității educaționale respective. Acestea au fost încurajate și de

schimbarea mentalității părinților cu privire la drepturile lor privind educația copiilor. Pluralismul educațional existent în sistemul de învățământ da sens libertății de alegere a părinților oferind diferite opțiuni: învățământ particular versus învățământ de stat, învățământ tradițional versus o alternativă educațională, învățământ confesional versus cel laic.

Deși minoritate în raport cu învățământul tradițional, alternativele educaționale au oferit exemple de bune practici și soluții la diferitele probleme apărute în sistemul de învățământ. În anul 2010-2011 în țară funcționau 311 unități cu cele 6 tipuri de învățământ alternativ.

Oferta sistemului de învățământ se concretizează în cele șase alternative educaționale: Montessori, Freinet, Waldorf, Step by Step, Planul Jenă, Pedagogia curativa. Există unele limitări privind alternativele. Astfel, cele mai multe alternative se adresează copiilor din învățământul preșcolar și primar, răspândirea alternativelor educaționale nu se realizează uniform pe întreg teritoriul și nu garantează, de regulă, continuitatea parcursului educativ în alternative, ceea ce reprezintă în opinia părinților un impediment important în alegerea acestora pe parcursul școlar al copilului, există un procent mai redus al alternativelor educaționale în mediul rural decât în cel urban. Baza materială a unităților de învățământ unde funcționează alternative educaționale este una bună, cu spații de învățământ, de joacă, spații pentru activități sportive adecvate vârstei copiilor, biblioteci de specialitate destinate informării și perfecționării cadrelor didactice.

În opinia dascălilor, principalele câștiguri ale copiilor înscriși într-o alternativă educațională sunt: modul în care fiecare copil este valorizat și responsabilizat, dezvoltarea autonomiei copiilor prin dezvoltarea libertății de exprimare a opiniilor, libertatea de mișcare, încurajarea unor inițiative personale, nivelul cunoștințelor și competențele dobândite.

Între avantajele alternativelor educaționale menționate de părinți se numără gradul mai mare de individualizare în procesul educațional pe care acesta îl oferă în comparație cu învățământul tradițional și programul de lucru, prelungit adesea la 8-10 ore. Alte câștiguri aduse de alternativele educaționale sunt date de calitatea unor elemente de mediu educațional, modul de organizare al activităților, diversitatea activităților educaționale oferite, etc.

Părinții sunt de părere că eficacitatea sistemului alternativ transpare din rezultatele efective ale copiilor și din procesul complex de formare de care ei beneficiază. Alternativele educaționale oferă oportunitatea ca elevii să beneficieze de un mediu în care este stimulată cooperarea, rezultatele școlare nu duc la ierarhizarea copiilor, promovându-se astfel dezvoltarea unor personalități echilibrate și armonioase.

Unele elemente aduse de alternativele educaționale și-au demonstrat deja valoarea și au făcut că prin extinderea lor, să amelioreze activitatea din sistemul de învățământ, în special la nivelul învățământului preșcolar. Alte elemente ale alternativelor educaționale așteaptă să pătrundă într-o mai mare măsură în școală românească.

BIBLIOGRAFIE

- Cristea S., *Dicționar de pedagogie*, Editura Litera, 2005.
Cuciureanu M., *Educația timpurie. Integrarea copiilor în grădiniță*.
Cuciureanu M., *Colaborarea constantă și coerentă între familie și grădiniță*, în „Revista de pedagogie”, nr.10, 12-2009.

PROIECT EDUCATIV JUDEȚEAN „8 MARTIE-ZIUA MAMEI” PALATUL COPILOR DROBETA TURNU SEVERIN

MILEVA CHIRCU
PALATUL COPILOR,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

„ *Cur* ability to achieve success,

*it depends on the strength of our wings, acquired through knowledge and experience.
The greater our knowledge and experiences,
the higher we can fly”.*

- Catherine Pulsifer -

*„Capacitatea noastră de a atinge succesul,
depinde de puterea aripilor noastre, dobândite prin cunoaștere și experiență.
Cu cât cunoștințele și experiențele noastre sunt mai mari,
cu atât mai sus putem zbura.”*

- Catherine Pulsifer -

Proiectele educaționale nonformale sunt o formă de învățare activă pentru copii, dezvoltă colaborarea și lucrul în echipă răspunzând cerințelor societății și comunității de a îmbunătăți și diversifica calitatea serviciilor educaționale.

În acest an, în perioada, 01-08 martie 2022, cercul de informatică de la Palatul Copiilor Drobeta Turnu Severin, după un an de întrerupere (un an deoarece întreruperea activității cu prezență fizică din 11 martie 2020 ne-a găsit cu acest proiect derulat) a reluat concursul județean de utilizare a calculatorului „8 MARTIE-ZIUA MAMEI”.

Concursul este cuprins în **Calendarul Activităților Educative Județene 2022** ale Palatului Copiilor Drobeta Turnu Severin cu aviz al Inspectoratului Școlar Județean Mehedinti. Concursul s-a derulat prin parteneriat educațional cu Școli Gimnaziale de la nivelul municipiului Drobeta Turnu Severin și din județ, având și participare regională, este vorba de elevi din palate, cluburi ale copiilor și unități de învățământ din județele BV, DJ, GJ, HD, MM.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Formarea deprinderilor de utilizare eficientă a calculatorului, soft-uri și aplicații utilitare.
- Depistarea copiilor dotați în acest domeniu, evaluarea nivelului de pregătire teoretică și practică al participanților, respectiv evaluarea copiilor participanți ai cercului de informatică.
- Dezvoltarea unei orientări școlare și profesionale a copiilor, în strânsă corelare cu cerințele actuale și de perspectivă ale economiei de piață.
- Dezvoltarea colaborării între cadrele didactice și elevii din școli, licee, palate ale copiilor.

Secțiunile concursului sunt diversificate pentru a stimula creativitatea și deprinderile de utilizare eficientă a aplicațiilor și soft-urilor specifice, respectiv:

- *Scrisoare ilustrată:* Tehnoredactare-MsOffice-Word/Publisher și Grafică-Windows-MsPaint.
- *Felicitare:* Tehnoredactare-MsOffice Word/Publisher și Grafică-Windows-MsPaint.
- *Poveste multimedia cu grafică Paint:* MsOffice Power Point - Grafică – MsPaint.
- *Poveste multimedia cu grafică AdobePhotoshop*
- *Pagini web*

Activitatea nonformală are în centru *starea de bine a copiilor*, aici se dezvoltă cel mai bine dorința copiilor de *autonomie*, de *exercitare de responsabilități*, *colaborare și lucru în echipă*.

Educația nonformală dezvoltă generații de copii, viitori adulți capabili de a crea o schimbare reală în societate. Este flexibilă, se implementează sistematic, programele sunt adaptate la nevoile și timpul copiilor, am putea să o caracterizăm ca fiind o educație vocațională și practică dar mai ales gratuită.

Fiecare copil este format pentru a deveni autonom în învățare, creativ, astfel încât să se poată adapta schimbărilor permanente ale societății de-a lungul întregii vieți. Aici li se creează copiilor posibilitatea de a-și manifesta inițiativa în toate domeniile școlare și personale (tehnic-aplicativ, științific, sportiv, artistic, cultural) cu accent pe cele trei dimensiuni de dezvoltare: **corp, minte și suflet**.

Fiecare copil conform teoriei inteligențelor multiple a lui Gardner, are aptitudini și inteligențe unice, cadrele didactice din palatele copiilor valorizează și automotivează elevii pentru a-și descoperi înclinațiile native și pasiunea pentru anumite domenii care îi pot orienta profesional.

Extrașcolarul asigură plusvaloare sistemului educațional formând elevii pentru a ști să facă, a ști să fie, a ști să devină.

Concursul județean de utilizare a calculatorului „8 MARTIE-ZIUA MAMEI” a fost finalizat cu o expoziție a lucrărilor premiate realizate de elevii participanți la concurs, în acest fel s-a realizat o evaluare calitativă a lucrărilor, elevii și cadrele didactice coordonatoare au primit un feed-back în urma evaluării lucrărilor și nu în ultimul rând a fost realizat un util schimb de bune practici în activitatea curentă de la cercul de informatică.

Palatul Copiilor oferă fiecărui participant la activități oportunitatea unui mediu educațional creat și dezvoltat pentru a exersa competențe potrivit vocației și opțiunii copiilor pentru a atinge performanța.

Activitățile nonformale/extrașcolare din Palatul Copiilor Drobeta Turnu Severin au ca finalitate formarea și dezvoltarea personalității copiilor prin:

- dezvoltarea armonioasă a individului prin educație intelectuală, morală, estetică, informațională, antreprenorială pentru a deveni o persoană activă, responsabilă, cu competențe de gândire critică;
- dezvoltarea abilităților practice, a lucrului în echipă, disponibilități afective optime pentru asigurarea egalității șanselor și pentru o integrare socio-profesională eficientă;
- educarea în spiritul respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, al demnității și al toleranței, al atitudinii civice și democratice.

Învățarea bazată pe proiect este una dintre cele mai eficiente metode prin care se formează competențe. Educația formală, nonformală, informală sunt complementare, se completează, potențează și se susțin reciproc, împreună contribuind la formarea și dezvoltarea unei personalități complete a copilului. Într-o lume din ce în ce mai globalizată, este nevoie de o gamă largă de abilități pentru a se adapta și a prospera într-un mediu aflat într-o rapidă și continuă schimbare. Comisia Europeană utilizează cele opt competențe-cheie pentru a încuraja învățarea reciprocă și schimbul de bune practici, analizând aceste opt competențe, regăsim și *competența digitală* - utilizarea tehnologiei informației și comunicațiilor pentru muncă, timp liber și comunicare.

Concursul derulat are drept rezultate așteptate:

- abilități specifice la nivelul grupului țintă;
- inițierea copiilor, de la o vârstă fragedă, în utilizarea tehnicii de calcul și a mijloacelor moderne de comunicare.

Am putea pune următoarea întrebare: De ce acest proiect nonformal? Răspunsul este în citatul marelui matematician Grigore Moisil:

„Pentru a putea întrebuința calculatorul la studiul problemelor concrete, omul e obligat să învețe să gândească exact și abstract”.

- Grigore Moisil -

„In order to use the computer to study concrete problems, Man must learn to think accurately and abstractly”.

- Grigore Moisil -

COMUNICAREA DIDACTICĂ

ALINA-OANA CIOFLAN

LICEUL TEORETIC „GHEORGHE IONESCU-ȘIȘEȘTI”,
ȘIȘEȘTI, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Didactic communication can be structured on the idea that this is an

instrumental communication, directly involved in supporting a systematic learning process. Didactic communication fully benefits from the advantages that the particularities of the school class offer: organized group, intellectual levels, attitudes and approximately equal interests, permanent monitoring by authorized persons and components. Given these aspects, didactic communication should be one of the most effective forms of communication. In educational practice, however, it has been stated many times that, in terms of the educational relationship, there are many obstacles.

Definiție. Discuții

O posibilă definiție a comunicării didactice se poate structura pe idea că *aceasta este o comunicare instrumentală, direct implicată în susținerea unui proces sistematic de învățare.*

Se remarcă faptul că, în această accepțiune extrem de largă, nu apar restricții *de conținut* (învățarea poate fi în egală măsură centrată pe dobândirea de cunoștințe, deprinderi, motivații, atitudini etc.), *de cadru instituțional* (poate exista comunicare didactică și în afara procesului de învățământ, în diversele forme ale educației nonformale și informale) sau *privitoare la parteneri*. Nu prezența „personajelor” profesor-elev/elevi dă unei comunicări caracter didactic, ci respectarea legităților presupuse de un act sistematic de învățare. Astfel, comunicare didactică poate apărea între diferiți alți „actori”: elev-elev, manual-elev, carte-persoană care învață, părinte-copil, instructor-instruiți, antrenor-antrenați, inițiat-ucenici etc. Condiția este ca „personajul-resursă” să depășească statutul de informator și să cunoască sau să intuiască legalitățile formei de învățare implicate în situația dată.

Schema oricărei comunicări, ca ansamblu al aspectelor ce concură la realizarea ei, cuprinde:

- *factorii (actorii / personajele / agenții) comunicării;*
- *distanța dintre aceștia și*
- *așezarea lor, ambele fiind importante pentru precizarea particularităților;*
- *canalului de transmitere a mesajului;*
- *tip de cod: oficial, jurnalistic, colocvial, didactic, secret etc.;*
- *situația enunțiativă (interviu, dezbateri, lecție, sesiune științifică etc.);*
- *repertoriile active sau latente ale emițător-receptorilor;*

- *retroacțiunile* practicate;
- *factorii de bruijaj* (zgomotele).

Este evident că, pentru fiecare dintre acestea, comunicarea în clasă are specificul său, determinat de cadrul instituțional în care se desfășoară și de logica specifică a activității dominante: învățarea sistematică, ca modalitate esențială de instruire și educare. O amplă prezentare a specificului comunicării educative și didactice este realizată de E. Păun (1982, pp. 151-167). Sunt urmărite coordonatele: factorii comunicării educative, cadrul acesteia, circuite de comunicare în clasă, raportul relație educativă – relație de comunicare, blocaje ale comunicării educative, randamentul comunicării didactice etc.

Caracteristici ale comunicării didactice

Fără a fi exclusive – ele se regăsesc și în alte contexte comunicaționale (medical, religios, comercial, diplomatic etc.) -, unele aspecte pot fi considerate, mai ales prin *frecvența* lor, elemente de specificitate ale comunicării didactice.

a) *Dimensiunea explicativă* a discursului didactic este pronunțată, deoarece el vizează, *înțelegerea* celor transmise. O învățare eficientă are ca premisă înțelegerea conținutului propus, condiție primară și obligatorie pentru continuarea procesualității învățării. „Dacă înțelegere nu e, nimic nu e!” – s-ar putea spune, parafrazând deja o formulă deja celebră. De aici, o „marcă” a comunicării în clasă (este valabil și pentru cartea școlară, de altfel) pusă permanent sub semnul lui: „Deci, ați înțeles!” și axată pe „deblocarea” și antrenarea potențialității cognitive a elevului.

b) Ca o consecință directă și imediată, apare caracteristica structurării comunicării didactice conform *logicii pedagogice*. Aceasta, fără a face rabat de la criteriul adevărului științific, are ca primă cerință *facilitatea înțelegerii unui adevăr*, și nu simpla lui enunțare. Profesorul care doar propune/impune adevărurile domeniului specialității sale, dar nu face *efortul special* pentru ca ele să fie înțelese și acceptate de copii ca „bunuri simbolice personale” se oprește, ca profesionist, la jumătatea drumului. Este de înțeles, astfel, de ce în structurarea conținuturilor programelor școlare, dar și în prezentarea informațiilor în actul didactic de comunicare se acordă întâietate logicii pedagogice (vizează înțelegerea), față de cea științifică (vizează adevărul) sau cea istorică (vizează cronologia descoperirii adevărilor științifice).

c) Legat de particularitatea anterioară, este evident rolul *activ* pe care îl are profesorul față de conținuturile științifice cu care va opera. În procesul de transinformare¹ - obligatoriu contextului didactic -, profesorul acționează ca un veritabil *filtru* ce selecționează, organizează, personalizează (în funcție de destinatar și cadru) conținuturile literaturii de specialitate, ghidat de obiectivele pe care le urmărește, sprijinindu-se pe programa în vigoare și manualul pentru care a optat.

d) Un aspect special al comunicării didactice îl reprezintă *pericolul transferării autorității de statut* (normală la nivelul relației cu clasa) *asupra conținuturilor*, sub forma *argumentului autorității*. Pentru cei care învață apare astfel riscul (cu atât mai prezent cu cât elevii sunt mai mici) ca un lucru să fie considerat adevărat sau fals nu pentru că faptul acesta este demonstrabil, ci pentru că parvine de la o sursă cu „autoritate” („Scrie în carte!”, „Așa ne-a spus doamna învățătoare!”, „Așa este formular în programă!” etc.).

e) Combinarea în mod curent în cadrul comunicării în clasă a celor două forme verbale – orarul și scrisul – este o realitate. De aici decurge o serie de particularități *de ritm* (scrisul este de șase ori mai lent decât rostirea), *de formă* (accentuarea compensatorie a dimensiunii

¹ Transinformare – procesul transformării informației științifice în informație didactică (Neacșu, 1990, pp. 200-205).

paraverbale din comunicarea profesorului atunci când elevii iau notițe și pierd o parte din informația nonverbală), *de conținut* (diminuarea și chiar pierderea dimensiunii afectiv-atitude în cazul comunicării scrise).

f) Personalizarea comunicării didactice face ca același cadru instituțional, același conținut formal (programă, manual), același potențial uman (clasă/clase de elevi) să fie explorate și exploatate diferit și cu rezultate diferite, de profesori diferiți. În funcție de propriile particularități de structură psihică și de filosofia educației la care aderă, conștient sau nu, profesorul accentuează sau nu alta dintre dimensiunile comunicării – cea informativă, cea relațională, cea pragmatică etc., creând premise de răspuns complementar din partea elevilor sau a cadrului instituțional în care activează etc.

Blocaje ale comunicării didactice

„Comunicarea didactică beneficiază din plin de atuurile pe care particularitățile clasei școlare le oferă: grup organizat, niveluri intelective, atitudinale și de interese aproximativ egale, monitorizare permanentă din partea unor persoane autorizate și componente. Având în vedere aceste aspecte, comunicarea didactică ar trebui să fie una dintre formele cele mai performante ale comunicării. În practica educațională, însă, s-a constatat de numărate ori că, în planul relației educaționale, apar destule obstacole.

Observația curentă și simțul comun ne atrag atenția că barierele care stau în fața oricărei comunicări și deci și a comunicării didactice sunt de o mare diversitate: nu putem comunica cu un elev pentru că este obosit și bolnav, pentru că are dificultăți de concentrare, pentru că are un vocabular sărac, pentru că este marginalizat de colegi, pentru că se crede persecutat de profesor etc. O încercare de sistematizare a blocajelor comunicării didactice trebuie să ia în considerație elementele structurale ale comunicării. Comunicarea didactică este o relație între un emițător (în general, reprezentat de profesor) și un receptor (în general, reprezentat de elev), în interiorul căreia un mesaj (o informație) circulă de la unul la celălalt prin intermediul unui canal. Orice disonanță în raport cu funcționarea normală în cazul fiecăruia dintre aceste elemente poate constitui un obstacol în calea realizării unei comunicări didactice cât mai eficiente. Am putea propune drept criteriu de sistematizare a blocajelor comunicării didactice natura elementului structural afectat într-o relație de comunicare.

Așadar, vom distinge:

- a) *blocaje determinate de caracteristicile persoanei angajate în comunicarea didactică (profesorul pe de o parte, elevul pe de alta);*
- b) *blocaje determinate de relațiile social-valorice existente între participanții la relația de comunicare didactică;*
- c) *blocaje determinate de canalul de transmisie;*
- d) *blocaje determinate de particularitățile domeniului în care se realizează comunicarea didactică.”*

(Sălăvăstru, 2004, p.210)

BIBLIOGRAFIE

- Cucoș C. (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de defînitivare și grade didactice*, Editura Polirom, 2009.
- Ilie V., *Clasic și modern în abordarea conținuturilor curricular*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., 2013.
- Ilie V., *Formarea stilului didactic din perspective noilor educații*, Editura Universitaria, Craiova, 2011.

ALTERNATIVE EDUCATIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL

ADRIANA CORNEA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE COLAN”,
SFÂNTU GHEORGHE, JUDEȚUL COVASNA

ormal education is the set of systematic and organized actions, designed and

carried out in specialized institutions, pursuing explicit purposes, in order to form and develop the human personality. Non-formal education is the set of structured and organized educational influences in an institutionalized framework, but carried out outside the education system. The educational alternatives are variants of school organization, which require changes of certain aspects regarding the official forms of organizing the instructive-educational activity.

Educația, etimologic provine de la „educatio” – creștere, formare; dar își are sorgintea și în „educu-educare” – a crește a forma, a instrui, respectiv „educu-educere” – a ridica, a înălța. Educația însumează acțiunile – deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistematice sau nesistematice – de modelare și formare a omului din perspectiva unor finalități racordate la reperele socio-economico-istorico- culturale ale arealului în care se desfășoară. Se poate afirma ca educația este activitatea complexă realizată în cooperare de educator și educabil, în vederea formării și autoformării asistate, cu scopul dezvoltării personalității și sădirii unei mentalități pozitiv-constructiviste. Pe de altă parte educația, în esență, are drept scop esențial scoaterea ființei umane din starea primară, biologică și ridicarea ei spre starea spirituală, culturalizată.

Tradițional, educația oferită de școală a fost considerată educație formală, activitățile educative organizate de alte instituții, cum ar fi muzeele, bibliotecile, cluburile elevilor etc., drept educație nonformală, iar influențele spontane sau neorganizate din mediu, familie, grup de prieteni, mass-media etc., educație informală. Delimitarea între aceste trei forme ale educației este una teoretică, în practică ele funcționând ca un complex ale cărui granițe sunt dificil de trasat. Mai mult, în ultima perioadă asistăm la o dezvoltare și la o formalizare a educației nonformale, care se apropie din ce în ce mai mult de spațiul școlar. Și școala - ca instituție - a răspuns provocărilor sociale prin lărgirea sferei de activitate și inițierea unor parteneriate cu societatea civilă, comunitatea locală sau cu diferite instituții culturale. Aceasta deoarece învățarea nu este legată numai de școală sau de alte contexte organizate. Concepția despre învățare are la baza ideea și observația că un număr mare al experiențelor noastre de învățare s-au desfășurat în afara sistemului de educație formală: la locul de muncă, în familie, în diferite organizații și biblioteci.”

Formele educației

Din analiza caracteristicilor și funcțiilor educației, rezultă că asupra personalității în curs de dezvoltare sau perfecționare se exercită variate categorii de influențe și acțiuni, fiecare cu altă forță de modelare, sensibilizare, cu alte efecte. Formele de influențare educativă pot fi grupate în trei mari categorii: educația formală, educația nonformală, educația informală.

Educația formală reprezintă ansamblul acțiunilor sistematice și organizate, proiectate și desfășurate în instituții specializate, urmărind finalități explicite, cu scopul formării și dezvoltării personalității umane.

Educația nonformală reprezintă ansamblul influențelor educative structurate și organizate într-un cadru instituționalizat, dar desfășurate în afara sistemului de învățământ.

Educația informală reprezintă totalitatea influențelor educative nesistematice, neorganizate, nesubordonate unor obiective și finalități explicite, care se exercită asupra individului.

Educația formală (sau oficială) este educația instituționalizată, structurată în mod ierarhic, gradată cronologic, condusă de la centru. Ca note definitorii, în afara de caracterul ei instituționalizat, este de reținut că se realizează prin intermediul procesului de învățământ, presupune planuri, programe, manuale, orare, evaluări, prezența și acțiunea unui corp profesoral specializat. Educația formală se realizează în cadrul unui sistem de învățământ. În principal, organizată conștient, sistematică, instituționalizată, reglementată, coordonată, dirijată, planificată, evaluată, expresie a unei politici educaționale, cu scopuri și conținuturi comune, reglementate prin acte normative.

Educația formală, ca formă oficială, este întotdeauna evaluată social. Evaluarea realizată în cadrul educației formale trebuie să urmărească dezvoltarea capacităților de autoevaluare ale elevilor și studenților. Educația formală este importantă prin faptul că facilitează accesul la valorile culturii, științei, artei, literaturii și tehnicii, la experiența social-umană, având un rol decisiv în formarea personalității umane, conform dezideratelor individuale și sociale.

Prin intermediul acestei forme de educație, în timpul anilor de studii, individul este introdus progresiv în vastele domenii ale existenței umane. Aceasta permite asimilarea cunoștințelor ca un sistem, oferind concomitent un cadru metodic al exersării și dezvoltării capacităților și aptitudinilor umane. Educația formală devine astfel un autentic instrument al integrării sociale.

Educația nonformală sau/și desfășurată în afara formelor statuate explicit, ca instituții școlare, cu un grad de independență, cu obiective diferențiate, cu participarea altor factori sociali, cu funcții compensatorii față de școală, dirijată potrivit specificului, dar în relație de parteneriat cu școala. Educația nonformală se referă la toate activitățile organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăți de cerințe de învățare, cum ar fi cele de educație „complementară” (paralela cu școala), de educație „suplimentară” sau de educație de „substituție” (de exemplu pentru cei analfabeți). Notele caracteristice ale acestei forme de educație sunt legate de caracterul opțional al activităților organizate, participarea elevilor la stabilirea a ceea ce se va învăța și se va întreprinde, rolul discret al educatorilor, renunțarea la evaluări și utilizări de note și calificative.

Evaluarea activităților desfășurate în cadrul educației nonformale este facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulativă, fără note sau calificative oficiale. În condițiile extinderii cererilor de pregătire profesională prin diferite forme de instruire nonformală, există și situații în care acestea sunt finalizate prin certificate sau diplome de absolvire.

Alternativele educaționale reprezintă variante de organizare școlară, care propun modificări ale anumitor aspecte legate de formele oficiale de organizare a activității instructiv-educative.

Proiectarea și realizarea alternativelor educaționale reprezintă acțiuni care se realizează prin raportare la finalitățile educaționale formulate la nivelul macro, al idealului și al scopurilor educaționale și la nivelul micro, al obiectivelor educaționale care direcționează procesul de învățământ.

În cadrul sistemului de învățământ din România, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preșcolar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.

Programul Step by Step promovează modele educaționale centrate pe elev, educația individuală și susține necesitatea de a-l face pe copil conștient că tot ce se întâmplă în viață este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

Activitățile didactice se bazează pe munca în grupuri și își propun să îi învețe pe copii să își dezvolte un simț al identității și prețuirii de sine, să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor. Modalitățile de lucru pe grupuri alternează, atât datorită modului de dispunere a mobilierului, cât și metodelor aplicate, care reclamă organizarea elevilor în formații de lucru de diferite mărimi.

Metodologia didactică utilizată este activizantă, în primul rând datorită faptului că vizează abordarea individualizată a elevilor clasei, ținând cont de nivelul de dezvoltare al fiecăruia. O cale eficientă de individualizare a învățării este organizarea centrelor de activitate care să reflecte interesele și nevoile elevilor (de exemplu, centre de alfabetizare, de lectură, de științe, de matematică, de arte, de teatru și jocuri). Fiecare centru include activități pe mai multe niveluri și cu materiale diferite, organizate logic, funcție de cerințele și stilurile individuale de învățare. Activitățile elevilor sunt bazate pe cercetare, ei învață prin asocierea informațiilor noi cu cele asimilate și a materialelor noi cu cele pe care le cunosc deja și sunt evaluați prin modalități specifice, cum sunt: scaunul evaluării, mapa de lucrări, caietul de evaluare.

În cadrul activităților desfășurate în centrele de activitate, în conformitate cu obiective comune prestabilite, elevii au ocazia să-și dezvolte deprinderi, să împărtășească din experiența proprie, să învețe din experiența celorlalți, să-și consolideze cunoștințele, într-un climat pozitiv și într-o atmosferă de încredere.

Educația Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o dr. Maria Montessori, își propune să învețe copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă. Filosofia metodei de educație Montessori se bazează pe preocuparea de a oferi tuturor copiilor oportunitatea de a se dezvolta la potențialul lor maxim și libertatea de a găsi soluții pentru propriile lor probleme. Automotivarea fiind considerată cheia învățării complete, copilul și învățarea sunt situate pe primul loc, iar predarea și programa de educație pe locul al doilea.

Educatorii Montessori pledează pentru conceperea unui mediu de instruire bazat pe obiecte mici, ușor de manipulat și detaliate din punct de vedere vizual. Metoda de educație este o metoda științifică, bazată pe observarea obiectivă a copilului, pe pregătirea mediului de instruire pe baza observațiilor realizate și pe conceperea programei de educație în mod creativ, funcție de nevoile copilului.

Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului în ei și să își orienteze oferta de predare în funcție de particularitățile diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau unei specializări.

Principalele fundamente și caracteristici ale pedagogiei Waldorf sunt:

- Vizează transformarea științei omenești, dezvoltarea sa armonioasă, stabilirea unei relații sănătoase între individ și lumea înconjurătoare și integrarea individului în realitatea socială.
- Consideră cunoștințele nu ca scop în sine, ci ca un instrument important pentru formare, pentru asigurarea legăturii cu viața.
- În curriculumul Waldorf, un loc important îl ocupă artele, lucrul manual, artizanatul, care oferă elevilor un contact cu diverse materii și nenumărate activități de bază ale omului (torsul, țesutul, sculptura, pictura, forjarea, modelarea); lor li se adaugă limbajul (vorbirea, scrierea și lectura), istoria, geografia, limbile străine, matematica și geometria, științele, desenul, activitățile corporale, religia.
- Elevii reprezintă „scopul și rațiunea existenței școlilor Waldorf”, ei fiind considerați individualități și acceptați fără nici o prejudecată socială, religioasă, de sex, de rasă sau de orice alt fel.
- Unitatea funcțională o reprezintă clasa, în care sunt reuniți elevi de aceeași vârstă și care este înțeleasă nu doar ca o unitate administrativă, ci ca o individualitate; componenta unei clase nu se modifică în timp (repetarea anului școlar este evitată, considerându-se că ea are consecințe dezastruoase; excepție fac cazurile în care toți profesorii clasei, medicul școlar și părinții stabilesc, de comun acord, că dezvoltarea elevului este întârziată din punct de vedere psihic și fizic).

Esența acestei pedagogii este considerată relația elev-profesor.

- Profesorul ține legătura cu părinții elevilor, astfel încât activitatea sa pedagogică are o caracteristică mai personală. Cel puțin o dată pe semestru, părinții elevilor se întâlnesc cu toți profesorii clasei în vederea îmbunătățirii activității didactice.
- Profesorul predă materia cu cuvinte proprii, fără a recurge la cărți didactice, iar elevii își confecționează propriile „cărți”, adică niște caiete bine alcătuite și ilustrate, care conțin esențialul lecției predate, redat pe baza memoriei. Astfel, fiecare caiet are amprenta personalității autorului.
- Evaluarea în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, dedicația, forma, fantezia, logica și flexibilitatea gândirii, stilul, ortografia și, desigur, cunoștințele reale.

Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce este pozitiv, care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi stare să realizeze. La cererea autorităților din învățământ, școala face o evaluare cantitativă, pe care o menține secretă și o oferă elevului sau părinților numai în momentul în care se încheie studiile.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.scrigroup.com/didactica-pedagogie/Educatia-forme-formala-nonform23293.php>.

<http://www.asociatia-profesorilor.ro/alternative-educationale.html>.

FORMAL AND NON-FORMAL IN *EFL*

CRISTINA-ALINA CRIȘAN

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

In

Romania, English is taught as a foreign language (EFL). In EFL

atmosphere, people learn English in order to be able to make use of it in communicating with other English speakers around the world (Harmer, 2007: 19). In this setting also, the target language exposures beyond the classroom are insufficient. The learners are also rarely able to practice the language they learn in their daily life (Brown, 2007: 134). These conditions of course have impacts in learners' language acquisition. There is basic difference between acquisition and learning. Acquisition is a subconscious process that is identical to the process used in first language acquisition in all important ways while learning is conscious knowledge, or "knowing about" language (Krashen, 2002: 2). It can be inferred that while acquisition is occurring, the acquirer is not always aware of it, and he or she is not usually also aware of its results. In contrast to that, when we talk about grammars or rules, we are referring to learning, not acquiring.

Formal education is considered to have its own limits, it can induce negative educational effects, generating undesirable dissonances to students' personality. Two of the negative aspects of formal education are the focus on performance and the predisposition to subjectivity in evaluation. Moreover, formal education is insufficient. There are many educational institutions and educational environments which may be complementary or competitive to schools. Formal education cannot take over all the educational functions of our society. Taking into consideration the principle of lifelong learning, formal education is complementary to the other forms of education: non-formal and informal. The development of formal education takes place in the context of overcoming the classical interpretation according to which the role of formal education is a priority. The education that students get in formal institutions is extremely important, it helps them acquire knowledge and shapes their personality. However, formal education by itself cannot cope with the needs of the students, it needs to work together with non-formal and informal education. Postmodernist theories highlight the expansion of non-formal education which takes over some tasks of formal education, diversifying activities and stimulating the motivation of the participants to a greater extent.

While formal education is typically provided by formal education institutions and is sequentially and hierarchically structured, non-formal education is an organized educational process which takes place along the mainstream systems of education. Students participate on a voluntary basis in non-formal education activities, and as a result, the learner takes an active role in the learning process. Non-formal education gives students the possibility to develop their values, skills and competences other than the ones developed in the framework of formal

education. What is special about non-formal education is that students are more actively involved in the learning process. The methods that are used aim at giving students the tools to further develop their skills and attitudes. Learning is an ongoing process and one of its crucial features is learning by doing. Non-formal does not imply unstructured learning, the process of non-formal learning is designed and shared in such a way that it creates an environment in which the learner is the architect of the learning process.

Non-formal education refers to planned, structured programmes and processes of personal and social education for young people designed to improve a range of skills and competences, outside the formal educational curriculum. Non-formal education is what happens in places such as youth organisations, sports clubs and drama and community groups where young people meet, for example, to undertake projects together, play games, discuss, go camping, or make music and drama. Non-formal education achievements are usually difficult to certify, even if their social recognition is increasing.

The aim of non-formal education is to develop skills, attitudes, and values.

Hence, it can be concluded that non-formal education is teaching and learning activities that is carried out of school context, to meet the educational needs of certain learners, to get information, knowledge, training, and guidance. . Non-formal education should also be:

- voluntary;
- accessible to everyone (ideally);
- an organised process with educational objectives;
- participatory;
- learner-centred;
- about learning life skills and preparing for active citizenship;
- based on involving both individual and group learning with a collective approach;
- holistic and process-oriented;
- based on experience and action;
- organised on the basis of the needs of the participants.

There are some differences between teaching English in a formal environment and teaching English in a non-formal environment.

Regarding group age, students are peers in the formal educational system, they belong to the same age group. Their group interaction is based on competition and cooperation, with an emphasis on competition. The group role has influence, but it is not very important. The students' motivation is mainly extrinsic. In terms of intentionality of the student, we can describe it as compulsory. Teaching inside the formal education system is well organized and structured according to an established curriculum; it has defined objectives. In terms of setting, the teaching and learning activities take place in formal institutions of the educational system, in the classroom environment. The teacher/student dynamic is characterized by a pre-established hierarchy. Students perceive the teacher as the authority in the classroom. In terms of teaching and learning methods, lectures are the primary source of information and students are tested and graded. Formal education is sequential and leads to a qualification.

In terms of group age, students are inter-generational in the non-formal educational system, they do not belong to the same age group. Their group interaction is based on cooperation, they do not compete against each other. All the activities are based on cooperation and the group role is very important. The students' motivation is mainly intrinsic, they attend classes according to their own will and interests. In terms of intentionality of the student, we can describe it as voluntary. This plays an important role, as learning becomes meaningful for students when they voluntarily attend a course. Teaching inside the non-formal education system is well organized as well, the teacher designs well planned activities that have learning objectives associated with, but do not explicitly follow a curriculum. In terms of setting, the

teaching and learning activities take place out of the institutions of the educational system; the learning setting is more casual. The teacher/student dynamic is characterized by a pre-established hierarchy as well. The teacher/student relationship is different at the same time, in the sense that students perceive the teacher as a friend, as a partner in the learning process. The teaching and learning methods are based on participatory techniques, lectures are almost absent. Students are not tested, their accomplishments are recognized and celebrated. Non-formal education is not sequential. It leads to a qualification, there is a certification of competences that students get at the end of the term.

Learning by doing is very important, everything that students learn is based on what they do. The learning activities are focused on concrete doing, and not on learning theory. The activities are designed according to the students' needs, students are actively involved in identifying needs and finding solutions. Learners represent a valuable resource, they are encouraged to assess, practice and reflect on their learning. Students are partners in the learning process, they cooperate with each other. Non-formal education relies on active methods of cooperation and on group-dynamic processes. All the activities enhance participatory learning. There is a focus on communicative activities, the learning process is a communicative and cooperative activity where students learn from each other and with each other. The non-formal educational system is open to students' suggestions, students are active co-designers of their own development and the learning process. The student is in the center of the learning process, the methods and the objectives are adapted to the students' needs and interests.

As a conclusion it can be stated that both forms of education play an important part in teaching English as a foreign language, they are closely connected and they both contribute to the formation and development of the students' personality.

BIBLIOGRAPHY

- Allwright Dick, *Language learning through communication practice*, In Brumfit, C and Johnson, K (eds) *The Communicative Approach to Language Teaching*, Oxford University Press.
- Brown., H. D., *Principles of Language Learning and Teaching*, (4th ed.) New York: Longman, 2007.
- Krashen, S. D., *Second Language Acquisition and Second Language Learning* (internet ed.), Prentice-Hall International. 2002.
- Harmer, J., *The Practice of English Language Teaching*, Pearson, England, 2013.

METODE NON-FORMALE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE

Felicia-Alexandrina CRIȘAN
Liceul Tehnologic „Decebal”,
Drobeta Turnu Severin, județul Mehedinți

The current article deals with an example of activity in which non-formal methods in teaching English as a foreign language stimulate the interest of the participants, who react with more interest than with a classical approach. Also, the interdisciplinary approach provides a framework for diverse and innovative perspectives on the design and development of sports activities and the teaching of English in the school environment.

În ansamblul problematicii educației actuale, caracterizată prin amploare și diversitate, apare nevoia de a întări legăturile dintre discipline de studiu în școală, care, oferă experiențe de învățare comune și contribuie la formarea adolescenților în spiritul noilor provocări ale societății moderne. Metodele non-formale stimulează interesul participanților, aceștia reacționând cu mai mult interes decât față de o abordare clasică.

Interdisciplinaritatea, ca strategie didactică, presupune organizarea unor situații de instruire în cadrul cărora cunoștințele pe care elevii le dobândesc la alte discipline să conducă la facilitarea, înțelegerea și consolidarea cunoștințelor însușite la o disciplină, urmând a fi valorificate în procesul de învățare din alte arii curriculare. Abordarea interdisciplinară oferă cadrul unor perspective diverse și inovatoare de proiectare și desfășurare a activității sportive și a predării limbii engleze în mediul școlar.

În acest articol voi exemplifica modul în care la o vârstă mica, nivel de cunoștințe A1, limba engleză se poate învăța prin jocuri și mici competiții care îi fac pe copii să asimileze rapid și cu plăcere cuvinte noi în limbă străină și să folosească abilitățile motrice exersate la ora de educație fizică și sport.

A world of sports este o activitate foarte îndrăgită de elevii mici ce poate fi desfășurată atât în sala de clasă, cât și în sala de sport

Vom prezenta sporturile despre care urmează să vorbim într-un scurt video de 3 minute (Football/Soccer, Basketball, Volleyball, Badminton, Ping-Pong/Table tennis). Vom decupa o serie de carduri, astfel încât fiecare foaie de hârtie să conțină un sport și le vom prezenta elevilor pe rând. Pe măsură ce vom prezenta un card, vom rosti cât se poate de clar numele sportului, după care elevii trebuie să îl repete.

Pentru un plus de informație, vom scrie cu litere cât mai mari sub fiecare imagine numele sportului în engleză. Le vom așeza pe toate, una câte una, pe o masă ori pe podea sau vor fi lipite pe un perete, unde vor rămâne cât mai mult timp. Odată întinse/lipite toate cardurile, vor fi repetate cu participanții de câte ori este nevoie, ascunzând spre final numele, dacă au fost scrise.

Runda 2: Sing and Dance

Pentru a memora și mai bine, vom cânta și vom dansa împreună, un cântecel în limba engleză care conține toate sporturile despre care au primit informații. Elevii participanți vor sta în picioare, să asculte, să danseze, iar când aud un anumit sport trebuie să mimeze. De exemplu, dacă aud fotbal, se prefac ca dau cu piciorul într-o minge și așa mai departe.

Runda 3: Run and touch

Pentru aceasta activitate, pentru a adăuga dinamism și competitivitate, elevii vor sta în fața cardurilor, însă la o oarecare distanță, iar profesorul va rosti numele unui sport dintre cele afișate (desigur, în engleză). Elevul va trebui să alerge și să atingă cardul care ilustrează acel sport cât mai repede. Activitatea se va desfășura sub formă de competiție: cine atinge cel mai repede imaginea corectă, câștigă un punct.

Cuvinte cheie: nonformal, interdisciplinaritate, sport, limba engleză.

BIBLIOGRAFIE

https://www.academia.edu/EDUCATIE_NONFORMALA.

https://www.edu.ro/sites/default/files/16_Repere_metodologice_limbi_moderne_EN_JAP_FR_SP_IT_PORTUGHEZA_0.pdf.

<https://www.edu.ro/educatie-non-formala-informala>.

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

PETRUȚA DOANDEȘ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR .6,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Education can also be seen as a set of influences that can be organized, systematic and unorganized, spontaneous, which can be intentional, educational intent or carried out at random, but have educational effects, so that throughout life, the individual is subject multiple educational influences that can act simultaneously, successively, complementary or not, in various forms.

Educația poate fi privită și ca ansamblu de influențe care pot fi organizate, sistematice și neorganizate, spontane, care pot avea caracter intenționat, intenție educativă sau desfășurate la întâmplare, dar să aibă efecte educative, astfel că de-a lungul vieții, individul este supus unor influențe educaționale multiple care pot acționa concomitent, succesiv, complementar sau nu, în forme variate.

În funcție de modul de organizare a acestor influențe delimităm 3 mari forme:

- Educație formală (școlară, oficială)
- Educație nonformală
- Educație informală

Încă din 1974, Psihologul Coombs a vorbit despre educația formală și non formală:

Educația formală - este procesul instituționalizat, structurat ierarhic, gradat cronologic, condus de la centru (ministerul educației), constituind punctul de interes al politicilor educaționale. (P. Coombs).

Educația non-formală - orice activitate organizată în mod sistematic, în afară sistemului formal și care oferă situații de învățare, experiențe de învățare diferitelor subgrupe ale populației (adulți, copii). (P. Coombs).

Educație informală - proces care durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemânări, priceperi, deprinderi, abilități din experiențele zilnice. (P. Coombs).

Educația formală. Definiție - are cele mai puternice influențe în formarea personalității elevilor, include ansamblul acțiunilor intenționat educative organizate și realizate în mod planificat, sistematic în cadrul instituțiilor școlare, prin intermediul sistemului de învățământ structurat și ierarhizat în trepte școlare și pe ani de studii.

Educația non-formală. *Definiție* - această formă de educație reunește ansamblul activităților/acțiunilor care se desfășoară într-un cadru instituționalizat în mod organizat dar în afara sistemului școlar, constituindu-se ca o punte între *cunoștințele asimilate la lecții, la școală și informațiile asigurate/asimilate prin învățare informală informal.*

În sens restrâns educația nonformală *reunește/cuprinde ansamblul acțiunilor educative neșcolare structurate și organizate într-un cadru instituționalizat și desfășurate în afara programei școlare propuse.*

În sens larg educația nonformală *include multiplele acțiuni de educare și instruire extrașcolare* denumite parașcolar și perișcolar:

Dacă în a doua jumătate a secolului trecut, școlile alternative au fost considerate doar enclave interculturale cu o influență mică asupra gândirii și politicii educaționale în prezent, într-o societate democratică, bogată în informații, învățarea ar trebui să aibă loc peste tot în comunitate, iar tinerii ar trebui să aibă acces la diversele stiluri de învățare, caz în care accesul la educația alternativă ar trebui să reprezinte o soluție.

În condițiile actuale în care școala nu mai este singurul furnizor de educație iar nevoia de a oferi servicii educaționale de calitate și în pas cu nevoile prezente și viitoare ale unei societăți în continuă evoluție, sistemele europene de învățământ caută soluții pentru a răspunde nevoilor particularizate ale copiilor și ale comunităților educaționale din care aceștia fac parte, pornind de la ideea că este esențial să le ofere părinților.

Libertatea de opțiune în ceea ce privește parcursul educațional al propriilor copii dar și variante atractive pentru un parcurs educațional de succes. Întrebări precum: Ce tip de mediu de învățare este potrivit pentru copilul meu? Ce fel de școală să aleg pentru copilul meu? Să aleg să îmi educ copilul în afara instituției de școlarizare? Ce riscuri îmi asum în acest caz? Presupun o serie de decizii importante pentru părinți și în contextul actual, caracterizat printr-o mulțime de opțiuni educaționale disponibile cu diferențe semnificative în ceea ce privește abordarea proceselor de predare și învățare, fiecare părinte trebuie să decidă ce abordare ar rezolva cel mai bine nevoile copilului său și valorile familiei sale.

Învățământul alternativ este o formă de organizare a procesului didactic, care oferă o altă variantă organizatorică decât cea din școala oficială.

Termenul de educație alternativă, descrie abordări diferite ale predării și învățării, altele decât învățământul oferit de stat, de obicei sub forma unor școli publice sau private, cu un curriculum special, adesea inovator și cu un program de studiu flexibil, care este bazat într-o mare măsură pe interesele și nevoile individuale ale elevului.

Practic, educația alternativă acoperă toate activitățile educaționale care nu se încadrează în sistemul școlar tradițional, inclusiv programe speciale pentru abandonul școlar și elevi supradotați, școlarizare la domiciliu, ca și alternative la sistemele educaționale furnizate de stat.

Cele mai cunoscute alternative educaționale sunt Montessori, Freinet, metoda Charlotte Mason, Step by Step, Waldorf/Rudolf Steiner, Planul Jena, Regio Emilia, Teoria inteligențelor multiple, homeschooling, etc.

Toate școlile alternative au medii de învățare concepute pentru a oferi o gamă largă de resurse de învățare și pentru a facilita învățarea individuală, precum și colaborarea. Întrucât modelele alternative de educație tind să accentueze relația dintre învățarea eficientă și bunăstarea emoțională a elevului, acestea acordă o atenție deosebită laturii estetice a mediilor de învățare. Arhitectura școlii Waldorf reflectă gama largă de abordări creative și artistice ale învățării prin culoare și formă (folosind vopsea, lut, lemn și metal), cântec și dans.

Dacă în pedagogia Montessori, învățarea are loc în săli de clasă luminoase, calde și primitoare, pline de plante, obiecte de artă și cărți, deosebit de confortabile și care oferă maximă de independență, având o mare varietate de materiale gata de utilizare pe măsură ce elevii le selectează. În plus, majoritatea sălilor de clasă includ o bibliotecă, precum și modalități prin

care copiii pot interacționa cu lumea naturală, de obicei printr-un animal de companie sau o grădină mică și frumos amenajată.

Metodologia Montessori este centrată pe ideea „Ajută-mă să mă descurc singur”. În concordanță cu acest sistem educațional, părinții și educatorii au datoria să-i ajute sau mai bine-zis să-i învețe pe copii să se descurce singuri. Cadrul didactic al unei unități de învățământ Montessori lucrează individual cu fiecare copil, îl ghidează pornind de la interesul și potențialul fiecăruia și intervine doar atunci când copilul are nevoie de direcționare.

În schimb educația Waldorf se opune utilizării calculatoarelor în medii de învățare de până la opt clase, în timp ce sălile Montessori moderne chiar și la nivel elementar, includ adesea oportunități de învățare TIC. Deoarece elevilor din școlile alternative li se acordă o libertate considerabilă de a alege materiile pe care să le studieze, educația alternativă folosește adesea comunitatea ca o extensie deliberată a orelor din clasă, iar elevii folosesc diversele resurse din școală și din comunitate, resursele umane, resursele naturale și instituțiile culturale pentru a-și îmbogăți propria educație.

Școlile Dalton încearcă să individualizeze învățarea cât mai mult posibil într-un curriculum definit, dar flexibil. În toate domeniile de învățare, studiul are loc de la unu la unu, în grupuri mici sau ca parte a activităților întregii clase. Ori de câte ori este posibil, copiii sunt încurajați să devină activi și independenți, să își scrie propriile cărți mici, să realizeze proiecte de cercetare independente în studii sociale și științe, să conducă proiecte de servicii comunitare, să picteze un mural sau să facă spectacole într-un proiect de dans..

Se pare că în ceea ce privește evaluarea elevilor, școlile alternative împărtășesc convingerea că toți elevii învață cel mai eficient atunci când sunt interesați și motivați pentru un anumit subiect sau proiect și această paradigmă de bază a educației alternative modelează formă, funcția și cultură evaluării în școlile alternative. Toate școlile alternative se concentrează asupra elevului și asupra talentelor, intereselor, stilului de învățare și vitezei de învățare specifice acestuia. Compararea socială între copii este descurajată și din acest motiv, sunt obișnuite formele tradiționale de testare și evaluări sumative.

BIBLIOGRAFIE

- R., Miller, *A Map of the Alternative Education Landscape*, <https://www.educationrevolution.org/store/resources/alternatives/mapoflandscape>.
- Ghe., Felea, în Revista de pedagogie „Pedagogii alternative”, Nr. 1-12/2006, *Alternativele educaționale - între efectul Pygmalion și obsesia Cronos; Pluralismul educațional între Patul lui Procust și fluența cratyliana*, pag 175, <http://revped. Ise. ro/wp-content/uploads/2017/11/2006. - Full-issue. Pdf>.
- V., Agheană, *Pedagogiile alternative. Un alt mod de a face educație*, în Revista „Cultura”, 15 august 2019.

EDUCAȚIA PENTRU VALORI DEMOCRATICE

ANA-AMALIA DOBRE

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

The 21st century has been a period of controversy of all kinds from the

beginning, from complicated conflicts, from the 2001 terrorist attacks in the United States to the heroic war waged by the Ukrainian people against an unscrupulous invader, that is, Russia. In an era of globalization and digitalization, between the rising of the conflict and the sunset of premature relaxation, discrimination of any kind leads to the bloodshed of such fragile democracies as if under the influence of extremist political and opinion currents.

Secolul al XXI-lea a fost de la început o perioadă a controverselor de tot felul, a stat sub zodia conflictelor complicate, de la atacurile teroriste din anul 2001 în Statele Unite ale Americii, până la războiul eroic dus de poporul ucrainean împotriva unui invadator lipsit de scrupule, adică Rusia. Într-o eră a globalizării și digitalizării, între răsăritul conflictual și apusul relaxării premature, discriminarea de orice fel duce la însângerarea democrațiilor atât de fragile parcă sub influența curenților politice și de opinie extremiste.

Educația este totalitatea valorilor spirituale și intelectuale pe care le dobândim într-o viață, este ceea ce a rămas după ce uităm neesențialul, moștenirea noastră transmisă generațiilor viitoare prin diverse metode și mijloace. Educația pentru valori democratice face parte din moștenirea prețioasă pe care, în calitate de dascăli sau părinți trebuie să o dăruim ca pe o ștafetă viitorului frumos al lumii noastre. Într-o epocă a luptei neîncetate pentru orice formă de supremație materială între state, companii sau orgolii, există și autenticitate, loialitate, modestie și altruism. Personalități precum Papa Francisc și Dalai Lama sunt conexiunea dintre trecut și prezent, între secolul XX și secolul XXI și mai ales între democrația binecuvântată de credință și egoismul unor dictatori inumani.

Valorile unei societăți contemporane își au originea în patrimoniul material și cel imaterial al umanității, în normele sociale scrise sau nescrise care ne ghidează viziunea și în legislația menită să ne protejeze drepturile și libertățile. Valorile democrației iau naștere din frageda pruncie, în brațele mamei ce ne cântă în limba ei natală. Precum spunea poetul Grigore Vieru:

„În aceeași limbă
Toată lumea plânge,
În aceeași limbă

Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poți să o mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi în cânt...”

În limba noastră iubim tot ce este frumos, bun, simbolurile solare ale speranței și ne depărtăm de tot ceea ce ne renegă originile etnico-religioase, ne mutilează amprenta spiritualității daco-romane și creștine. Ortodoxia este simbolul identității noastre latino-orientale, acel majestuos „Bizanț după Bizanț”, cum afirma istoricul Nicolae Iorga în lucrarea cu același nume.

Libertatea de a gândi fără îngrădiri, de a alege conștient de efectele acelor decizii, de a lupta pentru crezul nostru și de a ne apăra valorile și spiritualitatea fac parte din chintesența democrației, cea plecată grăbită dintr-o antichitate magică spre Evul Mediu întunecat, alergând prin modernitate, spre succesul din societatea contemporană, cea mutilată injust de nazism, fascism și comunism începând din perioada interbelică.

Valorile democrației încep cu respectul față de sine și ceilalți, cu toleranța și solidaritatea socio-culturală și religioasă, cu implicarea voluntară în acțiuni caritabile sau civice, cu lupta pentru respectarea constituției și legilor fiecărei țări. Constituția, legea fundamentală a oricărei democrații este simbolul supremației cetățeanului asupra oricărei forme de oligarhie, de dictatură.

„O personalitate se păstrează prin afirmarea și reafirmarea aceluiași opinii în medii similare, în împrejurări similare” (Mircea Eliade), așadar verticalitatea, onestitatea, curajul, educația și reacția puternică față de orice formă de injustiție ne modelează caracterul, imprimă amprenta noastră socială și ghidează mereu înainte, pe drum drept și greu „scris în stele sau în palmele noastre”. Modestia, asumarea, altruismul, implicarea și apărarea prin orice mijloace a valorilor democrației transformă cetățeanul obișnuit în model, un lider în erou. Istoria nu se scrie niciodată cu dacă, ea nu iartă discriminarea, xenofobia, marginalizarea, rasismul, intoleranța de orice fel și mai ales genocidul. Atunci când un erou moare, o mie se ridică, eroii nu mor niciodată!

Tratamentul egal aplicat cetățenilor, dreptul de vot, libertatea de circulație și protejarea proprietății private sunt drepturi, valori promovate și aplicate de către democrația contemporană. Dacă valorile socio-morale ar fi respectate și promovate de politicieni, de magnați și clerici, clar lumea noastră ar fi mai bună. În această lume confuză, în acest context politico-militar complicat, președintele Ucrainei, domnul Volodimir Zelensky este eroul contemporan, leadership-ul care prin curaj și spirit de sacrificiu apără țara și valorile democrației devenind parte din istoria vie și galeria nemuritoare a simbolurilor reale ale democrației. Este cel pe care răsăritul Europei l-a așteptat un veac incredibil de lung pentru a schimba cursul absurd, descendent al valorilor morale, etice ale geopoliticii mondiale. Deviza sa „Slava Ukraini” unește națiuni, pune capăt diferendelor etnice mai vechi și oferă emoție reală, empatie și renașterea patriotismului, curajului autentic.

Cultura este singurul mijloc de afirmare, în fața omenirii de astăzi, și în fața istoriei de mâine... Totul este posibil, împotriva tuturor rațiunilor. (Mircea Eliade).

BIBLIOGRAFIE

****Constituția României*, 1991, modificată în 2003.

C. Cucuș, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Editura Polirom, Iași, 2000.

****Declarația Universală a Drepturilor Omului*, Organizația Națiunilor Unite, 1948.

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE. PEDAGOGIILE ALTERNATIVE

CĂTĂLIN DRAGOMIR
CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

*M*otto: „Dați-mi un pește și voi mânca azi, învățați-mă să pescuiesc
și voi avea ce mânca o viață.”

The press release of M.E.C and C.N.A.E of 31.03.2004 specifies the 5 forms of alternative education existing in Romania: Waldorf Pedagogy (1990); Montessori Pedagogy (1993); Freinet Pedagogy (1995); Alternative Step by Step (1996); Jena Plan (1996). But Romanian society it is only beginning to get familiar with these 5 alternative forms of education so it will take some time before they are fully embedded into our educational system.

Fiecare dintre noi a asistat în secolul XXI, mai mult ca oricând la o „punere sub lupă” a sistemului educațional, determinat atât de noile schimbări ale societății cât și de impregnarea valorilor aduse din vest în ceea ce privește sistemul educațional. Această tendință s-a concretizat în România prin introducerea alternativelor educaționale, cele mai multe având la bază inițiative private. Privite la început cu reticență, aceste inițiative private au ajuns astăzi a fi apreciate de cei mai mulți dintre cei implicați în actul educațional. Dacă până mai ieri, societatea românească se ferea a aminti de alternativele educaționale care existau în vest astăzi observăm o preferință către aceste sisteme-lucru deloc neglijabil pentru cei interesați a introduce reforma în învățământ.

În comunicatul de presă al M.E.C și C.N.A.E din 31.03.2004 sunt precizate cele 5 forme de educații alternative existente în România: Pedagogia Waldorf (1990); Pedagogia Montessori (1993); Pedagogia Freinet (1995); Alternativa Step by Step (1996); Planul Jena (1996). Prof. Dr. Gheorghe Felea, coordonatorul lucrării Alternative Educaționale din România precizează că educația tradițională reprezintă elementul static, pe când educația alternativă reprezintă elementul dinamic. Astfel în învățământul tradițional se pregătește elevul pentru viață, pe când în învățământul alternativ școala face parte din viață, cunoștințele sunt descoperite de copil.

PEDAGOGIA WALDORF

Pedagogia Waldorf a fost creată la începutul secolului XX de către Rudolf Steiner, la inițiativa directorului fabricii de țigarete Waldorf Astoria, Emil Molt. În lume, acest sistem educativ are o largă răspândire. De la început, organizatorii și-au propus realizarea unei școli la

baza căreia să stea concepții pedagogice noi, care au în vedere arta educării, nu doar a omului pământean, ci și a omului sufletesc și spiritual.

Conținutul disciplinelor nu urmărește însușirea acestora, ci să stimuleze interesul copilului pentru cunoaștere. Dezvoltarea gândirii, simțirii, voinței copilului sunt obiectivele esențiale ale acestei alternative educaționale. ”Nevoia de fantezie, simțul pentru adevăr, simțul de răspundere-acestea sunt cele trei forțe care sunt nervii pedagogiei”, spunea Rudolf, Steiner. Pedagogia Waldorf este o artă ce acționează direct asupra ființei umane în devenire. Dascălii care predau într-o astfel de școală se confruntă, nu atât cu modalități diferite de predare sau forme de organizare a învățământului, ci cu întrebările: ce forțe trăiesc în copil? ce trăsături volitive posedă copilul? cum este gândirea și afectivitatea lui? Cunoscându-le, profesorul acționează în sensul dezvoltării lor. O clasă I Waldorf este preluată de un învățător-diriginte timp de 8 ani. El reprezintă interesele clasei în colegiul profesorilor. Se predau lb. străine, sport, abilități practice, muzică de către specialiști. Învățătorul-diriginte predă pe perioade de 2-5 săptămâni (matematică, fizică, istorie etc.).

Nu sunt examene formale, ci contează imaginea profesorului despre evoluția elevului. La sfârșitul anului se face o caracterizare scrisă, amplă, pe baza căreia sunt orientați și copiii și părinții. Totul se bazează pe interes de învățare, nu pe presiune exterioară.

PEDAGOGIA MONTESSORI

Maria Montessori, pedagog și medic italian, prima femeie medic a Italiei, a înființat în 1907 „casa dei bambini” pentru copiii de 2-6 ani ai căror părinți erau în căutare de lucru. „Casa dei bambini” similară grădiniței este o comunitate educativă care nu se substituie, ci completează și desăvârșește educația copilului în familie. Ea considera copilul „ființă divină, dar neînțeleasă” și afirma că ar trebui „să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze”. Ca atare prin pedagogia Montessori se urmăresc promovarea drepturilor copilului, extinderea și intensificarea educației timpurii și educarea părinților, formarea deprinderilor de activitate intelectuală intensă și continuă, de adaptabilitate și de asumare a schimbărilor.

Într-o clasă Montessori copiii sunt pur și simplu absorbiți și foarte preocupați de propria activitate. Aproape toate lecțiile sunt individuale, deci fiecare copil are de obicei un plan diferit de activități pe care educatorul îl gândește și îl pune în practică în funcție de interesul și nivelul la care se află copilul. Toate materialele din clasă sunt ușor accesibile și la dispoziția copiilor, așezate pe rafturi joase. Copilul este liber să aleagă dintre materialele care i s-au prezentat anterior și după ce termină de lucrat cu ele știe că trebuie să le așeze pe raft în același loc și în aceleași condiții, gata pentru următorul copil interesat de aceeași activitate. Posibilitatea de a alege este un privilegiu pe care, din păcate, copilul din școala tradițională nu îl are. În clasele Montessori copilul se poate mișca liber dintr-o parte a clasei în alta, ascultând de propriul lui impuls interior. Cu timpul, exercițiul alegerii devine obișnuință, adică se dezvoltă capacitatea copilului de a lua decizii cu privire la propria persoană.

PEDAGOGIA FREINET

La sfârșitul sec. XX, un anonim profesor francez, Celestin Freinet pune bazele unui sistem denumit mai târziu pedagogia Freinet. În mare parte, învățătorul plecat dintr-un mic sătuc francez nu avea să-și vadă roadele muncii sale de-o viață. Astăzi în peste 40 de țări din întreaga lume, zeci de mii de copii din ciclul primar învață să scrie, să citească, să se descurce în viață conform pedagogiei Freinet.

Pedagogia Freinet se bazează pe o serie de principii, clar stabilite: școala centrată pe copil, munca școlară motivată, activitate personalizată, expresie liberă și comunicare, cooperare, învățare prin tatonare experimentală, globalitate a acțiunii educative. În pedagogia Freinet elevul devine o prezență activă, el nu mai este un simplu recipient în care se toarnă

cunoaștere. Tehnicile folosite în cadrul pedagogiei Freinet sunt: jurnalul școlar, corespondența școlară, ancheta documentară, exprimarea plastică, exprimarea corporală, creația manuală, exprimarea dramatică, textul liber și ieșirea școlară.

Tipologia educației promovate de Freinet este învățarea centrată pe rezolvarea unor probleme de către grupurile de copii aflate sub îndrumarea cadrelor didactice. Munca în grupuri mici este considerată drept mijlocul fundamental de educație.

În acest caz rolul educatorului se va limita doar la: organizarea materialelor necesare educației, asigurarea și menținerea climatului de încredere, precum și cultivarea încrederii în păreriile celorlalți. În cea mai mare parte educatorul este doar un observator atent care dirijează și coordonează activitățile elevilor săi. Literatura de specialitate din străinătate observă de-a lungul timpului aplicabilitatea acestui tip de pedagogie la ciclul primar, gimnazial, liceal.

STEP BY STEP

Programul Step by Step este destinat copiilor de la naștere și până la vârsta de 13 ani, precum și familiilor acestora. În România, programul a debutat în 1994 sub numele de Head Start, care, în 1995 a luat numele de Step by Step, la inițiativa Fundației Soros pentru o Societate Deschisă, prin semnarea unei Convenții cu Ministerul Educației Naționale. Începând din martie 1998 programul este continuat de ”Centrul Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională” care oferă noi metode ca o continuare a viziunii de educare a generațiilor viitoare în vederea unei participări active în cadrul societăților deschise. Programul Step by Step creează temelia atitudinilor, cunoștințelor și deprinderilor de care copiii vor avea nevoie în rapida schimbare a timpurilor viitoare.

Programul promovează educația centrată pe copil, predarea orientată după nevoile și interesele copilului, învățarea organizată în centre de activitate, implicarea familiei și comunității în educația copiilor, respectarea și aprecierea diversității umane, susținerea incluziunii grupurilor defavorizate. Alternativa educațională Step by Step are misiunea de a dezvolta în fiecare copil capacitatea de a fi creativ, de a-și forma o gândire critică, a face opțiuni și a avea inițiativă, a defini și a rezolva o problemă, a comunica ușor cu semenii, a-i înțelege și a negocia. La școlile Step by Step fiecare clasă are câte două învățătoare. La începutul unei zile în clasa Step by Step are loc întâlnirea de dimineață. Această întâlnire nu este o oră de curs, iar durata ei este variabilă și poate ține chiar de la 8:00 până 9:00. Este un prilej pentru copii să se salute, să comunice, dar și să afle tema și activitățile zilei. Aceste activități nu sunt condiționate de timp. Aceasta este una din caracteristicile alternativei educaționale Step by Step, care se adresează numai copiilor din învățământul preprimar și primar. Elevii își desfășoară activitatea de învățare după modelul școlii depline, între orele 8-16, pe centre de activitate: citire, scriere, matematică, științe, arte, construcții, alte imagini. Elevii au responsabilități diferite: există copii care răspund de prezență, de aranjarea materialelor în centre, de îngrijirea florilor etc.

PLANUL JENA

Această alternativă pedagogică își trage numele de la Universitatea Jena din Germania, acolo unde, cu ani în urmă, în 1924 a fost inițiat un experiment școlar în urma căruia prof. Peter Petersen și-a expus teoriile la Congresul Internațional de la Locamo din 1924. Cu timpul, văzându-se rezultatele remarcabile obținute, Planul Jena a început să fie folosit pe scară largă, el bazându-se pe următoarele principii pedagogice: gruparea-majoritatea timpului este petrecut de copii în grupuri eterogene de vârstă, după modelul familial; activitățile de bază sunt cele care definesc ființa umană—conversația, jocul, lucrul, serbarea (serbările marchează începutul și sfârșitul de săptămână, aniversările, sosirea sau plecarea unui copil din școală sau grupul de bază, sărbători religioase sau naționale, alte evenimente importante din viața individuală, a școlii sau a comunității); sala de clasă, grupa și toate celelalte spații sunt spații educaționale; participarea la management, dezvoltarea simțului pentru ordine și a responsabilității pentru spațiul comun; participarea copiilor în organizarea experiențelor educaționale și a activității, în

amenajarea spațiului, managementul clasei, stabilirea regulilor etc. Alternativa Jena este în faza de studiu privind continuarea implementării în sistem.

Fiecare dintre aceste tipuri educaționale ar merita atenția noastră, dar societatea românească este doar la stadiul în care se obișnuiește cu astfel de concepte, iar până la asimilarea lor deplină este nevoie de timp.

BIBLIOGRAFIE

Aldo, Pettini, *Freinet și tehnicile sale*, Editura CEDC, București, 1992.

Ezechil, Liliana, *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Radu, Ion T., Ediția a II-a, Editura V&I Integral, București, 2002.

Montessori, Maria, *Copilul ființă divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.

Montessori, Maria, *Descoperirea copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.

Rădulescu, Mihaela, *Pedagogia Freinet. Un demers inovator*, Editura Polirom, Iași, 1999.

www.stepbystep.ro

www.waldorf.ro

USING MUSIC IN THE ENGLISH CLASS

GABRIELA CODRUȚA DUMITRESCU
LICEUL TEHNOLOGIC „DOMNUL TUDOR”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Henry Wadsworth Longfellow wrote, “Music is the universal language of mankind.” and lately English has become an international language, too. Indeed, in many parts of the world music is perceived in this way and it is note-worthy that music and languages are closely related. Since music has the unique function of expressing thoughts and feelings that cannot be expressed by word, it is extremely beneficial for us as teachers to use it in class whenever we intend to teach foreign languages.

Regardless to our students age and level, using songs and music in the English class is always fun, relaxing and motivating as students get the chance to experience English on their own, instead of just studying it, especially when making use of authentic materials. We should bear in mind that the best learning happens when we have fun, but teachers should also consider the careful selection of the musical materials to be used as they need to be clear, not too long, not too fast and not with too many difficult or new words. When teaching children it is advisable to choose songs with rhyming words and rhythms that repeat. For teenagers and adults, teaching English through music and songs proves to be a good opportunity to combine language learning with their interests.

This method of teaching and learning English through music has numerous positive effects on learners. When using songs to teach foreign languages our students improve not just their listening skills, but also speaking (pronunciation, linking sounds, word stress, sentence stress), vocabulary and grammar skills. By introducing catchy songs you will definitely make learning fun and memorable and your classes more attractive and interesting!

Here are some of the ways of using songs in English language teaching with intermediate and advanced students:

1. *Fill in the blanks*

This is quite easy to prepare as you need a worksheet with the lyrics of a song where some of the key words have been removed. Depending on what you want to teach (vocabulary, grammar or just improve listening skills) you can remove certain words, language structures or just detailed information.

2. *Listen and identify*

This type of activity can improve your students listening (for gist or detailed information) and writing skills as they are required to write down particular words and phrases or some words and phrases they are unfamiliar with and managed to grasp while

listening. Sometimes to make this activity even more attractive, you can erase some of the lyrics and ask your students to create new ones.

3. Rewrite the lyrics

As previously mentioned, students may be divided into groups and asked to rewrite some of the lyrics using the melody of the song, but changing the words.

If you want to reinforce a certain grammar structure (conditionals, for example) you can select a song and ask them to imagine their own version of the song by changing some of the lyrics. Here are some of the songs you can use:

Zero Conditional: 'Rain' by The Beatles or 'Everytime' by Britney Spears

The song Rain, in particular, is great for teaching the zero conditional, which describes general truths and scientific facts—"If we heat water, it boils."

First Conditional: 'Time after Time' by Cyndi Lauper or 'If You Don't Know Me By Now' by Simply Red.

This song has a conditional form in its very title, so it should be clear why it's ideal for teaching the first conditional, which expresses future events that are likely to happen. It's also good for teaching some idiomatic expressions of time, such as "by now" and "never ever"—If you don't know me by now / You will never ever know me

Second Conditional: 'One of us' by Joan Osborne

The conditional we use to talk about hypothetical or near-impossible situations: If God had a name, what would it be?

Third Conditional: 'If it hadn't been for love' by Adele

The third conditional focuses on situations that are impossible to change because they've already happened; despite what we may wish, we cannot change the past.

Play some of these songs and your students will definitely remember how to use these structures in the future!

4. Listen and imagine/describe

Give your students a longer instrumental piece of music to listen to and ask them to imagine that they are the directors of a movie having that particular soundtrack. They need to describe what the film is about and imagine a movie scene taking place while listening to that particular piece of music. They should describe the action, characters and actors, location, scenery, costumes, etc.

5. Dialogues

Print out lyrics from different songs or just song titles, cut the print outs into stripes and shuffle them. Pair your students and ask them to extract at least 5 lines and act out dialogues using the sentences they have on their stripes. Here is one of their dialogues:

A: Hi, my friend! Nice seeing you! *What's the rush?*

B: *Don't stop me cause I'm having a good time*

A: I know you...nothing can stop you...*you're simply the best!*

B: *One in a million, just kidding! Mom is waiting for me!*

A: Really? *Troubles in paradise?*

B: No, not at all! I got my driving license several months ago and ever since I have been praying "*Oh Lord, won't you buy me a Mercedes Benz?*" and now guess what?!

Enjoy every minute trying these ideas with your students during the English class. I am convinced that you will- because I know for sure that students are not the only music-lovers!

BIBLIOGRAPHY

[https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-music-songs.](https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-music-songs)

[https://www.teachers-corner.co.uk/a-how-to-guide-using-songs-in-your-elt-class.](https://www.teachers-corner.co.uk/a-how-to-guide-using-songs-in-your-elt-class)

[https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/parents-and-children/your-childs-interests/learn-english-through-songs.](https://www.cambridgeenglish.org/learning-english/parents-and-children/your-childs-interests/learn-english-through-songs)

[https://nadaradenkovic.wordpress.com/4-songs-for-teaching-the-4-english-conditionals.](https://nadaradenkovic.wordpress.com/4-songs-for-teaching-the-4-english-conditionals)

CREATIVITATE PRIN ACTIVITĂȚI NONFORMALE

ANDA-RAMONA FRIMU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „THEODOR COSTESCU”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Motto: „Creativitatea este molipsitoare, dați-o mai departe!”

- Einstein -

„Abstract Education knows a multitude of learning situations that are achieved through its three forms: formal education, non-formal education, informal education. All justify their role in the formation and development of the personality, outlining educational desires and responding to the needs of education and civilization. One of the three forms of education, the non-formal one, provides varied learning opportunities and is much more focused on the interests and desires of the learner. Nonformal education can be regarded as a new approach to learning through pleasing and motivating activities for children and aims to identify and cultivate the optimal correspondence between skills, talents but also to stimulate creative behavior, starting from the earliest age. From the sphere of non-formal activities through which we identify and cultivate: aptitudes, talents, stimulation and development of the creative behavior of the children. The curiosity, spontaneity and sincerity of children always indicates that teacher's involvement in organizing quality non-formal activities contributes to the development of children's personality, obtaining new information through playing, positive actions, relaxation, stimulating them and thus, developing their creative potential in a pleasant and easy way.”

Termenul de creativitate a fost introdus în literatura de specialitate de G.W. Allport în 1937. Până atunci pentru desemnarea creativității erau utilizați diverși termeni, ca: dotație, aptitudine, talent, genialitate, imaginație creatoare și inteligență. Astăzi, problematica creativității, este abordată sub diferite aspecte, de specialiștii din diferite domenii, de psihologi.

Cercetătorii americani A. Newell, J. C. Shaw și H. A. Simon consideră gândirea creatoare drept o formă aparte a comportamentului de rezolvare caracterizată prin:

- noutate și valoare, fie pentru cultură în general, fie numai pentru subiect;
- neconvenționale, adică cere modificarea sau respingerea ideilor anterioare;
- motivație și perseverență ridicate, manifestate fie pe o durată mare de timp, fie la o intensitate înaltă;
- o anumită dificultate în formularea problemei.

Unii cercetători susțin că orice individ are disponibilități creatoare, care se cer doar descoperite. S-a demonstrat prezența unei înzestrări native generale a tuturor copiilor pe fondul cărora condițiile prielnice de mediu și de muncă cultivă capacitățile specific-individuale. Dacă elevii nu depășesc conduitele imitative, este pentru că așa au fost deprinși și, pe măsură ce dascălul pretinde muncă și gândire independentă, inventivitatea ia locul firescului. E. P. Torrance explică situațiile în care școlarii nu creează deoarece le lipsesc modelele și deprinderile necesare acestui tip de activitate.

Creativitatea copiilor se caracterizează, înainte de toate, prin aportul intelectual afectiv-motivațional pe care-l aduce subiectul în activitate, ca prin eforturile personale care se soldează cu un pas înainte în evoluția personală. Creația este forma optimă de canalizare a energiilor psihice și de autoafirmare. Efectul de creație atrage după sine schimbări în structura personalității, asigurându-i dinamica. Creativitatea răspunde și trebuințelor de cunoaștere care apar pregnant la copii. Evidentă la ei este nevoia de a pune întrebări, de a depista erori, de a experimenta și a obține răspunsuri.

Un rol determinant în dezvoltarea creativității revine mediului școlar și familial al copilului, precum și conduitei de instruire, dar și mediului social în care se mișcă copilul.

Numeroase studii analizează dezvoltarea creativității în medii sociale diferite. S-a constatat că mediile libere, calde, prietenoase, sunt favorabile stimulării creativității. Pe când mediul conformist, relațiile autoritare frânează dezvoltarea potențialului creator al copilului. Astfel că un tărâm prielnic pentru dezvoltarea creativității oferă și activitățile nonformale, care au caracter flexibil, se realizează în afara clasei, sunt extradidactice, opționale sau facultative. Astfel îi atrag pe copii, le oferă acea descătușare și libertate în manifestare care este necesară în stimularea creativității. Tot în acest sens, activitățile nonformale influențează pozitiv creativitatea și pentru că:

- permit momente de abstractizare, prin extragerea de cunoștințe din viața practică;
- scot din educație, funcția de predare, lăsând loc funcției de învățare;
- elevii sunt implicați în proiectarea, organizarea și desfășurarea acestor activități;
- nu se pun note sau calificative, nu se face o evaluare riguroasă;
- permit punerea în valoare a aptitudinilor și intereselor copiilor și tinerilor;
- permit o mare varietate de forme, flexibilitate sporită a formelor.

De-a lungul carierei didactice, i-am îndrumat pe elevi să participe la diverse activități nonformale care le-au dezvoltat creativitatea, eliberând închistarea programului rigid din școală, le-am oferit șansa de a valorifica “tot ce-au avut mai bun în ei” cu bună influență apoi și asupra activității școlare. Câteva dintre aceste activități nonformale ar fi: serbările cu diferite prilejuri, competiții și evenimente culturale, sportive, expoziții, cercuri extracurriculare, excursii și drumeții, vizite de studiu, ateliere practice (de pictură, cusături) vizite la muzee, mese rotunde, proiecte și parteneriate educaționale, tabere școlare. În cadrul activităților nonformale, imaginația elevilor poate să colinde locuri neumbrate, încărcate de cunoștințe ce așteaptă să fie descoperite și să fie îmbinate creativ în lucrările lor.

Educația nonformală oferă un câmp motivațional mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare a personalității elevului, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, astfel într-o expansiune cantitativă greu controlabilă. Ea este accesibilă tuturor, este caracterizată de adaptabilitate, nu impune restricții sau condiționări. Ea oferă perspective și oportunități pe plan personal, cât și profesional, completează chiar unele lacune din activitatea școlară.

Educația nonformală este importanta prin următoarele avantaje pedagogice:

- este centrata pe cel ce învață, pe procesul de învățare, nu pe cel de predare solicitând în mod diferențiat participanții;
- dispune de un curriculum la alegere, flexibil și variat propunându-le participanților activități diverse și atractive, în funcție de interesele acestora, de aptitudinile speciale și de aspirațiile lor;
- contribuie la lărgirea și îmbogățirea culturii generale și de specialitate a participanților, oferind activități de reciclare profesională, de completare a studiilor și de sprijinire a categoriilor defavorizate sau de exersare a capacității indivizilor supradotați;
- creează ocazii de petrecere organizată a timpului liber, într-un mod plăcut, urmărind destinderea și refacerea echilibrului psiho-fizic;
- asigură o rapidă actualizare a informațiilor din diferite domenii fiind interesată să mențină interesul publicului larg, oferind alternative flexibile tuturor categoriilor de vârstă și pregătirii lor profesionale, punând accentul pe aplicabilitatea imediată a cunoștințelor;
- antrenează noile tehnologii comunicaționale, ținând cont de progresul tehnico-științific, valorificând oportunitățile oferite de internet, televiziune, calculatoare;
- este nestresantă, oferind activități plăcute și scutite de evaluări riguroase, în favoarea strategiilor de apreciere formativă, stimulativă, continuă;
- răspunde cerințelor și necesităților educației permanente.

Pentru ca educația non-formală să-și atingă scopul este necesar ca aceasta să îndeplinească anumite criterii din punct de vedere calitativ precum: diversitatea metodelor folosite, implicarea în mod egal și activ a tuturor participanților, existența unei logistici care să permită desfășurarea de multiple activități, principalul obiectiv să fie găsirea de soluții, iar persoanele însărcinate cu formarea participanților să fie calificate în domeniul respectiv.

Una din metodele generale utilizate în mod frecvent în educația non-formală este jocul. Popularitatea acestei metode se datorează faptului că este o activitate plăcută, voluntară, neconstrânsă de reguli stricte, ce permite participanților să-și dezvolte și să-și folosească abilitățile deja existente în mod liber. Jocul reușește în principal să dezvolte creativitatea, munca în echipă, perspicacitatea, să stimuleze logica și memoria etc.

Notorietatea educației non-formale este încă afectată de lipsa unui concept bine definit, astfel încât să fie recunoscută la nivel mondial. Principalul scop al celor care promovează educația non-formală este recunoașterea și aprecierea cunoștințelor și aptitudinilor dobândite prin aceasta.

BIBLIOGRAFIE

- Jinga, Ioan, *Educația permanentă*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979.
Revista „Învățământ primar”, Nr. 1, Editura Miniped, București, 2004.
Revista „Învățământ primar”, Nr. 2-3, Editura Miniped, București, 2003.
Revista „Redimo”, Editura Didactic Pres, Slatina, mai 2013.

VALORIZAREA EDUCAȚIEI NONFORMALE

GRIGORE GIORGI

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DUMITRU CRAȘOVEANU”,
IZVORU BÎRZII, JUDEȚUL MEHEDINȚI

ABSTRACT:

Education that is institutionalized, intentional and planned by an education provider. The defining characteristic of non-formal education is that it is an addition, alternative and/or a complement to formal education within the process of the lifelong learning of individuals. It is often provided to guarantee the right of access to education for all. It caters for people of all ages, but does not necessarily apply a continuous pathway-structure; it may be short in duration and/or low intensity, and it is typically provided in the form of short courses, workshops or seminars. Non-formal education mostly leads to qualifications that are not recognized as formal qualifications by the relevant national educational authorities or to no qualifications at all. Non-formal education can cover programmes contributing to adult and youth literacy and education for out-of-school children, as well as programmes on life skills, work skills, and social or cultural development.

În contextul reformelor educaționale contemporane, managementul curriculumului capătă o forță de prim plan. Managementul curriculumului reprezintă, la nivelul sistemului educațional, dar și în fiecare segment al rețelei școlare, punctul cheie al ameliorării, optimizării, inovării în educație.

Dimensiunea operațională al cadrului include elemente care stau la baza construirii de ghiduri metodologice tematice etc. care pot conduce la aplicarea elementelor teoretice noi în practica școlară.

Educația nonformală / informală din România are tradiție și elemente valoroase care pot fi preluate: educația este concepută, în întregul său, pentru societate și este orientată spre profilul local. Competențele-cheie sunt o combinație specifică de cunoștințe, de abilități și de atitudini adecvate contextului de care are nevoie fiecare individ pentru împlinirea și dezvoltarea personală, pentru cetățenia activă, pentru incluziune socială și pentru angajare pe piața muncii. Acest fapt este important în configurarea unui cadru curricular menit să contribuie la aplicarea cunoașterii de tip școlar în viață.

Educația nonformală este o sintagmă care se impune în discursul internațional despre educație la sfârșitul anilor '60 și începutul anilor '70, ea fiind asociată conceptului de învățare pe tot parcursul și accentuează importanța educației care se petrece dincolo de cadrul formal al

sistemului de învățământ, fie că se desfășoară în alte spații decât cele ale școlii, fie că se realizează prin activități care nu fac obiectul curriculumului școlar, dar care răspund nevoilor și intereselor de cunoaștere și de dezvoltare ale unui grup.

Valorizarea educației nonformale apare ca urmare a faptului că sistemul educațional formal se adaptează într-un ritm prea lent la schimbările socio-economice și culturale ale lumii în care trăim. De aceea, sunt întrevăzute și alte posibilități de a-i pregăti pe copii / tineri / adulți să răspundă adecvat la schimbările societății. Aceste ocazii de învățare pot proveni nu doar din învățământul formal, ci și din domeniul mai larg al societății sau din anumite sectoare ale acesteia. Din dezbaterile purtate pe această temă, a rezultat o viziune tripartită asupra educației, care evidențiază două aspecte: pe de o parte, înțelegerea complementarității dintre învățarea formală, cea nonformală și cea informală; pe de altă parte, necesitatea de a construi rețele transparente de oferte și recunoaștere reciprocă între cele trei forme de învățare (Memorandum cu privire la învățarea permanentă, 2000).

Definițiile cele mai cunoscute ale celor trei forme de educație au fost formulate de Coombs, Prosser și Ahmed (1973):

Educație formală: sistemul de educație, structurat ierarhic și gradat cronologic, pornind de la școala primară până la terminarea universității, incluzând, pe lângă studiile academice generale, diverse programe specializate de formare (cursuri, activități de formare organizate de instituții de învățământ).

Educație informală: procesul real de învățare de-a lungul vieții, în cadrul căruia fiecare individ își formează atitudini, își interiorizează sau clarifică anumite valori, dobândește deprinderi și cunoștințe din experiența cotidiană, valorificând influențele și resursele educative din mediul în care trăiește – de la familie și vecini, de la locul de muncă sau de joacă, de la piață/magazin, de la bibliotecă sau din mass-media.

Educație nonformală: orice activitate educațională organizată în afara sistemului formal existent – fie că se desfășoară separat sau ca un element important al unei activități mai largi – care este menită să răspundă nevoilor educaționale ale unui anumit grup și care are urmări obiective de învățare clare. Distincțiile sunt, după cum se poate observa, mai degrabă administrative, referindu-se în special la cadrul în care e presupus a se petrece fiecare tip de educație. Educația formală este legată de școli sau de instituții care se ocupă de formare și se încheie cu acordarea de diplome și calificări recunoscute oficial. Educația nonformală răspunde nevoilor de învățare ale unui grup și se poate realiza, în cadrul unor seminare, sesiuni de formare, workshop-uri, prin parteneriat între facilitatori și participanți, în grupuri / comunități sau în cadrul altor organizații (decât cele din sistemul de învățământ).

Educația nonformală se poate realiza în paralel cu sistemele principale de educație, în diferite contexte: fie la locul de muncă și prin acțiuni ale organizațiilor societății civile (organizații de tineret, sindicate, partide politice), fie în timpul liber, oferită de organizații sau servicii complementare sistemelor convenționale (de exemplu, cursuri de artă, muzică, sport, meditații particulare pentru pregătirea examenelor). De obicei, nu se încheie cu acordarea de certificate.

Cel mai adesea, sintagma educație nonformală este folosită cu referire la educația continuă a adulților, deși aria sa de cuprindere nu se limitează la adulți. Educația informală se realizează individual sau prin interacțiuni cu prietenii, cu membrii familiei sau cu colegii de serviciu, ca proces de învățare tacită, experiențială, neconștientă și neplanificată. Unii consideră că proiectele personale de cunoaștere autodidactă fac parte tot din educația informală. De exemplu, dorim să învățăm să lucrăm cu un nou program (Power Point), ca să facem diverse prezentări: ne documentăm pe internet, din cărți / reviste de specialitate, de la prieteni sau de la cunoștințe care folosesc deja acest soft. Alții percep educația informală ca pe un proces de învățare generat de un context favorabil: acela de a fi membru al unor organizații comunitare sau de tineret. În acest caz, există specialiști, educatori, care au rolul de a-i încuraja pe oameni

să reflecteze asupra experiențelor proprii. Având o pregătire în domeniu, ei pot oferi un sprijin consistent tuturor celor care fac parte din organizația respectivă. Educația informală poate lua oricare dintre formele descrise mai sus.

Putem reține că: este un proces care ajută oamenii să învețe; este impredictibilă (se poate întâmpla oricând și oriunde, fără să știm spre ce poate duce); se bazează pe reacțiile noastre la situații sau experiențe diverse; implică explorarea și lărgirea experiențelor; se realizează în principal prin conversație, ca mijloc de împărtășire și confruntare a ideilor; stimulează autoevaluarea și reflecția asupra propriului mod de a învăța. Fordham (1993) evidențiază faptul că, în cazul educației nonformale, organizarea și planificarea învățării ar trebui asumate chiar de către cursanți; ca atare, este nevoie de o abordare „de jos în sus“ (bottom up), care să le dea cursanților capacitatea de a înțelege sau, de ce nu, de a schimba structurile sociale din jur. Principiul participativ, care stă la baza filosofiei nonformalului, trebuie înțeles ca participare la propria formare (înțelegere a nevoilor și găsirea soluțiilor adecvate de instruire în domeniile respective) și la viața comunității / a societății. Dacă în cazul educației formale, curriculumul este impus, în cazul educației nonformale acesta ar trebui negociat de grupul de cursanți, astfel încât să răspundă cât mai bine nevoilor acestora. În ceea ce privește educația informală, se desfășoară fără să aibă la bază un curriculum.

Educația nonformală se definește ca fiind orice program de educație personală sau socială, conceput pentru a îmbunătăți anumite competențe în afara curriculumului formal ori pentru a desfășura anumite activități educaționale organizate în afara sistemului de învățământ obligatoriu, respectiv propuse de către diverse instituții educative. Educația nonformală își propune, printre altele, să lărgescă orizontul de cunoaștere al populației, să creeze condiții optime pentru desăvârșirea personală și/ sau profesională a individului ori pentru inițierea lui într-un nou domeniu al cunoașterii, să contribuie la recreerea și destinderea persoanei, precum și la petrecerea într-o manieră organizată și agreabilă a timpului liber, să asigure un cadru adecvat de formare a aptitudinilor și de manifestare a talentelor etc.

Educația nonformală acoperă o arie extrem de largă de conținuturi, strategii și forme de organizare, obiectivul central al celor mai multe dintre programele propuse cu privire la dezvoltarea personală și profesională a populației. În acest context, la nivelul Uniunii Europene au fost implementate o multitudine de politici și programe specifice educației nonformale menite a contribui la creșterea nivelului de pregătire și al coeziunii în interiorul Uniunii.

L1/2011 prevede ca instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte nonformale sunt cele care oferă și educație de tip formal (unități și instituții de învățământ preuniversitar și superior, centre de educație și formare profesională din subordinea ministerelor sau autorităților publice locale, furnizori publici și privați de educație și formare profesională autorizați/acreditați în condițiile legii, angajatori care oferă programe de formare profesională propriilor angajați), precum și organizații nonguvernamentale sau guvernamentale, centre de îngrijire și protecție a copilului, palate și cluburi ale elevilor, la locul de muncă, instituții culturale precum muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografe, case de cultură, precum și asociații profesionale, culturale, syndicate, etc.

BIBLIOGRAFIE

Angelica Mihăilescu, *Institutul de Științe ale Educației*, București, 2011.

*** *Institutului de Științe ale Educației*, Editura Didactică și Pedagogică, 2009.

Vasile Chiș, Ion Albușescu, Horațiu Catalano, *Pedagogiile alternative – conceptualizări, dezvoltări curriculare, exemple de bune practici*, Cluj Napoca, 2013.

EDUCAȚIA PRIN PROIECTE ȘI PARTENERIATE

CLAUDIA HANȚESCU
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ȘIMIAN,
JUDEȚUL MEHEDINȚI

Partnerships and group projects contribute to the development of the human

being. The proposed objectives aim at the relationships between children, parents and teachers over a period of time.

Project management achieves a performance in terms of organizational capacity within a school institution.

Este deja bine știut că, putem învăța în orice context, în orice situație, în orice moment activ. „Fiecare ființă umană învață în cele mai diferite contexte - la școală, acasă, în grupul de prieteni, prin joc, la locul de muncă, prin interacțiunea cu ceilalți etc.

Conform legilor educației din țara noastră, învățarea în contexte nonformale este considerată ca fiind învățarea integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, care nu urmează în mod explicit un curriculum și poate diferi ca durată.

Acest tip de învățare depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și competențelor dobândite.”

Etimologic vorbind, termenul de „nonformal” provine din cuvântul „nonformalis” (lat.) cu sensul de a fi "în afara unor forme special / oficial organizate pentru un anumit gen de activitate".

Astfel, activitatea nonformală este percepută ca o realitate educațională mai puțin formalizată, având, însă, întotdeauna, efecte normativ-educative.

Dacă există o serie de limitări ale educației formale (centrarea pe nivelul performanțelor atinse conform programelor școlare, tendința de transmitere / asimilare a cunoștințelor în defavoarea dezvoltării / exersării capacităților intelectuale și a abilităților practice, orientarea predominant spre informare și evaluare), dar acestea sunt, totuși, esențiale în educație. , faptul că educația nonformală presupune un curriculum la alegere, variat și destul de flexibil, permite desfășurarea unor activități diverse, în funcție de aptitudinile fiecăruia, de interesele și aspirațiile celor educați, permițând, însă o mai mare libertate tuturor partenerilor educație.

Metodele cu cele mai bune rezultate în cadrul educației nonformale sunt cele de team building, jocurile de rol, dezbaterile, brainstorming-ul (furtuna de idei), precum și jocurile de improvizație.

Parteneriatele și proiectele de grup constituie baza și mediul optim de dezvoltare a oricărei ființe umane. Omul, ca ființă socială, nu se poate dezvolta în afara relațiilor cu alți oameni. Prin urmare, în cadrul proiectelor și parteneriatelor școlare, am urmărit, printre alte obiective, cele care vizează bunele relații interpersonale între copii, îmbunătățirea comunicării între profesori, elevi și părinți. I-am învățat să zâmbească, să fie atenți la cei din jur, să exerseze ascultarea activă, dar să și contribuie la crearea unui mediu favorabil, printr-o comunicare eficientă. Am urmărit ca, în permanență, participanții – copii, profesori, părinți, alți invitați – să fie binedispuși, aflând și punctul lor de vedere, căutând, în principal, aspectele pozitive. Pentru toate acestea, firul conducător l-a constituit utilizarea calculatorului și, în principal, a internetului.

De-a lungul anilor, am încheiat mai multe parteneriate și am desfășurat proiecte de grup implicând toți elevii școlii noastre, dar și din alte școli partenere. Proiectele au fost diverse, s-au desfășurat pe o anumită tematică de comun acord aleasă, pe o perioadă de timp prestabilită.

Proiectul educațional reprezintă un set de activități desfășurate într-o perioadă de timp determinată, planificate și controlate și care au drept scop producerea unei schimbări în bine a situației beneficiarilor organizației.

Termenul de „proiect” provine din latinescul „proicere” care semnifică „a arunca înainte”, definiție care sintetizează formularea obiectivelor principale. În activitatea de planificare a proiectelor din domeniul educației, se ține cont de elementele caracteristice ale unui proiect educațional. Acesta trebuie să includă precizarea unui timp limitat, bine determinat; o echipă de proiect ad-hoc; obiective precise, clar formulate; rezultate măsurabile; un plan; activități interconținute; resurse; schimbare față de starea inițială; risc; metodologie specifică și o strategie de dezvoltare.

În multe cazuri, în practică se confundă termenii de proiect și de program, cauzând confuzii. Relația dintre proiect – program are o caracteristică specială, care delimitează sensul acestora. Proiectul poate fi independent sau poate fi inclus în program, așa cum există și programe care conțin proiecte educaționale și pot exista și proiecte cu scop de definire și creare a unui program.

Din punctul de vedere al managementului proiectelor, unitatea de măsură a performanței trebuie să fie capacitatea organizației de a face o legătură durabilă între proiectele pe care le desfășoară și obiectivele strategice și operaționale. Corelarea activității de elaborare și management de proiecte cu activitățile de planificare strategică la nivelul organizației/comunității este un fapt foarte important. Managerul școlar, ca oricare alt manager, este persoana care trebuie să aibă în vedere acțiunile necesare care aduc progresul organizației pe care o reprezintă. Pentru a-și putea duce la îndeplinire această sarcină, este necesar să aibă mai ales disponibilitate pentru comunicare și capacitate de înțelegere a problemelor interne și externe cu care se confruntă organizația școlară.

BIBLIOGRAFIE

<https://www.edu.ro/educatie-non-formala-informala>.

Bunăiașu, C. M., *Elaborarea și managementul proiectelor educaționale*, 2012.

Kovacs, Ș., *Managementul proiectelor*, 2015.

Gherguț, A. & Ciobanu, C., *Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale*, Ghid practic, Editura Polirom, București, 2009.

EDUCAȚIA FORMALĂ-NONFORMALĂ- INFORMALĂ

LENUȚA-DANIELA HOTĂRANU

LICEUL TEHNOLOGIC „DOMNUL TUDOR”,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

„devărat că mai cinstit lucru nu este în lume, și mai scump și mai curat,

decât omul procopsit la învățătură!”

- Mihail Sadoveanu -

Education represents a set of methods and measures systematically applied, with an aim to train and develop intellectual, moral and physical abilities of children, young people or communities.

Education is a complex and dynamic process, which extends far beyond school and develops in several contexts which work together to form an individual.

Depending on the context in which it takes place, education fits into 3 categories - formal, informal and non-formal.

Educația reprezintă un ansamblu de metode și măsuri aplicate sistematic cu scopul formării și dezvoltării abilităților intelectuale, morale, fizice ale copiilor, ale tineretului sau ale colectivităților de oameni.

Educația este un proces complex și dinamic care se extinde mult în afara școlii și se derulează în mai multe contexte care lucrează împreună la formarea unui individ.

În funcție de contextul în care se desfășoară, educația se împarte în 3 categorii: formală, informală și nonformală.

Diferențele dintre cele trei forme ale educației sunt teoretice; în fapt, acestea funcționează ca un complex, iar granițele sunt dificil de stabilit.

a) Educația formală (denumită și oficială)

Educația formală reprezintă totalitatea acțiunilor sistematice și organizate, proiectate și desfășurate în instituții specializate și urmărește finalități explicite, având scopul formării și dezvoltării personalității. Acest tip de educație formală se realizează prin procesul de învățământ, ceea ce semnifică respectarea actelor oficial. Educația oficială are următoarele atribute: organizată conștient, sistematică, instituționalizată, reglementată, coordonată, dirijată, planificată, evaluată, așadar este expresie a unei politici educaționale.

Educația formală ajută la o asimilare permanentă a cunoștințelor și ușurează dezvoltarea unor aptitudini și introducerea persoanei în societate. Un aspect esențial al educației formale o constituie evaluarea, aceasta este de mare ajutor reușitei școlare.

Evaluarea formală are următoarele limite:

- lipsa de creativitatea;
- caracter de rutină;
- nu apare explicarea, de aceea cunoștințele transmise sunt pur informative.

Exemple de educație formală: cursurile dintr-o școală, atelierile, seminariile, cursurile online.

b) Educația nonformală se desfășoară în afara instituțiilor școlare, adică în spații aflate în relație de parteneriat cu școala. De fapt, acest tip de educație se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăți de cerințe de învățare. Profesorului ce adoptă o variantă nonformală i se solicită mai multă flexibilitate și entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului.

Conținutul și obiectivele sunt prevăzute în documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate și sunt diferite după vârstă, sex, categorii socio-profesionale, interesul elevilor, aptitudinile lor. Activitățile nonformale se desfășoară într-un cadru relaxat, calm și plăcut, de asemenea, profesorul ce practică sau alege o astfel activitate trebuie să dispună de mijloace reprezentative care să atragă subiecții. Evaluarea unei activități nonformale este opțională.

Educația nonformală încurajează următoarele principii pedagogice:

- e centrată pe cel ce învață, pe procesul de învățare, nu pe cel de predare;
- subiecții sunt solicitați diferit;
- curriculum e la alegere, flexibil și variat;
- activitățile sunt diferite și atractive (după interese, după aptitudini, după aspirații).

Iată câteva *exemple de activități nonformale* care completează cu succes educația tradițională:

Activități extracurriculare. Unitățile de învățământ oferă programe de educație nonformală sub forma de activități extracurriculare precum - excursii, proiecte sociale și culturale, acțiuni ecologice, cercuri pe discipline sau programul Școala Altfel.

Cursuri de comunicare online. Prezența online face deja parte din rutina digitală a tinerilor, și nu numai, iar educația pe tema comunicării în mediul online este puțin abordată la școală. Dar nu trebuie să lipsească din educația nonformală, cursuri care ajută elevii să învețe cum să fie prezenți online în siguranță și să poată identifica sursele de pericol.

Cluburi sportive. Include educația fizică în programul de formare, orele de la școală nu sunt, de multe ori suficiente. Practicarea de sporturi vine cu beneficii deja cunoscute, amintim doar câteva precum - îmbunătățește concentrarea și atenția, crește încrederea în sine, combate depresia și anxietatea.

Activități outdoor. Activitățile în aer liber sunt esențiale pentru o dezvoltare armonioasă, mai ales în vremurile actuale în care ne petrecem timpul în fața unor ecrane și avem nevoie să ne deconectăm- acelea de a ști, de a explora și de a descoperi lumea și pe tine.

Acțiuni ecologice. Activitățile ecologice au căpătat amploare în ultimii ani și sunt o bună ocazie pentru tineri, dar și adulți, să observe impactul omului asupra mediului și să se implice activ pentru a aduce o schimbare în comunitatea lor.

Zilele porților deschise. Unele companii și instituții organizează evenimente cum sunt zilele porților deschise în care publicul are ocazia să arunce o privire asupra întregului proces de producție sau funcționare. Sunt o bună sursă de informații despre domeniile de interes și o ocazie să descoperi lucruri noi.

c) Educația informală reprezintă acele procese educative nesistematice, neorganizate, nesubordonate unor obiective și finalități explicite, care au influență asupra individului. Aceasta poate reprezenta produsul experienței de viață a subiectului.

Influențele informale semnificative sunt cele din mass-media, din familie (exemplul părinților, atitudinile manifestate de ei), influențele grupurilor de prieteni, colegi, dar, nu în ultimul rând, diferite instituții culturale (muzee, teatre, biblioteci etc), religioase, politice ș.a.

Un exemplu de educație informală este atunci când copiii învață să vorbească. Ei reușesc acest lucru prin ascultare și imitare. Părinții corectează spontan greșelile de pronunție ale acestora, de multe ori silabisind fără intenție și încurajând vorbirea corectă. La fel se întâmplă când părintele sau educatorul analizează împreună cu copiii experiențele zilnice petrecute în viața acestuia.

Exemple de educație informală: studiul individual, excursiile în natură, jocurile, rețelele de socializare, podcast-urile, etc.

BIBLIOGRAFIE

- Bocoș M., *Didactica disciplinelor pedagogice, un cadru constructivist*, Editura Paralela 45, București, 2007.
- Cerkez M., Coste O., Sarivan L., *Educația nonformală și informală: realități și perspective în școala românească*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
- Jinga I., Istrate E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București, 2006.

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

SIMONA LOLEA

C.J.R.A.E MEHEDINȚI

The

educational alternatives represent variants of school organization, which propose modifications of certain aspects related to the official forms of organizing the instructive-educational activity.

The design and implementation of educational alternatives are actions that are carried out in relation to the educational goals formulated at the macro level, of the ideal and of the educational goals and at the micro level, of the educational objectives that direct the educational process.

Within the Romanian education system, through the initiatives carried out at central, territorial and local level, after 1990, the following educational alternatives are institutionalized, applicable in pre-primary and primary education, with openings to secondary education: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet and Jena-Petersen.

Alternativele educaționale reprezintă variante de organizare școlară, care propun modificări ale anumitor aspecte legate de formele oficiale de organizare a activității instructiv-educative.

Proiectarea și realizarea alternativelor educaționale reprezintă acțiuni care se realizează prin raportare la finalitățile educaționale formulate la nivelul macro, al idealului și al scopurilor educaționale și la nivelul micro, al obiectivelor educaționale care direcționează procesul de învățământ.

În cadrul sistemului de învățământ din România, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preprimar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: *Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.*

STEP BY STEP

Programul Step by Step promovează modele educaționale centrate pe elev, educația individuală și susține necesitatea de a-l face pe copil conștient ca tot ce se întâmplă în viața este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

MONTESSORI

Educația Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o, dr. Maria Montessori, își propune să învețe copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă.

Educatorii Montessori pledează pentru conceperea unui mediu de instruire bazat pe obiecte mici, ușor de manipulat și detaliate din punct de vedere vizual. Metoda de educație este

o metoda științifică, bazată pe observarea obiectivă a copilului, pe pregătirea mediului de instruire pe baza observațiilor realizate și pe conceperea programei de educație în mod creativ, în funcție de nevoile copilului.

WALDORF

Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului în ansamblul ei și să își orienteze oferta de predare funcție de particularitățile diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau unei specializări.

Elevii reprezintă „scopul și rațiunea existenței școlilor Waldorf”, ei fiind considerați individualități și acceptați fără nicio prejudecată socială, religioasă, de sex, de rasă sau de orice alt fel.

BIBLIOGRAFIE

- Cucoș, C., *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998.
- Catalano, H., *Perspective didactice în alternativa educațională Step by Step*, editura Karuna, Bistrița, 2008.
- Ezechil, L., Radu, I., *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Editura V&I Integral, București, 2002.
- Montessori, M., *Copilul ființă divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.
- Pettini, A., *Freinet și tehnicile sale*, editura CEDC, București, 1992.
- Rădulescu, M., *Pedagogia Freinet. Un demers inovator*, Editura Polirom, Iași, 1999.

SISTEME ALTERNATIVE DE INSTRUIRE

SORINA-CARMEN MATEI

LICEUL TEOLOGIC BAPTIST „ALEXA POPOVICI”,

ARAD, JUDEȚUL ARAD

Alternative education involves the form of organizing the teaching process

that offers a different organizational option than that of the official school. Educational pluralism, a symbol of educational freedom and democracy, refers to the existence of schools, in addition to the official education system organized by the state, which offers a new variant of training and education, proposing other contents, educational strategies and forms of evaluation considered as representing a pedagogical progress. Alternative training systems are different ways of approaching the instructional-educational process that are encountered both at the institutional level and at the level of teaching process and methodology. Alternativeness can also be understood in the sense of adopting an overview of the great contemporary pedagogical systems, as well as of current school practices in the world

Învățământul alternativ presupune forma de organizare a procesului didactic care oferă o altă variantă organizatorică decât cea din școala oficială. Pluralismul educațional, simbol al libertății și democrației educaționale, se referă la existența unor instituții școlare, pe lângă sistemul de învățământ oficial organizat de stat, care oferă o nouă variantă de instruire și educare, propunând alte conținuturi, strategii educaționale și forme de evaluare considerate ca reprezentând un progres pedagogic. Sistemele alternative de instruire sunt moduri diferite de abordare a procesului instructiv-educativ care se întâlnesc atât la nivelul instituțional, cât și la nivelul procesualității și metodologiei didactice. Alternativitatea poate fi înțeleasă și în sensul adoptării unei viziuni de ansamblu asupra marilor sisteme pedagogice contemporane, precum și asupra practicilor școlare actuale din lume. Aceste sisteme alternative de instruire sunt complementare, nu se neagă și nu se anulează reciproc. „Dicționarul de pedagogie”, autori Horst Schaub și Karl G. Zenke, tradus la Editura Polirom în 2001 înregistrează termenul învățământ alternativ pe care îl definește ca fiind „activitatea care se desfășoară în instituții școlare, după obiective, organizare, conținut, forme de predare și învățare, viața școlii și activitatea părinților, cu abatere totală sau parțială de la caracteristicile unitare ale școlii de stat și care oferă o altă variantă de instruire și educare.”

Pedagogia SCOUT este un curent pedagogic nonformal care își propune să-i ajute pe tineri să înțeleagă și să respecte datoria față de Dumnezeu, datoria față de semenii și față de ei înșiși. Curentul a fost lansat în 1907, în Anglia, pe baza experienței și a lucrărilor lui Robert

Baden –Powell. Mișcarea Scout este o mișcare benevolă, nepolitică, educativă pentru tineri, deschisă pentru toți indiferent de origine, rasă, credință, în corespundere cu scopul, principiile și metodele elaborate de fondatorul mișcării și expuse în continuare. Scopul Mișcării Scout este de a contribui la dezvoltarea tinerilor, ajutându-i să realizeze plenar posibilitățile lor fizice, intelectuale, sociale, spirituale ca buni cetățeni și ca membri ai comunităților locale, naționale și internaționale.

Conceptul de învățare experiențială a fost introdus de părintele nondirectivismului, Carl Rogers. El consideră că nu putem comunica nimic prin predare deoarece aceasta îl face pe copil să-și piardă încrederea în experiență. Învățarea experiențială este învățarea care are loc în urma reflecției asupra a ceea ce se face, ceea ce se află în contradicție cu învățatul „pe de rost” sau învățarea didactică. Învățarea experiențială este înrudită cu educația experiențială, învățarea prin acțiune, prin aventură, prin liberul arbitru, prin cooperare și prin serviciu în folosul comunității. Deși există conexiuni și puncte comune între toate aceste teorii ale educației, acestea nu trebuie confundate având înțelesuri diferite. Învățarea experiențială pune accentul pe procesul de învățare individual. Adesea se folosește ca și sinonim pentru educația experiențială, totuși aceasta din urmă cuprinde un spectru mai larg al educației. Astfel, sub incidența educației experiențiale cad aspecte precum relația dintre dascăl și elev, precum și subiecte mai cuprinzătoare, cum ar fi structura și obiectivele educației.

Pedagogia Montessori reprezintă sistemul de idei pedagogice care susține că fiecare copil reprezintă o personalitate unică pe care trebuie să o lăsăm să se dezvolte liber, prin propria activitate. Autorul noii educații este Maria Montessori. Într-o clasă Montessori, copiii sunt pur și simplu absorbiți și foarte preocupați de propria activitate. Aproape toate lecțiile sunt individuale, deci fiecare copil are de obicei un plan diferit de activități pe care educatorul îl gândește și îl pune în practică în funcție de interesul și nivelul la care se afla copilul. Toate materialele din clasă sunt ușor accesibile și la dispoziția copiilor, așezate pe rafturi joase. Copilul este liber să aleagă dintre materialele care i s-au prezentat anterior și după ce termină de lucrat cu ele știe că trebuie să le așeze pe raft în același loc și în aceleași condiții, gata pentru următorul copil interesat de aceeași activitate. Posibilitatea de a alege este un privilegiu pe care, din păcate, copilul din școala tradițională nu îl are. În clasele Montessori copilul se poate mișca liber dintr-o parte a clasei în alta, ascultând de propriul lui impuls interior. Cu timpul, exercițiul alegerii devine obișnuită, adică se dezvoltă capacitatea copilului de a lua decizii cu privire la propria persoană. Mișcarea copiilor obișnuiți să ia decizii pentru ei înșiși devine o mișcare inteligentă, cu scop și dictată de voință, ba mai mult, această mișcare merge împreună cu cunoașterea și învățarea, fără ea acestea fiind nenaturale la vârsta copilăriei.

Keller Plan se referă la sistemul de învățământ care pune accent pe activitatea individuală a elevului, în ritm propriu, pe baza unor cursuri programate și a unei bune cunoașteri a obiectivelor. Îmbină autoînvățarea de tip Winetka, cu elemente de instruire programată. A fost conceput și validat de F. S. Keller la Universitatea din Brasilia, în 1964, răspândindu-se apoi în mai multe țări. Această pedagogie exclude lecțiile, înlocuindu-le cu consultații. Ea îmbină autoînvățarea de tip Winetka (planul educațional care a încercat să extindă atenția educațională către activități creative și dezvoltare emoțională și socială, folosind un program tip care a devenit ulterior cunoscut sub numele de instrucțiune programată. Curricula a împărțit subiectele în esențiale comune și activități de grup creativ. În timp ce esențialele comune impuneau elevilor să demonstreze stăpânire pentru a avansa, activitățile creative le-au permis elevilor să avanseze în condițiile în care nu existau obiective sau standarde stricte de realizare. Planul a fost imitat pe scară largă și a dus la schimbări în concentrarea curriculumului în Statele Unite), cu elemente de instruire programată. Acest sistem de învățământ fost conceput și validat de F. S. Keller, psiholog american și un pionier în psihologia experimentală la Universitatea din Brasilia în anul 1964, răspândindu-se apoi în mai multe țări.

STEP BY STEP reprezintă alternativă educațională care este practică în țara noastră sub egida centrului Step by Step pentru Educație și Dezvoltare Profesională. Centrul și-a început activitatea în 1994, cu sprijinul unor specialiști din SUA. Se pornește de la o bună cunoaștere a copiilor, urmărindu-se valorizarea însușirilor pozitive ale fiecăruia, în special a inițiativei, a intereselor de cunoaștere, a nevoilor de activitate și comunicare. Învățarea este organizată interdisciplinar, pe centre de activitate și se desfășoară în bună măsură sub formă de joc, respectându-se opțiunile și ritmurile de lucru personale. Se pune accentul pe relațiile dintre copii, pe legătura afectivă copil-educator și pe implicarea părinților în organizarea activităților. În alternativa Step by Step cadrele didactice caută să se asigure că orice copil achiziționează și dezvoltă aptitudini fizice, cognitive, emoționale, etico-morale, artistice, teoretice, sociale și practice pentru a participa la o societate democratică. Predarea este orientată în funcție de necesitățile copilului. Învățarea se produce prin descoperire, acceptându-se și încurajându-se moduri personale de-a înainta în formarea deprinderilor și în cunoaștere (exemple: scrisul cu mâna stângă, moduri individuale de exprimare și cunoaștere, încurajarea experimentelor de descoperire, etc).

BIBLIOGRAFIE

- Felea, Gheorghe, *Alternativele educaționale din România*, Editura Triade, Cluj- Napoca, 2002.
- Montessori, Maria, *Descoperirea copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
- Stoian, ST., Alexandru, P., *Pedagogie și folclor*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978.

ALTERNATIVE EDUCATIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL

CĂPĂȚÎNĂ RODICA MERGEA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BROȘTENI,
JUDEȚUL MEHEDINȚI

The educational/pedagogical alternatives represent variants of school

organization, which propose solutions to modify certain aspects related to the official, established forms of organizing the instructive-educational activity.

The design and implementation of educational alternatives are actions that are carried out in relation to the educational purposes formulated at the macro level, of the educational ideal and goals and at the micro level, of the educational objectives that direct the educational process.

Within the Romanian education system, through the initiatives carried out at central, territorial and local level, after 1990, the following educational alternatives are institutionalized, applicable in pre-primary and primary education, with openings to secondary education: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet and Jena-Petersen.

Alternativele educaționale/pedagogice reprezintă variante de organizare școlară, care propun soluții de modificare a anumitor aspecte legate de formele oficiale, consacrate, de organizare a activității instructiv-educative.

Proiectarea și realizarea alternativelor educaționale reprezintă acțiuni care se realizează prin raportare la finalitățile educaționale formulate la nivelul macro, al idealului și al scopurilor educaționale și la nivelul micro, al obiectivelor educaționale care direcționează procesul de învățământ.

În cadrul sistemului de învățământ din România, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după anul 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preprimar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.

Pedagogia Waldorf (Rudolf Steiner-Germania): își propune educarea omului în ansamblul său, prin mijloace specifice și accesibile fiecărei vârste, cunoașterea nemijlocită a lumii prin acțiune, toate cunoștințele fiind rezultatul unei activități proprii. Elevului trebuie să îi placă ceea ce face, să nu fie constrâns, de aceea nu se utilizează catalogul, nu se dau note, examene sau teme pentru acasă.

Pedagogia Waldorf rezultă din antropozofie în general, și în particular, din ceea ce are de spus cu privire la dezvoltarea copilului. Antropozofia, care este înțeleasă nu ca o religie, ci ca o viziune asupra Universului și Omului, nu este predată în școlile Waldorf; se respectă libertatea spirituală a elevilor și a familiilor lor (R. Lanz, 1994).

Pedagogia Waldorf promovează ideea exploatării, dezvoltării sau perfecționării talentului descoperit. Această pedagogie este adepta exprimării „libere” a copilului, a organizării în grupuri eterogene, fără separare, în funcție de criteriul performanței. Se pune un accent deosebit pe viața afectivă și senzorială. Se lucrează doar cu materiale din natură sau naturale (de exemplu, plasticul nu se utilizează). Acest tip de pedagogie facilitează observarea directă a mediului, indicându-le copiilor chiar o stare de adevărată comuniune cu natura, deoarece ei reușesc în acest fel să conștientizeze faptul că mediul are un număr nelimitat de resurse de care ne putem folosi atât timp cât știm să le apreciem și să le protejăm.

Educația Montessori

Scopul educației Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o - dr. Maria Montessori, este de a învăța copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă (M. Montessori, 1963, Italia). Sloganul acestei alternative se poate traduce prin „ajuta-mă să pot face singur”.

Filosofia metodei de educație Montessori se bazează pe preocuparea de a oferi tuturor copiilor oportunitatea de a se dezvolta la potențialul lor maxim și libertatea de a găsi soluții pentru propriile lor probleme. Cheia învățării complete este considerată automotivarea, de aceea, copilul și învățarea sunt situate pe primul loc, iar predarea și programa de educație pe locul al doilea.

Programul Step by Step

Programul Step by Step (SUA) susține necesitatea creării unui model educațional care să facă elevul conștient ca tot ce se întâmplă în viață este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

La baza activităților didactice se află munca în grupuri, scopurile acestor activități fiind de a-i învăța pe copii să își dezvolte un simț al identității și prețuirii de sine, să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor. Modalitățile de lucru pe grupuri alternează atât datorită modului de dispunere a mobilierului, cât și metodelor aplicate, care cer organizarea elevilor în formații de lucru de diferite mărimi. Metodologia didactică utilizată este activizantă în primul rând datorită faptului că vizează abordarea individualizată a elevilor clasei, ținând cont de nivelul de dezvoltare al fiecăruia. O modalitate eficientă de individualizare a învățării este organizarea centrelor de activitate care să răspundă intereselor și nevoilor elevilor. Fiecare centru de activitate include activități pe mai multe niveluri și cu materiale diferite, organizate logic, în funcție de cerințele și stilurile individuale de învățare.

Pedagogia Freinet

(Celestin Freinet-Franta): „Pregătire pentru viață prin muncă” Este o pedagogie care se desprinde din tradițional. Bazată pe valori progresiste, organizează clasa în jurul a trei axe, punerea în aplicare pe baza unui material, a timpului și unei organizări specifice care permite: punerea în aplicare a responsabilizării: pe planul colectivității, prin organizarea cooperativă, modalitate de luare a deciziilor, votul, elaborarea regulilor și gestionarea materialului; pe plan individual, este vizată angajarea personală prin exerciții legate de o meserie, responsabilități, luarea în grijă a unor grupe, echipe, ateliere, contractul minim de muncă; punerea în aplicare a autonomiei: dascălul nu mai este stăpânul absolut, el își împarte puterea în cadrul instituțiilor, el nu mai este singurul care știe să ia decizii; copilul se ocupă de propria sa activitate, munca

individuală și autocorectarea; punerea în aplicare a cooperării: intrajutorarea se instituționalizează atunci când prin luare în grija temporară sau permanentă, un copil mai mare se ocupă de unul mai mic; realizarea proiectelor colective necesită implicarea fiecăruia în parte (albume, jurnale, întâlniri, ore desfășurate în alte locuri decât în clasă).

Este pedagogie modernă internațională și cooperativă: alternativa pedagogică Freinet este validată de cercetările actuale asupra mecanismelor învățării; acestea demonstrează necesitatea de a lua în calcul globalitatea copilului, structurarea propriilor cunoștințe prin corectarea propriilor erori.

Pedagogia dramatică (Anglia)

Are la bază gândirea și acțiunea liberă, creativitatea aplicată în formarea personalității copilului. Caracteristica acestei metode este jocul formarea aptitudinilor de viață pe baza impresiilor trăite; dramatic și tehnicile dramatice complexe sunt formele de organizare ale activității în cadrul acestui program. Aceste metode au avantajul de a activa copilul din punct de vedere cognitiv, afectiv și acțional, punându-l în situația de a interacționa. Pedagogia dramatică oferă posibilitatea individualizării experienței de învățare și exprimării libere a personalității.

BIBLIOGRAFIE

- Frans Carlgren, „*Educație pentru libertate*”, Triade, Cluj-Napoca, 1994.
Rudolf Steiner, „*Antropologia generală ca bază a pedagogiei*”, Triade, Cluj-Napoca, 1998.
Mușata Bocoș, Dana Jucan, „*Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*”, ed. a III-a, Paralela 45, Pitești, 2008, pag. 76-77.
Rudolf Lanz, „*Pedagogia Waldorf. Un drum către un învățământ mai uman*”, Editura Didactică și Pedagogică, 1994.

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

NICOLETA-DANIELA MIȘCODAN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DUMITRU CRAȘOVEANU”,
IZVORU BÂRZII, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Alternative education is a program of study for students that need specialized instruction outside of the traditional educational setting. The reasons for alternative education can be as wide and varied as the number of students enrolled in this educational setting. As important as it is to strive with all due diligence to educate special needs students, it is just as important to identify and educate at-risk students as well.

Alternativile educaționale reprezintă variante de organizare școlară, care propun modificări ale anumitor aspecte legate de formele oficiale de organizare a activității instructiv-educative.

Proiectarea și realizarea alternativelor educaționale reprezintă acțiuni care se realizează prin raportare la finalitățile educaționale formulate la nivelul macro, al idealului și al scopurilor educaționale și la nivelul micro, al obiectivelor educaționale care direcționează procesul de învățământ.

În cadrul sistemului de învățământ din România, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preșcolar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: *Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.*

STEP-BY-STEP

Programul Step by Step promovează modele educaționale centrate pe elev, educația individuală și susține necesitatea de a-l face pe copil conștient că tot ce se întâmplă în viață este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

Activitățile didactice se bazează pe munca în grupuri și își propun să învețe pe copii să își dezvolte un simț al identității și prețuirii de sine, să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor. Modalitățile de lucru pe grupuri alternează, atât datorită modului de dispunere a mobilierului, cât și metodelor aplicate, care reclamă organizarea elevilor în formații de lucru de diferite mărimi.

Metodologia didactică utilizată este activizată, în primul rând datorită faptului că vizează abordarea individualizată a elevilor clasei, ținând cont de nivelul de dezvoltare al fiecăruia. O cale eficientă de individualizare a învățării este organizarea centrelor de activitate care să reflecte interesele și nevoile elevilor (de exemplu, centre de alfabetizare, de lectură, de științe, de matematică, de arte, de teatru și jocuri). Fiecare centru include activități pe mai multe

niveluri și cu materiale diferite, organizate logic, funcție de cerințele și stilurile individuale de învățare. Activitățile elevilor sunt bazate pe cercetare, ei învață prin asocierea informațiilor noi cu cele asimilate și a materialelor noi cu cele pe care le cunosc deja și sunt evaluați prin modalități specifice, cum sunt: scaunul evaluării, mapa de lucrări, caietul de evaluare.

În cadrul activităților desfășurate în centrele de activitate, în conformitate cu obiective comune prestabilite, elevii au ocazia să-și dezvolte deprinderi, să împărtășească din experiența proprie, să învețe din experiența celorlalți, să-și consolideze cunoștințele, într-un climat pozitiv și într-o atmosferă de încredere.

MONTESSORI

Educația Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o dr. Maria Montessori, își propune să învețe copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă.

Filosofia metodei de educație Montessori se bazează pe preocuparea de a oferi tuturor copiilor oportunitatea de a se dezvolta la potențialul lor maxim și libertatea de a găsi soluții pentru propriile lor probleme. Automotivarea fiind considerată cheia învățării complete, copilul și învățarea sunt situate pe primul loc, iar predarea și programa de educație pe locul al doilea.

Educatorii Montessori pledează pentru conceperea unui mediu de instruire bazat pe obiecte mici, ușor de manipulat și detaliate din punct de vedere vizual. Metoda de educație este o metodă științifică, bazată pe observarea obiectivă a copilului, pe pregătirea mediului de instruire pe baza observațiilor realizate și pe conceperea programei de educație în mod creativ, funcție de nevoile copilului.

WALDORF

Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului ansamblul ei și să își orienteze oferta de predare funcție de particularitățile diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau unei specializări.

Principalele fundamente și caracteristici ale pedagogiei Waldorf sunt:

- Vizează transformarea științei omenești, dezvoltarea sa armonioasă, stabilirea unei relații sănătoase între individ și lumea înconjurătoare și integrarea individului în realitatea socială.
- Consideră cunoștințele nu ca scop în sine, ci ca un instrument important pentru formare, pentru asigurarea legăturii cu viața.
- În curriculumul Waldorf, un loc important îl ocupă artele, lucrul manual, artizanatul, care oferă elevilor un contact cu diverse materii și nenumărate activități de baza ale omului (torsul, țesutul, sculptura, pictura, forjarea, modelarea); lor li se adaugă limbajul (vorbirea, scrierea și lectura), istoria, geografia, limbile străine, matematica și geometria, științele, desenul, activitățile corporale, religia.
- Elevii reprezintă „scopul și rațiunea existenței școlilor Waldorf” ei fiind considerați individualități și acceptați fără nici o prejudecată socială, religioasă, de sex, de rasă sau de orice alt fel.
- Unitatea funcțională o reprezintă clasa, în care sunt reuniți elevi de aceeași vârstă și care este înțeleasă nu doar ca o unitate administrativă, ci ca o individualitate; componența unei clase nu se modifică în timp (repetarea anului școlar este evitată, considerându-se că ea are consecințe dezastruoase; excepție fac cazurile în care toți profesorii clasei, medicul școlar și părinții stabilesc, de comun acord, că dezvoltarea elevului este întârziată din punct de vedere psihic și fizic).

Esența acestei pedagogii este considerată relația elev-profesor.

- Profesorul ține legătura cu părinții elevilor, astfel încât activitatea sa pedagogică are o caracteristică mai personală. Cel puțin o dată pe semestru, părinții elevilor se întâlnesc cu toți profesorii clasei în vederea îmbunătățirii activității didactice.
- Profesorul predă materia cu cuvinte proprii, fără a recurge la cărți didactice, iar elevii își confecționează propriile „cărți”, adică niște caiete bine alcătuite și ilustrate, care conțin esențialul lecției predate, redat pe baza memoriei. Astfel, fiecare caiet are amprenta personalității autorului.
- Evaluarea în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, dedicația, forma, fantezia, logica și flexibilitatea gândirii, stilul, ortografia și, desigur, cunoștințele reale.

Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce este pozitiv, care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi stare să realizeze. La cererea autorităților din învățământ, școala face o evaluare cantitativă, pe care o menține secretă și o oferă elevului sau părinților numai în momentul în care se încheie studiile.

BIBLIOGRAFIE

- Aldo, Pettini, *Freinet și tehnicile sale*, Editura CEDC, București, 1992.
- Ezechil, Liliana, *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Radu, Ion T. - *Ediția a II-a*, Editura V&I Integral, București, 2002.
- Montessori, Maria, *Copilul ființa divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.
- Montessori, Maria, *Descoperirea copilului*, Editura Didactica și Pedagogică, București, 1977.
- Rădulescu, Mihaela, *Pedagogia Freinet. Un demers inovator*, Editura Polirom, Iași.

IMPACTUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ASUPRA ELEVULUI

CONSTANTIN NOIMAIER
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ȘIMIAN,
JUDEȚUL MEHEDINȚI

The educational process in the school exceeds the limits of the

exigencies through complementary activities outside the courses and outside the school space.

Excursions, visits, competitions, clubs and sports teams contribute to the education of young people, develop team spirit and solidarity.

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor...”

- M. Montessori, „Descoperirea copilului” -

Problematika educației dobândește în societatea contemporană noi conotații, date mai ales de schimbările fără precedent din toate domeniile vieții sociale. Accentul trece de pe informativ pe formativ. Educația depășește limitele exigențelor și valorilor naționale și tinde spre universalitate, spre patrimoniul valoric comun al umanității. Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversității umane, iar dezideratul educației permanente tinde să devină o realitate de necontestat.

Procesul educațional din școală presupune și forme de muncă didactică complementară activităților obligatorii. Acestea sunt activități desfășurate în școală în afara activităților obligatorii sau activități desfășurate în afara școlii. Ele sunt activități extracurriculare și se desfășoară sub îndrumarea atentă a cadrelor didactice. Astfel, fără a nega importanța educației de tip curricular, devine tot mai evident faptul că educația extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învățământ, își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor.

Activitățile extracurriculare vizează de regulă acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare învățare. Aria lor e dificil de delimitat.

Pot fi excursii și vizite la muzee, cinematografe, teatre, operă, balet, pot fi excursii și vizite la instituții publice sau alte obiective de interes comunitar, pot fi vizite la alte școli, pot fi activități artistice, de hobby, cluburi tematice și echipe sportive, pot fi activități legate de un

ziar sau post de radio al școlii, activități legate de protecția mediului, sau chiar activități legate de consilii ale elevilor.

Există cinci tipuri de activități, în funcție de implicarea pe care acestea o presupun:

1. prosociale (legate de biserică și activități de voluntariat);
2. sporturi de echipă (care se regăsesc în activitățile sportive care au loc în școli);
3. implicare în activități de organizare în școli (consilii de elevi);
4. artistice (implicare în piese de teatru școlare, coruri etc.);
5. cluburi școlare (dezbateri, ecologie etc).

Activitățile extracurriculare reprezintă un element prioritar în politicile educaționale întrucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalității tânărului, asupra performanțelor școlare și asupra integrării sociale în general.

Participarea la activități extracurriculare structurate organizate de școli, spre deosebire de participarea la activități nestructurate (uneori incluzându-le și pe cele organizate în școli) se asociază cu rezultate pozitive în ceea ce privește dezvoltarea copiilor:

- performanță și rezultate școlare mai bune;
- coeficienți de abandon școlar mai scăzuți; -o stare psihologică mai bună, incluzând un nivel de stimă de sine mai bun, mai puține griji privind viitorul și sentiment redus de izolare socială;
- solidaritatea, dezvoltarea spiritului de echipă, colaborarea și lucrul în echipă, capacitatea de socializare sunt competențe esențiale pentru viitorul copiilor și încadrarea acestora în muncă;
- activitățile extracurriculare au un pronunțat caracter prosocial. Prin ele se dezvoltă abilitățile și competențele sociale, abilitatea de a intra în contact cu instituțiile statului, de comunicare, de interacțiune, de a se descurca pe cont propriu, de a ști cum să se comporte în diverse situații, de a se adapta ușor unor situații noi;
- dezvoltarea competențelor din sfera artistică (spontaneitatea, dezvoltarea imaginației), cu accent pe dezvoltarea abilităților creative, descoperind noi talente și aptitudini.

Dacă avem grijă ca obiectivele instructiv – educative să primeze, dar să fie prezentate în mod echilibrat și momentele recreative, de relaxare, atunci rezultatele vor fi întotdeauna deosebite. În cadrul acestor activități elevii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe.

Prin faptul că în asemenea activități se supun de bună voie regulilor, asumându-și responsabilități, copiii se autodisciplinează.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru. Vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru de copii, distractive sau sportive, stimulează și orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură.

Excursiile și taberele școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, artă, cultură.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea oferă copiilor posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să confecționeze modele variate. Același efect îl pot avea concursurile organizate de către cadrele didactice în clasă.

Dacă sunt organizate într-o atmosferă plăcută vor stimula spiritul de inițiativitate al copilului, îi va oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și va asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

BIBLIOGRAFIE

- Cernea, Maria, *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în învățământul primar*, Nr. 1 / 2000, Editura Discipol, București.
- Ionescu, M., Chiș, V., *Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.
www.didactic.ro.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL

FLORICA ORZA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „SFÂNTUL STELIAN”,
MOLDOVA NOUĂ, JUDEȚUL CARAȘ SEVERIN

Non-formal education aims at any educational activity organized outside the

existing formal system, is meant to meet the educational needs of a certain group and pursues clear learning objectives.

Non-formal education supports, directly and indirectly, the actions and influences of the education system through two main pedagogical circuits.

The contents of the non-formal education aim at carrying out a formative activity par excellence, directed by the specialized personnel in close connection with the parents, the students, the non-governmental socio-cultural organizations.

The pedagogical objectives specific to non-formal education complement the resources of formal education at the level of vocational coordinates, as stated by Viviane Landsheere:

- *supporting pupils, students, adults with special chances - minimum / maximum - of school, professional success, etc .;*
- *stimulating the development of the personality of pupils, students, etc. and the local educational community, at higher levels of performance and competence, relevant intellectually, morally, technologically, aesthetically, physically;*
- *adequate capitalization of design strategies - implementation of actions (training and professional development) for organizing leisure time; functional literacy of disadvantaged social groups.*

Educația nonformală, alături de educația formală și de educația informală, reprezintă ansamblul acțiunilor și al influențelor pedagogice desfășurate, succesiv sau simultan, în cadrul activității de formare – dezvoltare a personalității umane. Pentru a deveni o dimensiune permanentă a existenței umane, educația trebuie să aibă un caracter global, conjugând armonios și eficient educația formală cu cea nonformală și informală.

Educația nonformală vizează orice activitate educațională organizată în afara sistemului formal existent, este menită să răspundă nevoilor educaționale ale unui anumit grup și urmărește obiective de învățare clare.

Către anii '90, UNESCO definea educația nonformală ca fiind constituită din „orice activități educaționale organizate și susținute, care nu corespund exact la ceea ce numim educație formală. Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituțiilor de educație și se adresează persoanelor de toate vârstele.

Educația nonformală sprijină, direct și indirect, acțiunile și influențele sistemului de învățământ prin două circuite pedagogice principale:

a) un circuit pedagogic situat în afara clasei: - cercuri pe discipline de învățământ, cercuri interdisciplinare, cercuri tematice/transdisciplinare; - ansambluri sportive, artistice, culturale etc.; - întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

b) un circuit pedagogic situat în afara școlii.

Conținuturile educației nonformale urmăresc desfășurarea unei activități cu caracter formativ prin excelență, dirijate de personalul specializat în strânsă legătură cu părinții, elevii, organizațiile nonguvernamentale social-culturale.

Obiectivele pedagogice specifice educației nonformale completează resursele educației formale la nivelul unor coordonate de vocație, așa cum precizează Viviane Landsheere:

- sprijinirea elevilor, studenților, adulților cu șanse speciale – minime/maxime – de reușită școlară, profesională etc.;
- stimularea dezvoltării personalității elevilor, studenților etc. și a comunității educative locale, la niveluri de performanță și de competență superioare, relevante în plan intelectual, moral, tehnologic, estetic, fizic;
- valorificarea adecvată a strategiilor de proiectare – realizare a acțiunilor (de formare și de perfecționare profesională) de organizare a timpului liber; de alfabetizare funcțională a grupurilor sociale defavorizate.

Dezvoltarea educației nonformale în epoca pedagogiei postmoderne este stimulată de progresul permanent înregistrat la nivelul tehnologiilor de vârf. Calitatea superioară a acestora a determinat afirmarea unor forme specifice de realizare a educației nonformale prin radio-școală; televiziune școlară/universitară; învățământ la distanță, programe pedagogice pe internet etc. (auto)perfectibile în contextul educației globale, care favorizează valorificarea tuturor conținuturilor și formelor generale ale educației, în perspectiva educației permanente și a autoeducației. Dezvoltarea educației nonformale oferă sugestii și chiar soluții pentru depășirea prelungitei „crize a școlii”. Educația formală îmbinată optim cu educația nonformală generează lifewide learning, copilul fiind motivat să profite de experiențele de învățare de „peste tot” și să devină inițiatorul propriului proces de cunoaștere adaptată.

BIBLIOGRAFIE

Calaraș, Carolina, Gonciar, Eleonora, *Dirigintele – manager al actului educativ*, Ghid metodologic destinat cadrelor didactice, Chișinău, CEP USM, 2009. 224 p. ISBN: 978-9975-70-811-1.

ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE ÎN CONTEXT FORMAL ȘI NONFORMAL

GABRIELA PETCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ BROȘTENI,
JUDEȚUL MEHEDINȚI

The educational/pedagogical alternatives represent variants of school

organization, which propose solutions to modify certain aspects related to the official, established forms of organizing the instructive- educational activity.

Within the Romanian education system, through the initiatives carried out at central, territorial and local level, after 1990 following educational alternatives are institutionalized, applicable in pre-primary and primary education, with openings to secondary education: Waldorf Montessori, Step by step, Freinet and Jena- Petersen.

Alternativele educaționale reprezintă variante de organizare școlară, care propun modificări ale anumitor aspecte legate de formele oficiale de organizare a activității instructiv-educative.

În cadrul sistemului de învățământ din Romania, prin inițiativele realizate la nivel central, teritorial și local, după 1990, sunt instituționalizate următoarele alternative educaționale, aplicabile în învățământul preprimar și primar, cu deschideri spre învățământul secundar: Waldorf, Montessori, Step by step, Freinet și Jena-Petersen.

STEP-BY-STEP

Programul Step by Step promovează modele educaționale centrate pe elev, educația individuală și susține necesitatea de a-l face pe copil conștient ca tot ce se întâmplă în viață este interdependent. De asemenea, el pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

Activitățile didactice se bazează pe munca în grupuri și își propun să îi învețe pe copii să își dezvolte un simț al identității și prețuirii de sine, să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor.

Metodologia didactică utilizată este activizantă, în primul rând datorită faptului că vizează abordarea individualizată a elevilor clasei, ținând cont de nivelul de dezvoltare al fiecăruia. O cale eficientă de individualizare a învățării este organizarea centrelor de activitate care să reflecte interesele și nevoile elevilor. Activitățile elevilor sunt bazate pe cercetare, ei învață prin asocierea informațiilor noi cu cele asimilate și a materialelor noi cu cele pe care le cunosc deja și sunt evaluați prin modalități specifice, cum sunt: scaunul evaluării, mapa de lucrări, caietul de evaluare.

În cadrul activităților desfășurate în centrele de activitate, în conformitate cu obiective comune prestabilite, elevii au ocazia să-și dezvolte deprinderi, să împărtășească din experiența proprie, să învețe din experiența celorlalți, să-și consolideze cunoștințele, într-un climat pozitiv și într-o atmosferă de încredere.

MONTESSORI

Educația Montessori, în viziunea celei care a fundamentat-o dr. Maria Montessori, își propune să învețe copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă.

Filosofia metodei de educație Montessori se bazează pe preocuparea de a oferi tuturor copiilor oportunitatea de a se dezvolta la potențialul lor maxim și libertatea de a găsi soluții pentru propriile lor probleme. Automotivarea fiind considerată cheia învățării complete, copilul și învățarea sunt situate pe primul loc, iar predarea și programa de educație pe locul al doilea.

Educatorii Montessori pledează pentru conceperea unui mediu de instruire bazat pe obiecte mici, ușor de manipulat și detaliate din punct de vedere vizual. Metoda de educație este o metoda științifică, bazată pe observarea obiectivă a copilului, pe pregătirea mediului de instruire pe baza observațiilor realizate și pe conceperea programei de educație în mod creativ, funcție de nevoile copilului.

WALDORF

Pedagogia Waldorf urmărește să dezvolte personalitatea copilului ansamblul ei și să își orienteze oferta de predare în funcție de particularitățile diferitelor trepte de vârstă ale copiilor și de cerințele acestor trepte. Ea nu este orientată spre oferirea unei anumite pregătiri profesionale înguste sau unei specializări.

Esența acestei pedagogii este considerată relația elev-profesor.

Profesorul ține legătura cu părinții elevilor, astfel încât activitatea sa pedagogică are o caracteristică mai personală. Cel puțin o dată pe semestru, părinții elevilor se întâlnesc cu toți profesorii clasei în vederea îmbunătățirii activității didactice.

Profesorul predă materia cu cuvinte proprii, fără a recurge la cărți didactice, iar elevii își confecționează propriile „cărți”, adică niște caiete bine alcătuite și ilustrate, care conțin esențialul lecției predate, redat pe baza memoriei. Astfel, fiecare caiet are amprenta personalității autorului.

Evaluarea în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, dedicația, forma, fantezia, logica și flexibilitatea gândirii, stilul, ortografia și, desigur, cunoștințele reale.

Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce este pozitiv, care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi stare să realizeze. La cererea autorităților din învățământ, școala face o evaluare cantitativă, pe care o menține secretă și o oferă elevului sau părinților numai în momentul în care se încheie studiile.

BIBLIOGRAFIE

- Frans Carlgren, *Educație pentru libertate*, Triade, Cluj-Napoca, 1994.
Rudolf Steiner, *Antropologia generală ca bază a pedagogiei*, Triade, Cluj-Napoca, 1998.
Mușata Bocoș, Dana Jucan, *Teoria și metodologia instruirii și Teoria și metodologia evaluării. Repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor*, ed. a III-a, Paralela 45, Pitești, 2008, pag. 76-77.
Rudolf Lanz, *Pedagogia Waldorf. Un drum către un învățământ mai uman*, Editura Didactică și Pedagogică, 1994.

DEVELOPING BETTER CLASSROOM MANAGEMENT SKILLS WITH NEURO- LINGUISTIC PROGRAMMING

ANCA-LILIANA PITIC

COLEGIUL NAȚIONAL „GHEORGHE ȚIȚEICA”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Neuro-Linguistic Programming (NLP) is a complex set of beliefs, skills and

behaviours that can help a person communicate more accurately, effectively and respectfully. It is a theory and practice of human communication that heightens self-awareness and sensitizes its user to some of the complexity of other people, to their conscious and unconscious wishes, to their ways of seeing and knowing the world and to many things they may not even consciously know about themselves.

Initially NLP evolved from a study by John Grinder and Richard Bandler of excellence in communication. They focused on the work of US therapists and teased out conscious and unconscious patterns that constitute a blueprint for excellence in human communication. The application of NLP is not confined to the therapies: it is used in health care, policing, selling, social work, anger management, mediation and many other areas.

The ELT community has shown considerable and growing interest in NLP, with many plenary presentations at conferences and articles in teacher magazines and a number of ELT colleagues round Europe go on to take NLP courses in their own mother tongues and so continue to build up their awareness of, and their skills in, NLP.

NLP in language teaching - A window on language

When, on an elementary NLP course, you learn how to achieve voice rapport with another person, by gently adjusting your own speed of speech (your tempo) to theirs, you suddenly realize just how much a part of an oral message the tempo is. You understand that there is a great difference between a message delivered slowly and the same message delivered fast. It dawns on you that the speed of the voice, the pitch of the voice and the volume of the voice emotionally condition the message carried by the words and that oral language is like a rope in which the words (propositional meaning carriers) are just one strand, woven in with voice features, with facial expressions, gesture, breathing and body posture. You understand just how complex a symphony of features an oral utterance is. NLP reveals the degree to which words draw their strength from the human sensory system. Take this sentence:

“The boat chugged its way up the broad Mississippi.”

In some readers, boat will evoke a picture, in some a sound, in some a feeling of the movement of the boat, while boat could also mentally materialize as a smell or taste in the mouth.

NLP throws light on how we create conversation, somehow selecting from the myriad perceptions that assail our senses second by second. To be able to communicate at all, we are constantly generalizing, deleting and distorting the information we take in and store.

If I say to you, It's cold today, I am generalizing, chunking up from all sort of variables.

If I say, Yes, I came by taxi, I am deleting the fact that I took my car to the station, that there was engineering work on the line which necessitated a short bus journey between trains and that I took a taxi from the station. Without deletion, conversation would be informationally encyclopaedic and self-smothering. If I say, A pity, yes, it got broken, I am using the passive to distort the fact that the action has a subject and that subject is me!

NLP has plenty more to teach us about the way language functions.

Self-management

Imagine you have an area of conflict with a colleague in your place of work. Naturally enough, you will have your own strongly-held point of view and this ego or 'first' position will be strengthened by the powerful defensive emotions you generate in yourself when faced with a conflict. Using a human ability highlighted by NLP, by psychodrama and by sheer common sense, it may be worth mentally role reversing with your colleague: putting yourself in her shoes.

Imagine yourself acting as she typically does. Mentally become her. Now from this 'second position' have a good look at yourself; see yourself, listen to your voice, feel what the other person's emotions may be in the face of this conflict. Let what you imagine she may be feeling flow through you.

Now leave this 'second position' and place yourself mentally somewhere that you can observe this inter-personal situation from a remove. Notice what each person is experiencing but stay outside of the situation, an interested but neutral observer.

You may gain real insights by moving out of your natural, initial ego position into the other two. People will suddenly see ways of either solving the problem they have with the other person, or at least moving out of a repetitive and unuseful cycle and on into a new stage.

You may well use this sort of conflict resolution technique already. If you do, NLP simply makes you aware of what you are up to and offers you ways of making the process more dynamic, streamlined and replicable.

Let us apply "three-position" thinking to school situations.

In a training session, a group of secondary teachers working with students who were referred to as 'disruptive' were asked what most annoyed them about these young people. Some of the answers were:

- pushing other people
- often chewing gum
- throwing things
- being late to class
- showing lack of respect
- being thoughtless

The first three behaviours above are observable, while the last three include the teacher's interpretation from her own 'first' or ego position.

Even when a behaviour can be observed, it is rare for it not to be coloured or tainted with belief-driven interpretation. One colleague's lesson typically opened with her asking student A to stop chewing. This colleague felt that the action of chewing showed disrespect.

The NLP trainer asked her how she would feel if she mentally 'uncoupled' gum-chewing from lack of respect. She looked surprised and said she would feel a lot better.

She decided to try to 'uncouple' the two. After the next class with student A, she reported an immediate improvement. Not only did she feel better but the boy worked well. Her success came from the imaginative leap of seeing the gum-chewing from the boy's perspective, from second position.

BIBLIOGRAPHY

Baker, J. Rinvolucru, M., *Neuro-linguistic programming, English Teaching Professional*, 2009.

EDUCATIONAL ALTERNATIVES, THE „IMPERFECTIONS” OF TRADITIONAL EDUCATION?

MONICA IULIANA PONEA

COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC,, THEODOR COSTESCU”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

LEN stipulates that the institutions or organizations where learning takes

place in non-formal contexts are those that also offer formal education (pre-university and higher education units and institutions, education and training centers subordinated to local ministries or public authorities, public providers and licensed / accredited private education and training professionals, employers offering training programs to their own employees), as well as non-governmental or governmental organizations, childcare and protection centers, student palaces and clubs, at work, cultural institutions such as museums, theaters, cultural centers, libraries, documentation centers, cinemas, houses of culture, as well as professional, cultural associations, trade unions.

În multe sisteme educaționale, cele mai frecvente programe de educație nonformală sunt conectate cu educația formală, fiind semnificative în acest sens: programele pentru clasele complementare; programele de a doua șansă care au ca obiectiv reintegrarea celor care au părăsit școala timpuriu; programele substitut de tipul cursurilor de alfabetizare oferite celor care nu au avut acces la educația formală; programele educative complementare de tipul *Scoală după școală*.

Educația nonformală (ENF) este acel context educațional care oferă oportunități de învățare integrată în cadrul unor activități planificate, cu obiective de învățare, dar care nu urmează în mod explicit un curriculum și poate diferi ca durată. Acest tip de învățare depinde de intenția celui care învață și nu conduce în mod automat la certificarea cunoștințelor și a competențelor dobândite.

LEN prevede ca instituțiile sau organizațiile în care se realizează învățarea în contexte nonformale sunt cele care oferă și educație de tip formal (unități și instituții de învățământ preuniversitar și superior, centre de educație și formare profesională din subordinea ministerelor sau autorităților publice locale, furnizori publici și privați de educație și formare profesională autorizați/acreditați în condițiile legii, angajatori care oferă programe de formare profesională propriilor angajați), precum și organizații nonguvernamentale sau guvernamentale, centre de îngrijire și protecție a copilului, palate și cluburi ale elevilor, la locul de muncă, instituții

culturale precum muzee, teatre, centre culturale, biblioteci, centre de documentare, cinematografe, case de cultură, precum și asociații profesionale, culturale, sindicate. Activitățile extracurriculare reprezintă un domeniu în care influențele formale și cele informale/nonformale interferează în permanență.

Activitățile extracurriculare ocupă un loc aparte în ansamblul acțiunilor pedagogice organizate de instituțiile de învățământ, ele fiind integrate în oferta educațională cu care școlile se prezintă în fața comunității locale. În percepția comună, extracurricularul este un domeniu separat de teritoriul disciplinelor de învățământ, natura sa de complement al decupajelor disciplinare funcționează, pentru majoritatea profesorilor ca un clișeu care confirmă și reproduce dicotomia învățare prin medii școlare versus învățare prin medii extrașcolare.

Alternativa educațională reprezintă forma de organizare școlară care propune forme și metode de organizare și funcționare a activității instructiv-educative, altele decât formele specifice unei epoci sau care apar într-un anumit context social.

Diferențele se referă, uneori, la idealurile sau scopurile pedagogice generale, iar altele doar la obiective mai restrânse, care trebuie atinse. Indiferent de anvergura diferenței obiectivelor generale față de sistemul oficial, esențial este faptul că orice alternativă promovează moduri noi, diferite, de atingere a acestor finalități.

O alternativă educațională corectează unele imperfecțiuni ale sistemului oficial; substituie unele forme de educație prin metodologii didactice diferite sau complementare; restructurează cadrul de organizare și funcționare al instituției școlare.

Alternativele pedagogice (ca teorie) și alternativele educaționale (ca practică) sunt variante ale procesualității devenirii copilului spre căi optimizate de formare a unui cetățean dezirabil pentru „conformarea sa funcțională la legile logice, morale și estetice” ale societății.

Fiecare nouă paradigmă (teorie) a vizat deconstruirea precedentei și s-a bazat pe incapacitatea acesteia de a rezolva toate problemele educației copilului.

Sistemul educațional actual are mari probleme de eficiență, echitate, calitate și relevanță pentru economia cunoașterii. El produce insuficientă cercetare și inovare și nu este capabil să promoveze o Românie competitivă și prosperă.

Restructurarea lui e necesară și urgentă, dacă nu vrem să devenim o colonie tehnologică, o țară cu oameni săraci și fără speranțe. Alternativele educaționale au deja o tradiție în România și acest fapt este de fapt un paradox: deși ele debutează ca insurgențe la „imperfecțiunile” învățământului tradițional, sfârșesc prin a deveni tradiție.

Alternativele educaționale au deja o tradiție în România și acest fapt este de fapt un paradox: deși ele debutează ca insurgențe la „imperfecțiunile” învățământului tradițional, sfârșesc prin a deveni tradiție. În continuare prezentăm câteva repere ale tradiției alternativelor educaționale în România.

Alternativa Waldorf include toate ciclurile de învățământ: preprimar, primar, gimnazial și liceal și este de dorit ca toți copiii înscriși să parcurgă toate ciclurile în alternativă, pentru a asigura coerența educațională a copilului.

Educația Waldorf, abordează ființa umană în context cosmic, ținând cont de datele personale ale acesteia și căutând să sprijine procesul de formare a personalității din interiorul ei, observând tendințele pozitive, impulsurile personale de acțiune în lumen centrul educației este misiunea societății de a oferi servicii educaționale respectând demnitatea umană.

Pedagogia curativă oferă posibilitatea de a se deschide, de a-și dezvolta propriul potențial și capacități, în vederea integrării din punct de vedere educațional, socio-cultural și economic. Prin intermediul alternativei educaționale de pedagogie curativă, al terapiilor, al artei, al mișcării, al limbajului, se încearcă stimularea dezvoltării facultăților sufletești (gândire, simțire, voință) în dorința de a oferi o viață plină de sens și oportunități persoanelor cu cerințe educative speciale.

Activitățile educative școlare necesită modalități noi de proiectare și de desfășurare a lor, în funcție de posibilitățile reale ale elevilor, presupunând: continuitate, sistematizare, coerență, accesibilizare a conținuturilor și participare din partea elevilor. Valoarea teoretică și practică a acestei pedagogii se manifestă și este recunoscută în contexte social-istorice, în spații culturale foarte diferite pentru că promovează și instrumentează educația care ține seamă de esența ființei umane și ajută efectiv viața, devenirea acesteia.

Maria Montessori ne-a sugerat că rolul principal al educatorului este de a „observa” copilul și de a „pregăti mediul” pe baza observațiilor făcute. Ea a văzut rolul educatorului mai mult în a crea situații de învățare decât de a preda direct, fiind mai mult un ghid decât un lider.

Maria Montessori a considerat că prejudecățile, experiențele limitate, principiile abstracte, lipsa de pregătire științifică și pedagogică, lipsa de iubire, respect și răbdare pot să facă din educație un mod de a devia și ascunde natura autentică a copilului. În metoda Montessori accentul este pus întotdeauna pe învățare (pentru copil), mai degrabă decât pe predare (din partea adultului).

BIBLIOGRAFIE

- Dr. Monica Cuciureanu, *Punți de trecere între învățământul tradițional și cel bazat pe modele pedagogice alternative în sistemul românesc de învățământ*, Institutul de Științe ale Educației, București, 2011.
- Călăraș, Carolina, Gonciar, Eleonora, *Dirigintele – manager al actului educativ*, Ghid metodologic destinat cadrelor didactice, Chișinău.
- M. Montessori, *Descoperirea copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.

ȘCOALA FĂRĂ MANUAL

LEPĂDAT-MARIAN POPESCU

COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC „THEODOR COSTESCU”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

school without textbooks in many alternatives, is largely aimed at preschool

children and primary school students. There are no textbooks, guidance, etc. in Waldorf schools, the teacher is put in a position to find suitable teaching aids. Under the conditions shown, the lack of textbooks encourages documentation from several sources, which contributes to increasing respect for books and strengthening the authority of the teacher, who thus has a direct link in communicating with students, but also students learn to document as much as possible. several sources in the study of a topic

Numeroase alternative se adresează în mare măsură copiilor din învățământul preșcolar și elevilor din învățământul primar. Răspândirea alternativelor educaționale nu prezintă uniformitate în teritoriu și nu garantează, de regulă, continuitatea parcursului educativ în alternativă, fapt pentru care, în opinia unor părinți, constituie un impediment important în alegerea acestora pentru parcursul școlar al copilului); la o analiză atentă, se constată un procent mai redus de unități de învățământ alternativ în mediul rural, comparativ cu urbanul.

În școlile Waldorf nu există manuale, îndrumare, etc., profesorul este pus în situația de a-și găsi, mijloace de predare adecvate. În condițiile arătate, lipsa manualelor încurajează documentarea din mai multe surse, ceea ce contribuie la creșterea respectului față de cărți și la întărirea autorității profesorului, care are, astfel, o legătura directă în comunicarea cu elevii, dar și elevii învață să se documenteze din cât mai multe surse în studiul unei teme. De asemenea, profesorul poate introduce în cadrul procesului de învățământ noi informații sau materiale apărute în domeniul respectiv și are posibilitatea de a adapta nivelul predării și al cerințelor la nivelul clasei. Școala Waldorf „trimite” pe profesori, cât și pe elevi, la folosirea unei variate bibliografii pentru înțelegerea unei teme. La elevi se elimină, astfel, indiferența față de cărți, cauzată la foarte mulți de către manuale și de cărțile de lecturi obligatorii, elevii se obișnuiesc din școală să se documenteze din cât mai multe surse în studiul unei teme. Desigur, alternativa Waldorf nu pledează pentru un scris dezordonat, dimpotrivă, ordinea, latura estetică, în general, sunt puternic cultivate în școală. Absența manualului, contribuie la creșterea respectului față de cărți, la întărirea autorității profesorului, care are o legătură directă în comunicarea cu elevii. Pedagogia Waldorf are ca specific învățarea fără manuale, unde uitarea este considerată drept un aliat, un prieten al elevului. Pare de neînțeles pentru școala românească, dar sistemul a dat rezultate bune și este din ce în ce mai apreciat în întreaga lume. Cine a spus că un copil se poate informa doar folosind un singur manual aprobat de Ministerul Învățământului.

Este un non-sens, atâta vreme cât bibliotecile sunt pline de cărți care abordează un anumit domeniu, adaptate pentru fiecare etată de vârstă. Lipsa manalului îl ajută pe elev să-și caute singur informația de care are nevoie acolo unde consideră el că o poate găsi cel mai simplu, totul este să rezolve sarcina primită la școală. În plus, tocmai pentru că nu sunt ghidați de manuale, elevii care optează pentru această pedagogie învață direct din natură. Ei nu văd formele de relief în fotografiile colorate, ci le descoperă mergând în excursii, învață despre animale studiindu-le în mediul lor natural, atât cât este posibil, învață despre ciclul de viață al unei plante direct în grădină sau plătând o floare într-un ghiveci, află informații din chimie sau fizică făcând experimente etc. Acest tip de pedagogie urmărește educarea copilului atât din punct de vedere cognitiv cât și artistic ceea ce în școala tradițională nu întâlnim, latura artistică fiind lăsată spre rezolvare în sarcina exclusivă a părinților. Pauza ajută la formarea amintirilor. Acum elevii au luat o pauză de la matematică și studiază istorie și geografie. Iar modul de predare este făcut astfel încât copiii să fie prinși de poveste din prima clipă. Fundamental în educația Waldorf este recunoașterea faptului că fiecare ființă umană este unică și trece prin diferite perioade ale vieții; misiunea educației/pedagogiei este să răspundă nevoilor fizice, sociale, emoționale, intelectuale și spirituale specifice fiecărei faze de dezvoltare.

Elemente de specificitate:

- educația copiilor devine vie prin activitățile artistice (pictură, desen, modelaj și lucru manual), mișcările ritmice (euritmia), teatrul, meșteșugul în lemn, jocurile, muzica, basmele etc.;
- valorile etice sunt “hrănite” prin atmosfera de respect și venerație față de anotimpuri, față de sărbători și natură;
- ritmul are un rol important în educarea voinței, urmărindu-se ritmul unei ore, al zilei, al lunii și al anului:
 - Ritmul orei este reliefat de împărțirea cursului principal, ce se desfășoară la începutul zilei școlare, în primele două ore, în trei părți: o parte ritmică, prin care este solicitată voința copilului, o parte cognitivă care se adresează intelectului și o parte de povestire care se adresează simțirii.
 - Ritmul zilei presupune studierea materiilor cu caracter cognitiv în prima parte a acesteia și a celor artistice și practice în cea de-a doua parte. Acest lucru face posibilă adâncirea subiectelor teoretice prin aplicarea lor în practică și prin însuflețirea lor artistică.
 - Ritmul lunii se referă la existența unor module de 2-4 săptămâni în care, zilnic, între orele 8 și 10, sunt studiate materiile principale (română, matematică, fizică, chimie, geografie, istorie, biologie etc.). Aceste module poartă denumirea de epoci. Materiile sunt studiate în epoci; o clasă studiază, de exemplu, fizica zilnic, primele două ore fără pauză, timp de 2-4 săptămâni. Într-o astfel de epocă se poate parcurge chiar și materia pe un an școlar, economia lucrului fiind deosebit de eficientă. Urmează alte epoci, elevii reîntâlnindu-se cu fizica doar peste câteva luni, poate chiar peste un an. Se predau în sistem modular limba maternă și gramatica, matematica, fizica, chimia, istoria, geografia și științele naturii. Celelalte materii, cum ar fi limbile străine, educația fizică, desenul și alte activități artistice sau practice, apar ca ore fixe după cursul de bază.

Cum aleg părinții școala pentru copilul lor?

Studiile recente, realizate în Institutul de Științe ale Educației (Cuciureanu, 2010), relevă importanța acordată de părinți ofertei educaționale a școlii, calității serviciilor de educație, comunicării dintre personalul didactic și familie. Aceste aspecte tind să aibă importanță mai

mare comparativ cuate criteriicare determinau altădată alegerea unei unități școlare sau a unei claseanume: distanța de domiciliu sau programul unității de învățământ. Tot maimulți părinți din țara noastră se arată dornici, atunci când au posibilitateaunei opțiuni, să facă uz de ea. În mediul urban, unde oferta educaționalăeste mai bogată, apar situații în care părinții se arată dispuși să facă unefort suplimentar (financiar, de timp sau de implicare efectivă) care să susținăactivitatea școlii, să consolideze comunitatea educativă și să crească șanselede reușită școlară ale copiilor.

Cele mai multe alternative se adresează în mare măsură copiilor din învățământul preșcolar și elevilor din învățământul primar. Răspândirea teritorială a alternativelor educaționale nu prezintă uniformitate în teritoriu și nu garantează, de regulă, continuitatea parcursului educativ în alternativă, fapt pentru care, în opinia unor părinți, constituie un impediment important în alegerea acestora pentru parcursul școlar al copilului); la o analiză atentă, se constată un procent mai redus de unități de învățământ alternativ în mediul rural, comparativ cu urbanul.

BIBLIOGRAFIE

- Albulescu, I., *Pedagogii alternative*, Editura ALL, București, 2014.
Cerghit, I., *Sisteme de instruire alternative și complementare*, Editura Aramis, București, 2003.
Felea, Ghe., *Alternativele educaționale din România*, Editura Triade, Cluj-Napoca, 2002.

EDUCAREA TINERILOR - O SOCIETATE STABILĂ ȘI MODERNĂ (PLAN DE CAMPANIE DE VOLUNTARIAT ÎN EDUCAȚIE)

DANIELA RAICU

PALATUL COPIILOR DROBETA TURNU SEVERIN,
JUDEȚUL MEHEDINȚI

” *What we do for ourselves dies with us-*

What we do for others remains and is immortal”

- Albert Pike -

ETAPE:

1. DEFINIREA PROBLEMEI: O problemă care a devenit stringentă, în sfera educării adolescenților de astăzi, din societatea noastră ,este aceea de a se orienta în ce privește alegerea și atingerea unui obiectiv clar pentru devenirea lor, pentru viitorul lor profesional și social, obiectiv care trebuie să aibă drept fundament corelarea laturii dezvoltării personale cu cea a realităților societății din care fac parte.

2. ANALIZA SITUAȚIEI: În România, atât educația școlară cât și cea extrașcolară are drept scop formarea tinerilor pentru profesie dar și pentru viață. Alături de eforturile depuse și în cadrul familiilor din care fac parte, ar trebui ca această problemă a orientării personale a acestora să nu întâmpine obstacole sau neclarități majore.

Prin implicarea familiei în educarea pentru viitor a adolescenților, se urmărește o cunoaștere și înțelegere complexă a provocărilor la care vor fi supuși tinerii pe tot parcursul vieții lor personale și profesionale.

Însă, se observă că există și în prezent discrepanțe destul de mari între ceea ce își imaginează adolescenții cu privire la devenirea lor pe plan socio-profesional și personal și realitatea concretă ,în ansamblul ei.

Ori, acest fapt este unul deloc de neglijat de către toți factorii care trebuie să fie implicați în educarea tinerelor generații: școală-familie-comunitate-societate.

3. **OBIECTIVELE:** Campania „*EDUCAREA TINERILOR-O SOCIETATE STABILĂ ȘI MODERNĂ*” își propune să:

- acorde o importanță la fel de mare educației extrașcolare/nonformale/informale ca și celei școlare/formale;
- să realizeze un real și concret parteneriat între școală-familie-comunitate.

4. **PUBLICUL ȚINTĂ:** Adolescenții, tinerii care sunt în perioada de trecere către o nouă etapă a vieții lor școlare dar și personale (de ex. finalul cl a VIII-a, finalul liceului sau al altei forme de învățământ preuniversitar).

5. **AXA CAMPANIEI DE RELAȚII PUBLICE:** Campania se va desfășura pe direcția: școală - palate și cluburi ale elevilor - familie - instituții de cultură zonale, autorități locale, comunitatea locală.

6. **STRATEGIA:** Constă în următoarele metode ,mijloace și resurse umane:

^**METODE** - corelarea activităților școlare cu cele extrașcolare prin realizarea de proiecte și parteneriate între școli și palate, cluburi ale elevilor, instituții de cultură, ISJ. Acestea vor avea teme variate, dar care converg din punctul de vedere al obiectivelor, scopului campaniei:

- realizarea unui acord de parteneriat de voluntariat între familiile elevilor implicați în activitățile din cadrul campaniei și cadre didactice, consilieri școlari ,reprezentanți ai ISJ, ai instituțiilor culturale locale, ai mass-mediei și ai comunității locale(primar, consilieri etc.);
- promovarea acțiunilor și diseminarea rezultatelor acestora prin intermediul mass-mediei, a rețelelor de socializare.

^**MIJLOACE:** spații/locații, resurse didactice adaptate(tehnică modernă și materiale tradiționale și moderne cu scop educativ ,cadre exterioare cu potențial educativ, specific domeniului cunoașterii (expoziții în aer liber, situri arheologice, teatru etc), trasee cu valențe educative - excursii, vizite la obiective reprezentative pentru tematica prezentată, la ateliere de artă și creație(pictură, muzică, arte manuale, cercuri de literatură, etc.), la redacții de presă/rtv, laboratoare / ateliere de știință și tehnică și altele.

^**RESURSE UMANE:** Voluntari: cadre didactice, părinți, studenți, personalități ale vieții culturale și sociale locale, consilieri școlari, reprezentanți ai ISJ, ai autorităților locale care vor constitui organizație reprezentativă pentru a susține campania de voluntariat.

7. **TEHNICILE DE RELAȚII PUBLICE, MASSMEDIA ȘI SUPTURILE UTILIZATE:** pentru promovarea activităților și diseminarea rezultatelor obținute în urma acestora, pentru stimularea interesului tuturor factorilor implicați în campanie și pentru a atrage un număr cât mai mare de beneficiari ai acestei campanii, dar și de voluntari se vor utiliza:

- mass-media locală-presă scrisă și audiovizuală (televiziune);
- internet;
- rețele de socializare;
- platforme educative specifice.

8. MESAJUL: Campania se construiește pe ideea că – ORICARE TÂNĂR BINE EDUCAT ȘI CORECT ORIENTAT VA FI CAPABIL SĂ-ȘI ASIGURE UN VIITOR PERSONAL CÂT MAI APROAPE DE ASPIRAȚIILE SALE, CONTRIBUIND ASTFEL ȘI LA BUNUL MERS AL SOCIETĂȚII: „OMUL POTRIVIT, LA LOCUL POTRIVIT”.

9. BUGETUL: Având în vedere că această campanie este una de voluntariat, organizarea acesteia se va baza pe surse de autofinanțare, prin contribuția financiară voluntară a organizatorilor și a coordonatorilor activităților desfășurate, dar și pe donații din partea celor interesați de acest demers educativ (agenți comerciali, instituții, firme etc.).

10. EVALUARE: Se va realiza atât o evaluare anuală bazată pe observarea și analiza atingerii obiectivelor/rezultatelor activităților susținute pe parcursul campaniei, în acest interval de timp, cât și pe termen mai îndelungat (timp de 4-5ani), pentru a se evalua cât mai aproape de realitate. În acest sens, alături de rezultatele individuale și colective ale elevilor, ca beneficiari ai acestei campanii educative, se va adăuga analiza finalității demersului, în ansamblul său.

Pentru aceasta, ca instrumente de evaluare și analiză se vor aplica: chestionare, grafice de evoluție bazate pe rezultatele de la diverse competiții și de la examenele naționale, teste specifice teoretice și practico-aplicative, pe domenii de educație, teste de impact etc.

11. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI PENTRU ORGANIZAȚIE: În concluzie, campania educativă „EDUCAREA TINERILOR-O SOCIETATE STABILĂ ȘI MODERNĂ”, își propune ca finalitate, îndrumarea tinerilor pentru viață și societate, ținându-se seama de aspirațiile lor, de capacitățile și de aptitudinile și atitudinile acestora pentru a se putea afirma, fiecare în domeniul ales.

În ceea ce privește coordonatorii, organizatorii și susținătorii acestei campanii se recomandă a se implica în activități, fiecare ,conform pregătirii lor profesionale, în strânsă legătură cu familia și cu instituțiile partenere, funcționând ca o mare echipă.

Numai lucrând în echipă, în mod organizat, având la bază aceleași principii și același scop, se poate vorbi de o reală reușită.

BIBLIOGRAFIE

Orțan, Florica, *Educația pentru voluntariat*, Universitatea din Oradea EduManager, Editura Institutul European, 2022.

Pop, Mariana, *Voluntari pentru educație*, Editura Risoprint, București, 2019.

ALTERNATIVELE EDUCAȚIONALE- O NEVOIE A EUROPEI CONTEMPORANE

DAN FLORENTIN RĂDUCAN
LICEUL TEHNOLOGIC „DECEBAL”,
DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Educational alternatives represent ways of school organization that propose forms and methods of organization and functioning of the instructive-educational activity. Here are a few concepts from this pedagogy:

- 1) Work pedagogy, through which children are encouraged to learn by making;*
- 2) Cooperative learning, which involves the creation of groups of pupils / students to work together to achieve something in common;*
- 3) Centers of interest are those "areas" of interest of the child from which to start learning in a particular field, or a certain subject;*
- 4) The natural method of learning aims to learn new concepts based on the child's entire experience, from what he has already experienced.*

Alternativele educaționale reprezintă modalități de organizare școlară care propun forme și metode de organizare și funcționare a activității instructiv-educative, altele decât formele specifice unei epoci, sau care apar într-un anumit context social.

O alternativă educațională are rolul de a corecta anumite imperfecțiuni ale sistemului oficial, de a substitui unele forme de educație prin metodologii didactice diferite sau complementare și de restructurare a cadrului de organizare și funcționare al instituției școlare.

Pluralismul educativ este promovat prin existența următoarelor alternative în cadrul sistemului național de învățământ: Step by Step, Waldorf (și pedagogia curativă Waldorf), Freinet, Montessori, Planul Jena.

În continuare, voi face referiri la modul în care funcționează pedagogia Freinet.

La sfârșitul secolului al XX-lea, profesorul francez Celestin Freinet a pus bazele unui sistem denumit mai târziu pedagogia Freinet. Freinet s-a născut pe 15 octombrie 1896 în Gars, o comună din Alpii Maritimi, din Provence, Franța. Înrolat în armata franceză în timpul Primului Război Mondial, a fost rănit la un plămân în 1915 și de aceea a devenit pentru toată viața un pacifist convins. Deoarece nu i-au plăcut metodele de la școala la care a învățat când a fost copil, după ce a devenit învățător a încercat să reformeze pedagogia la clasele la care el predă. Mai târziu și-a publicat lucrările și a aderat în 1924 la mișcarea Modern School Movement, acum răspândită în întreaga lume, nu doar în Franța.

Nici un sistem educațional sau pedagogic nu este infailibil, fiecare având punctele tari și punctele slabe, aplicabilitate în diverse domenii sau limitări culturale, însă fiecare sistem de învățământ, inclusiv sistemele pedagogice, trebuie mereu adaptate la schimbările sociale din orice societate.

Pedagogia Freinet este aplicată de foarte mulți profesori în lecțiile lor de predare-învățare, chiar dacă uneori ei nu știu că metoda face parte din ansamblul respectiv. Iată pe scurt câteva concepte ale acestei pedagogii:

- Pedagogie muncii, prin care copiii sunt încurajați să învețe făcând, fabricând, producând efectiv ceva, sau oferind diverse servicii. Studenții, dar și mulți elevi au ore de practică productivă, care sunt strâns legate de acest concept.
- Învățarea cooperativă, care presupune realizarea de grupuri de elevi/studenți care să concluzioneze pentru a realiza ceva în comun.
- Centrele de interes, sunt acele „zone” de interes ale copilului de la care se pleacă pentru a începe învățarea într-un anumit domeniu, sau pe un anumit subiect.
- Metoda naturală de învățare are ca idee învățarea unor concepte noi plecând de la întreaga experiență a copilului, de la ceea ce el a trăit deja.
- Ca și principiile de bază ale acestei pedagogii, vom enumera doar câteva.
- Copiii au aceeași natură ca și adulții.
- A fi mai mare nu înseamnă neapărat a fi superior celor mai mici.
- Necesitățile de învățare ale unui copil sunt în funcție de starea lui de sănătate, de constituția sa și de caracteristicile lui psihologice.
- Nimănui nu-i place să fie sub comanda unei autorități.
- Nimănui nu-i place să fie forțat să facă o anumită muncă, chiar dacă acea muncă nu-i displace.
- Nimănui nu-i place să se miște fără să gândească, să acționeze ca un robot.
- Profesorii trebuie să motiveze munca elevilor.
- Memorizarea, baza a multor procese de învățare, este de luat în considerare doar când aduce beneficii importante muncii, vieții.
- Așezarea copiilor după grade, ranguri, este o greșeală.
- Pedepsele sunt întotdeauna o greșeală.
- Educația poate fi făcută numai în demnitate.

În Europa vestică, acest sistem a fost implementat încă din perioada interbelică, fiind experimentat de state precum Franța, Belgia, Austria, Germania etc.

Esența pedagogiei Freinet are în centrul său persoana, precum și relațiile sale interumane. Tipologia educației promovate de Freinet este învățarea centrată pe rezolvarea unor probleme de către grupurile de elevi aflate sub îndrumarea cadrelor didactice. Constituirea grupurilor se face la alegerea copiilor, iar componența acestora se menține 3-4 săptămâni. Faptul că nu intervine cadrul didactic îi va permite elevului să conștientizeze pentru prima dată valoarea sa ca membru al unui grup și valoarea celor cu care colaborează. Astfel rolul educatorului se va limita doar la organizarea materialelor necesare educației, asigurarea și menținerea climatului de încredere, precum și cultivarea încrederii în opiniile celorlalți. Principalele caracteristici ale acestui sistem s-au concretizat în tehnici denumite generic după autorul lor, tehnici Freinet. Elevul va fi cel care va dezvălui interesele sale, fiind lăsat liber și, doar coordonat în punctele esențiale, va dobândi încrederea în sine și va acționa conform propriilor sale opinii. Literatura de specialitate din străinătate abordează, de-a lungul timpului, aplicabilitatea acestui tip de pedagogie la ciclurile primar, gimnazial și liceal.

Am afirmat mai sus că orice sistem de învățământ sau sistem pedagogic are și puncte tari, dar și puncte slabe. Desigur că vom putea găsi și pedagogiei Freinet puncte slabe, adică cazuri, locuri, situații în care nu este aplicabilă. De exemplu în anumite situații, elevul,

studentul, viitorul inginer, pilot de avion, medic sau militar etc., nu poate face chiar „după cum îl taie capul”, ci cu respectarea unor reguli foarte stricte, care se învață prin disciplină, mai degrabă după pedagogia prusacă.

Pe de altă parte, ideea lui Freinet că munca asiduă va aduce beneficii în procesul de învățare, este acum pe deplin acceptată. La fel și colaborarea într-un grup a ajuns să fie esențială, deoarece acum totul este muncă de echipă.

În concluzie, pedagogia Freinet se bazează pe o serie de principii clar stabilite: școala centrată pe elev, munca școlară motivată, activitatea personalizată, expresia liberă și comunicarea, cooperarea, învățarea prin tatonarea experimentală, globalitatea acțiunilor educative, principii de actualitate și care pot fi fundamentul învățământului european contemporan.

BIBLIOGRAFIE

- Ion Albulescu, *Pedagogii alternative*, Editura All, 2014.
Ștefan Popenici, *Pedagogia alternativă. Imaginarul educațional*, Editura Polirom, 2001.

ALTERNATIVA EDUCAȚIONALĂ WALDORF

BIANCA RĂDUCAN
C.J.R.A.E MEHEDINȚI

„Nimic nu este mai puternic decât o idee căreia i-a venit vremea”

- Victor Hugo -

Here is a summary of some of the important differences between the Waldorf educational alternative and other education systems: the education of man as a whole is considered, the artistic being intertwined with the scientific, harmonizing in the educational process; the students receive at the end of the epochs and of the school year a written characterization of the teacher and of the teachers, which synthesizes their evolution in the epoch or in the respective school year, the progresses but also the difficulties encountered in each educational discipline; giving up the pyramid management system of the educational units in favor of the collegial management.

Eliberată de orice constrângere ideologică, pedagogia Waldorf promovează valorile umaniste, subliniind că elevii trebuie să-și dezvolte aptitudinile individuale pentru ca în final să își poată forma o judecată liberă și independent.

Pedagogia Waldorf nu este o „pedagogie a succesului școlar”, nu rezolvă toate problemele care apar în evoluția copilului dar este preocupată de aceste probleme și se străduiește să găsească soluții. De aceea, formarea dascălilor pentru alternativă nu presupune „înarmarea acestora cu un set de metode și materiale didactice standard, specifice” ci, în primul rând, crearea la fiecare din viitorii dascăli Waldorf a unei noi deschideri față de ființa copilului, față de misiunea dascălului. Din acest motiv nu există nici în sistemul Waldorf din România și nici în străinătate acele materiale auxiliare atât de apreciate în învățământul tradițional: manuale, îndrumătoare, culegeri de texte literare, etc. Învățătorul din Școala Waldorf este pus în situația de a-și găsi sau crea prin efort propriu cele mai potrivite mijloace de predare.

Iată o sintetizare a câtorva diferențe importante existente între alternativa educațională Waldorf și alte sisteme de învățământ:

- se are în vedere educarea omului în ansamblul său, artisticul împletindu-se cu științificul, armonizându-se în procesul educațional;
- elevii primesc la sfârșitul epocilor și al anului școlar o caracterizare scrisă de învățător și de profesori, ce sintetizează evoluția lor în epoca sau în anul școlar respectiv, progresele dar și greutățile întâmpinate la fiecare disciplină de învățământ;

- se evită folosirea manualului ca unică sursă de informare pentru elevi, uneori renunțându-se complet la acesta, în favoarea creării la elevi a obișnuinței de consultare a unor surse variate de informare;
- disciplinele de învățământ: limba maternă, matematica, istoria, geografia, biologia, fizica și chimia sunt predate în module/epoci de câte 3-4 săptămâni, câte două ore pe zi, de regulă la începutul cursurilor. Limbile străine, educația fizică, educația muzicală, educația artistică și orele de exercițiu la limba maternă și matematică apar în orar în ritm obișnuit;
- discipline, activități școlare specifice numai pedagogiei Waldorf sunt: două limbi moderne încă din clasa I, euritmia, învățarea unui instrument muzical încă din clasa I, desenul de forme, serbarea lunară - la sfârșit de epocă, ateliere de aplicații tehnologice, cuprinzând lucrul în lemn, lut, fier, cupru, material textile;
- renunțarea la sistemul piramidal de conducere a unităților de învățământ în favoarea conducerii colegiale.

Analiza stării actuale a învățământului românesc arată că este necesară o schimbare efectivă, coerentă, o re poziționare a alternativelor în raport cu sistemul național de învățământ prin regândirea legislației din perspectiva necesităților specifice care să asigure o atmosferă favorabilă funcționării acestor alternative educaționale. Deși necesar, acest lucru se poate întâmpla doar dacă există voința politică de a pune lucrurile în ordine și dacă există oameni motivați să facă acest lucru. Întreprinzătorii posibili ai acestei schimbări - în sensul punerii într-un cadru adecvat a alternativelor educaționale - sunt experții M.E.

Fără a nega aprioric învățământul tradițional ci dimpotrivă încercând să preia ceea ce este valoros din acesta, Școlile Waldorf din România își propun să ofere părinților și copiilor *alternativa, pluralismul educațional*.

BIBLIOGRAFIE

- F. Carlgren, A. Klingborg, *Educație pentru libertate, pedagogia lui Rudolf Steiner*, Editura Triade, Cluj 1994.
- R. Lanz, *Pedagogia Waldorf – Un drum către un învățământ mai uman*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1994.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A ALTERNATIVELOR EDUCAȚIONALE

BIANCA-ALISA RUȘEȚELU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „DUMITRU CRAȘOVEANU”,

IZVORU BÂRZII, JUDEȚUL MEHEDINȚI

Looking closely at the reality of the world, it is shown to us in astonishing complexity which evil and good confront dramatically, in which traditional values and institutions no longer represent stable landmarks. From what one must start in education to prepare the being to find the path to good? At present, education worldwide aims primarily at a commercial purpose: to prepare man to serve a competitive society, the ideal being success in life – a great businessman, a political glory, a star, a famous scientist or computer scientist.

Privind cu toată atenția la realitatea lumii, ea ni se arată într-o uimitoare complexitate în care răul și binele se confruntă dramatic, în care valorile și instituțiile tradiționale nu mai reprezintă repere stabile. De la ce trebuie să se pornească în educație pentru a pregăti ființa umană să găsească drumul spre bine?

În prezent, educația pe plan mondial, își propune mai ales un scop mercantil: să pregătească omul pentru a servi unei societății concurențiale, idealul fiind succesul în viață – un mare om de afaceri, o glorie politică, o vedetă, un om de știință sau informatician celebru. Se fac reforme de suprafață, se copiază sau se adaptează programe școlare, se aprobă manuale cu conținut strict științific chiar din grădiniță. Dar mai ales, se tinde spre abordarea nivelatoare a individului, la nivel strict intelectual și spre uniformizarea la nivel global, neținându-se cont de ceea ce dă coloratura diferită fiecărei culturi.

În acest sens, învățământul Waldorf/ R. Steiner este încă în căutarea formelor identitare, după 21 de ani de la apariția lui pe sol românesc și are de rezolvat tot mai dificila sarcină de a reduce abordarea holistică a ființei umane la cerințele curriculumului național, subjugat fiind de unica paradigmă pe care politica educațională românească a adoptat-o.

Cadrul legislativ actual prezintă unele neajunsuri și îngreunează atingerea unor performanțe reale în educația copilului prin aspecte precum:

- Lipsa din statutul personalului didactic a profesorului de clasă, specific educației Waldorf, persoană calificată care preia copilul la clasa întâi și-l conduce până la clasa a opta, ocupându-se de formarea personalității, asigurând crearea simțului coerenței în viața adultului, prin abordarea holistică a lumii.

- Specializarea îngustă, unilaterală, strict științifică, fără pregătire artistico-practică, ceea ce necesită din partea cadrelor didactice un efort suplimentar consistent, de lungă durată, pentru a se forma în pedagogia Waldorf.
- Lipsa acreditării diplomelor de euritmist ale celor care s-au specializat în străinătate sau la București câte 4-5 ani în acest domeniu.
- Evaluările impuse, care vizează doar capacitățile cognitive și care, aplicate la vârste nepotrivite, afectează creșterea sănătoasă a ființei umane.

O abordare ce cuprinde și dimensiunea spirituală a omului a fost propusă de Rudolf Steiner la 1919, prin înființarea primei școli Waldorf din lume. Punând la bază realitățile spirituale ale unui popor, ale culturii lumii, ale unei biografii umane, el a deschis cutezător drumul spre o abordare plină de sens a educației din mileniul III. El propunea un curriculum plecând de la cunoașterea profundă a ființei umane în evoluție, ființă ce crește odată cu valorile culturale ale lumii și ale poporului său. Vede școala ca pe o comunitate în care dascălii și părinții stabilesc scopurile educației la nivel local, unic, ținând cont de nevoile fiecărui individ care pe măsură ce crește, își lărgeste sfera de cunoaștere și simțire până la nivelul întregii umanități, devenind conștient și responsabil nu numai de crearea propriei biografii, ci și de problemele lumii, ale întregului cosmos.

Dacă ar fi să aplicăm realităților românești o astfel de abordare, ar trebui să plecăm în conturarea liniilor generale ale unui curriculum românesc, de la trăsăturile fundamentale ale acestui loc geografic, ce are o istorie a sa, fiind leagănul unei culturi purtătoare de impulsuri spirituale atât orientale, cât și occidentale. Câteva caracteristici detectabile în civilizația actuală românească ar fi: sentimentul infinitului, cel al relativității sau al organicului, cum îl numește Lucian Blaga, un simț al deschiderii și un simț al umorului, cu o coloratură deosebită. Aceste trăsături se regăsesc în multele fapte de cultură, atitudini, obiceiuri și tradiții autohtone.

BIBLIOGRAFIE

- *** *Alternativele educaționale din România*, Editura Triade, Cluj Napoca, 2003.
- *** *Configurarea învățământului din clasele I până într-a VIII-a la școlile Waldorf/Rudolf Steiner*, Editura Triade, Cluj Napoca, 2005.
- *** *Revista de pedagogie*, Nr. 1-12/2006. Editura Vanemonde.

MÉTHODES DE PRÉVENTION DU DÉCROCHAGE SCOLAIRE DES ENFANTS ROMS

MIRELA RUSU

LICEUL TEHNOLOGIC „DECEBAL”,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

En

supposant qu'une école qui sait comment attirer les parents pour

résoudre les problèmes et organiser ses activités a plus de chances de réussir dans les méthodes de prévention du décrochage scolaire des enfants roms, j'ai essayé de saisir, dans une petite recherche, la relation de l'école avec la famille et les domaines dans lesquels les parents roms étaient impliqués.

Ainsi, seulement 2 % des écoles déclarent n'impliquer aucunement leurs parents dans leurs activités, alors que plus de 85 % déclarent avoir impliqué leurs parents dans au moins un aspect des activités de l'école. Les activités administratives sont les plus citées (70%). Un poids important est également accordé à l'implication des parents dans le choix du programme d'études sur décision de l'école (62 %) ou dans l'organisation d'activités parascolaires (33 %), ce qui est encourageant si l'on considère l'impact positif qu'elles peuvent avoir sur la participation scolaire. Bien que non évoquées par les enseignants comme une solution, ces activités peuvent transformer l'école en un environnement plus proche des spécificités de la communauté locale et motivant pour la famille.

Le fait que les parents répondent à de telles demandes démontre qu'il existe un potentiel important à exploiter. Étant donné que de nombreuses études démontrent l'importance des attitudes des parents pour la réussite scolaire des enfants, des programmes qui pourront inclure dans les activités parascolaires et des objectifs spécifiques pour prévenir le décrochage et la non-scolarisation (comme familiariser les parents et les enfants avec les rigueurs d'une éducation formelle, stimuler la socialisation des enfants, aider les parents à identifier les besoins spécifiques des enfants, orientation et conseil, etc.) peuvent être efficaces. Ainsi, les mesures de stimulation de la participation incluses dans les plans de développement institutionnel des écoles qui font face à ces phénomènes ne doivent pas se limiter aux seules solutions d'aide économique aux familles.

Bien que plus de la moitié des écoles interrogées déclarent que les parents soutiennent financièrement l'école (52 %), ces contributions sont généralement de faible valeur et sont principalement destinées à résoudre des problèmes administratifs, ce qui rend le soutien d'autres institutions indispensables pour aider le matériel des familles avec des enfants non scolarisés

ou en décrochage scolaire. Comme seulement 1,5 % des écoles déclarent que les parents ont été impliqués dans la collecte de dons/parrainages à l'école ou dans le lancement de programmes au profit de l'école, on peut dire que, jusqu'à présent, les écoles n'ont pas réussi à attirer les parents dans la réalisation de véritables partenariats locaux et n'a pas exploité toutes les opportunités existantes dans la mise en œuvre de ce type de solution.

Il est relativement encourageant que près de 19 % des répondants aient déclaré avoir lancé ou bénéficié de programmes locaux, régionaux ou nationaux. En l'absence de tels programmes, il est extrêmement difficile de développer des compétences managériales, et d'amener une unité scolaire à devenir véritablement acteur du changement. La sortie de l'école est l'un des problèmes les plus difficiles auxquels un directeur d'école doit faire face. À cet égard, l'expérience de certains programmes, surtout si d'autres partenaires y participent, peut être un point d'appui important.

Les écoles qui déclarent avoir réalisé divers projets apprécient l'impact positif sur leur activité actuelle, ce qui confirme la conclusion ci-dessus. Cependant, seulement un cinquième des écoles mentionnent la réduction des taux d'abandon comme l'un des effets positifs. Aucun programme spécial n'a été mentionné pour lutter contre ce phénomène, les projets qui ont conduit à cet effet ayant des thématiques très différentes. Les plus fréquemment cités sont : faciliter l'intégration des futurs élèves ou élèves de première année roms (programmes de formation complémentaire pour les élèves, programmes de formation pour les enseignants et les éducateurs, dotation en matériel pédagogique) ; développement scolaire (formation des chefs d'établissement, conseil et orientation, création de laboratoires, dotation en mobilier, etc.); l'éducation des minorités (éducation interculturelle, histoire orale, activités culturelles organisées avec le soutien de la communauté) ; attirer les parents à l'école (conférences avec les parents, implication des parents dans l'établissement des matières du programme sur décision de l'école ou des activités parascolaires, inclusion des parents dans les structures décisionnelles de l'école). Le reste des écoles n'a réussi à réaliser certains projets que grâce aux programmes initiés au niveau national.

Comme nous l'avons montré, les solutions se référant directement aux enfants décrocheurs ou non scolarisés sont moins diversifiées. L'analyse des programmes que les écoles ont initiés et développés appuie l'idée qu'il existe encore une expérience limitée de celles-ci en termes de développement de stratégies pour les élèves à risque. Bien que la plupart des écoles enquêtées déclarent mettre en place des programmes de formation complémentaire pour les élèves, les problèmes d'un enfant sur le point d'abandonner l'école ne se limitent pas à ceux d'ordre cognitif. Une analyse plus fine des besoins individuels des enfants (formation, mais aussi psycho-émotionnel) peut détecter à l'avance les élèves à risque de décrochage scolaire et peut fournir des informations importantes pour les programmes de prévention.

Aussi, l'organisation régulière d'activités parascolaires, dont j'ai déjà évoqué les valeurs éducatives, serait une des solutions au problème de la participation à l'éducation. Une grande partie des écoles impliquées dans la recherche mentionnent l'organisation de telles actions, mais sans les considérer explicitement comme des solutions pour stimuler la participation à l'éducation et prévenir le décrochage scolaire.

Les activités parascolaires, avec un impact positif sur la motivation et l'attitude des élèves envers l'école, ainsi que le programme d'études à la décision de l'école sont l'un des outils les plus efficaces dont dispose l'école pour s'adapter aux spécificités de la communauté locale, pour développer une nouvelle identité des élèves (développer le sentiment d'appartenance à une communauté - classe, école) et stimuler les initiatives éducatives informelles. Ceci, indirectement, contribuera également à réduire le nombre d'élèves qui abandonnent l'école.

BIBLIOGRAPHIE et SITOGRAPHIE

Étude sur le décrochage scolaire des enfants roms, Asociația Act Integration, Mehedinți, ROU.

<http://www.oportunitatiegale.ro/>.

<https://romaeducationfund.ro/>.

RELAȚIA DINTRE EDUCAȚIA FORMALĂ, NONFORMALĂ ȘI INFORMALĂ

DELIA SFETCU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 6,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

every human being learns in the most different contexts - at school, at home,

in a group of friends, through play, at work, through interaction with others, etc. In other words, we can learn in any context, in any situation, in any active moment.

Closely related to the idea that education (school education) should be seen in the perspective of lifelong learning, the concepts of formal (institutionalized) education, non-formal education (extracurricular) and informal education (diffuse), for the current name of types of education what is being done today. As early as 1974, Coombs and Ahmed - equating education with learning - identified these types, defining them as follows.

Fiecare ființă umană învață în cele mai diferite contexte - la școală, acasă, în grupul de prieteni, prin joc, la locul de muncă, prin interacțiunea cu ceilalți etc. Altfel spus, putem învăța în orice context, în orice situație, în orice moment activ.

În strânsă legătură cu ideea potrivit căreia învățământul (educația școlară) trebuie privit în perspectiva educației permanente, s-au conturat conceptele de educație formală (instituționalizată), educație nonformală (extrașcolară) și educație informală (difuză), pentru denumirea curentă a tipurilor de educație ce se realizează astăzi. Încă din 1974, Coombs și Ahmed – echivalând educația cu învățarea – au identificat aceste tipuri, definindu-le astfel:

- educație informală: „proces ce durează o viață, prin care fiecare persoană dobândește cunoștințe, îndemânări, aptitudini și înțelegere din experiențele zilnice”;
- educație nonformală: „orice activitate organizată în mod sistematic, creată în afara sistemului formal și care oferă tipuri selectate de învățare subgrupelor specifice populației (atât adulții, cât și copii)”;
- educația formală: „educația instituționalizată, structurată în mod ierarhic, gradată cronologic și condusă de la centru (Ministerul Învățământului), prin tradiție, ea a constituit centrul de interes al politicii școlare”.

EDUCAȚIA FORMALĂ

Termenul își are originea în cuvântul latinesc *formalis* cu semnificația de „organizat”, „oficial”.

O primă caracteristică a educației formale este aceea de *educație instituționalizată*, care se realizează într-o structură organizatorică clară, reprezentată de sistemul de învățământ.

O altă notă definitorie a educației formale o constituie faptul că ea se realizează prin intermediul procesului de învățământ, cu finalități educaționale explicite, formulate prin idealul educațional. Procesul educațional se caracterizează prin intensitate, concentrare a informațiilor și continuitate. El produce o schimbare a experiențelor de cunoaștere, afectiv-emoționale și acționale ale elevilor, predarea și învățarea constituindu-se ca activități de bază ale procesului de învățământ.

Educația formală se realizează în funcție de planuri, programe și manuale școlare, pe baza de orare și de evaluări, “acestea exprimându-se în moduri diferite: note, calificative, aprecieri, caracterizări”.

Educația formală este puternic expusă și infuzată de exigențele suprapuse ale comandamentelor sociale și uneori politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat. Formalul răspunde unei comenzi sociale, fie de asigurare a transmiterii zestrei istorice și culturale, fie în vederea formării profesionale.

Educația formală este încredințată unor educatori formați ca specialiști și ca pedagogi și metodiști ai predării disciplinelor de învățământ.

EDUCAȚIA NONFORMALĂ

Termenul își are originea în latinescul *nonformalis* preluat cu sensul „în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anumit gen de activitate”. Educația nonformală se realizează prin intermediul unor activități opționale sau facultative.

Acest tip de educație, care servește unei varietăți mari de cerințe de învățare la tineri și adulți are în vedere:

- educația „complementară” (paralelă cu școala și adresându-se elevilor);
- educația „suplimentară” (pentru cei care și-au întrerupt prematur studiile);
- educația de „substituție” (pentru cei analfabeți).

Influențele educației nonformale se exercită fie prin mijloace și instituții tradiționale (familia, organizații de tineret, case de cultură și tehnică, muzee, teatre, cinematografe, biblioteci, universități populare, excursii, expoziții, formații cultural-artistice etc.), fie prin intermediul mass-media.

Acțiunile incluse în perimetrul educației nonformale la vârsta școlară, prezintă unele trăsături specifice:

a) *Caracterul opțional al activităților extrașcolare*, în sensul că ele oferă elevilor posibilitatea să opteze pentru activități la alegere.

Activitățile opționale, pe lângă aportul lor la formarea personalității, contribuie și la recreere, destindere și reconfortare, la menținerea capacității de efort prin asigurarea odihnei active.

Activitățile extrașcolare ale elevilor răspund funcțiilor importante ale timpului liber:

- *informare* - să contribuie la îmbogățirea orizontului de cunoștințe și informații din domeniile științei, tehnicii, culturii, artei, literaturii etc.;
- *formare-dezvoltare* - să stimuleze dezvoltarea intelectuală, gândirea creatoare, inteligența, spiritual novator, să cultive talente, valori morale, spiritul de cooperare și sociabilitate etc.;

- *destindere-recreere;*
- *divertisment-distrație.*

Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialități, urmăresc ocuparea eficientă și plăcută a timpului liber, cultivarea intereselor, înclinațiilor și aptitudinilor elevilor:

- cunoașterea și însușirea modalităților diverse de organizare și petrecere a timpului liber;
- identificarea și cultivarea corespondențelor optime dintre interese, aptitudini, talente și posibilități de exersare și dezvoltare a lor;
- formarea unui stil de viață civilizat.

b) *Sunt activități care corespund intereselor, aptitudinilor, înclinațiilor elevilor.* Cluburile pentru elevi, cercurile organizate pe diferite specialități au ca obiectiv primar ocuparea eficientă a timpului liber, cultivarea intereselor și aptitudinilor elevilor.

Pentru a putea descoperi și cultiva talente, aptitudini, cercul de elevi este constituit, organizat și condus prin mijloace pedagogice adecvate scopului pentru care a fost creat.

c) *Antrenarea nemijlocita a elevilor la acțiuni în strânsă legătură cu îndrumarea competentă din partea adulților,* sunt, de regulă, sau în bună măsură, acțiuni concepute de elevi, care le dau prilejul să-și îmbogățească experiența socială, să participe la realizarea propriei instruirii și educații.

d) *Conținuturile sunt expresia căutărilor, opțiunilor și invenției elevilor.* Activitățile de cerc nu trebuie să repete manualul și programa școlară.

e) *Solicitarea diferențială și diversă a elevilor în activitățile extrașcolare în funcție de aptitudini, interese, dorințe, sex etc.,* ceea ce favorizează individualizarea proceselor educaționale.

f) *Marea majoritate a activităților extrașcolare nu sunt grevate de evaluări,* de măsurări și aprecieri care să se exprime în note sau calificative.

g) *Educatorii joacă rolurile mai discret,* asumându-și adesea misiunea de animatori sau moderatori. Activitățile sunt îndrumate și coordonate de un personal specializat, în strânsă legătură cu elevii, părinții, organizațiile culturale etc.

Raportul educației nonformale cu educația formală este unul de complementaritate, atât sub aspectul conținutului, cât și al formelor și modalităților de realizare.

INTERDEPENDENȚA FORMELOR DE EDUCAȚIE

Cele trei tipuri de educație – formală, nonformală și informală – chiar dacă câmpuri proprii de acțiune în ansamblul procesului de educație, funcționalității diferite, îngăduie nu numai *extensiunea*, ci și o *penetrație* și o *interdependență*.

Educația formală are de câștigat dacă integrează creator influențele datorate modalităților de educație nonformală și informală. În același timp, acumulările educative formale pot contribui esențial la dezvoltarea și eficacitatea celorlalte.

Articularea celor trei tipuri de educație trebuie să se facă potrivit finalităților educației formale. Educația nu se mai poate reduce la instruirea de tip școlar (formal), instituțiile de învățământ ar pierde dacă s-ar izola de contactul cultural-educativ sau dacă nu s-ar angaja în lupta pentru impunerea valorilor purtătoare de viitor și pentru contracararea unor influențe sau orientări dăunătoare. Școala nu-și mai poate permite să ignore mesajele celorlalte tipuri ale educației, bogatele informații și experiențele inedite acumulate de elevi în timpul liber.

Cert este că toate cele trei educații „paralele”, chiar dacă au propriul câmp de acțiune și funcționalități diferite, îngăduie extensiuni și întrepătrunderi benefice, această articulare conducând la întărirea lor reciprocă și la eficientizarea demersului educativ. Cele trei forme se

sprijină și se condiționează reciproc. Trebuie recunoscut, totuși, că, sub aspectul succesivității în timp și al consecințelor, educația formală ocupă un loc privilegiat, prin necesitatea anteriorității ei pentru individ și prin puterea ei integrativă și de sinteză. De amploarea și profunzimea educației formale depinde calitatea coordonării și integrării influențelor nonformale și informale.

BIBLIOGRAFIE

Cucoș C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași 2002.

Crețu D., *Psihopedagogie - Elemente de formare a profesorilor*, Editura Imago, Sibiu 1999.

Jinga I., Istrate E., *Manual de pedagogie*, Editura All, București 2006.

EDUCAȚIA FORMALĂ ȘI EDUCAȚIA NON-FORMALĂ. DOUA TIPURI ALTERNATIVE DE EDUCAȚIE CU REZULTATE EXCELENTE

(Formal education and non-formal education. Two
alternative types of education with excellent results)

MARIANA FLORENTINA STANCU
C.J.R.A.E. MEHEDINȚI

Education is very important for society and for individuals. Through education

we are able to distinguish correctly between good and evil, to achieve our goals and objectives more easily and to think of an effective solution much easier and faster in any extreme situation. And it is the only way to progress and development.

Quality education depends to a large extent on the type of education applied in trying to have more generations of children and future adults able to produce a real change in society. Non-formal education tend to have much better results than formal education.

Educația este foarte importantă pentru societate și pentru indivizi. Prin educație reușim să distingem corect între bine și rău, să ne atingem mai ușor scopurile și obiectivele și să gândim o soluție eficientă mult mai ușor și mai repede în orice situație limită. Și e singura cale spre progres și spre dezvoltare.

O educație de calitate depinde în mare măsură de tipul de educație aplicat în încercarea de a avea mai multe generații de copii și viitori adulți capabili să producă o schimbare reală în societate. Educația non-formală tinde să aibă rezultate mult mai bune decât cea formală.

Prima dintre forme și anume, *educația formală* reprezintă totalitatea influențelor care se exercită asupra elevilor de către instituții specializate, fie că este vorba de școli, universități sau alte instituții de formare.

Dintre elementele de specificitate decelate în cadrul acestei forme pot fi amintite următoarele aspecte:

- se realizează într-un cadru instituțional, în instituții create special pentru a asigura facilități desfășurării procesului de instruire și de formare;

- se realizează prin implicarea unui personal specializat (cadrele didactice), calificate special în acest sens care dispune de o serie de competențe și anume, competențele de *natură științifică*, de *natură psihopedagogică*, de *natură psihosocială* la care trebuie să se adauge competențele *socioafective*;
- vizează întotdeauna realizarea unor finalități de natură educativă și atingerea unor obiective care au fost stabilite anterior și care sunt consemnate în documentele de politică școlară;
- are ca țel fundamental dezvoltarea armonioasă a personalității umane urmărindu-se toate componentele acesteia: dimensiunea cognitivă, afectivă, psihomotrică, morală;
- contribuie decisiv atât la formarea *culturii generale* a elevilor, dar și la formarea *culturii profesionale* a acestora facilitând integrarea socială și profesională a tinerilor în diversele sectoare de activitate;
- facilitează contactul elevilor cu diversele domenii ale cunoașterii, oferindu-le acestora posibilitatea să dobândească cunoștințe și informații aparținând diverselor științe reprezentate prin disciplinele de învățământ care intra în structura curriculum-ului școlar;
- oferă elevilor posibilitatea să-și formeze o serie de deprinderi, abilități, priceperi care să le faciliteze progrese în activitatea de instruire și în dobândirea viitoarei profesii;
- cum menționează C. Cucuș (2002, pag. 45), educația formală este puternic expusă și este infuzată de exigențele suprapuse ale comandamentelor sociale și uneori, politice. Ea este dimensionată prin politici explicite ale celor care se află la putere la un moment dat;
- realizându-se prin parcurgerea curriculum-ului *prescris*, educația formală impune o normativitate ridicată și implicit poate determina o limitare a creativității didactice;
- presupune, cum relevă unii autori (T. Cozma, 1988, S. Cristea, 2003), realizarea unor activități evaluative prin diferite forme și prin mijloace diferite care să identifice progresele elevilor și eventualele disfuncționalități apărute în desfășurarea procesului instructiv-educativ.

A doua formă de educație este cea de tip *nonformal* și ea cuprinde (sau include) totalitatea influențelor de natură educativă realizate în afara clasei sau în afara școlii.

Și această formă de educație dispune de o anumită specificitate care este decelabilă la nivelul mai multor aspecte cum sunt: *obiectivele* care îi sunt specifice, *activitățile* prin care se diferențiază de educația formală, *limitele* (dezavantajele) pe care le generează.

În ceea ce privește *activitățile* pe care le încorporează, trebuie făcută mai întâi o disociere între *activitățile din afara clasei* și *activitățile din afara școlii*.

Activitățile organizate în afara clasei includ, la modul general, cercuri pe discipline de învățământ, cenacluri literare, ansambluri sportive, artistice, culturale, întreceri, competiții, concursuri, olimpiade școlare.

După cum ușor se poate observa, organizarea acestor activități este puternic corelată cu opțiunile, posibilitățile și așteptările elevilor de unde rezultă și marea lor flexibilitate.

Activitățile specifice educației nonformale realizate în afara școlii se împart în două categorii și anume:

- a) *activități perișcolare* organizate în scopul petrecerii timpului liber în care sunt incluse excursiile, vizitele, taberele, vizionările de spectacole (teatre, cinema), vizitarea unor expoziții;
- b) *activități parașcolare* organizate ca soluții alternative de perfecționare, reciclare, instruire personală.

Activitățile realizate în cadrul educației nonformale pot stimula în mai mare măsură *imaginația și creativitatea* elevilor, iar acest lucru se explică din două perspective și anume:

- a) pe de o parte, elevii participă la activități spre care au optat și pentru care au o serie de interese și o serie de aptitudini;
- b) pe de alta parte, activitățile de tip nonformal se desfășoară în cadre și în contexte unde nivelul de permisivitate este mai mare și unde inițiativa elevilor sunt luate în considerație așa cum nu se întâmplă de multe ori în activitățile de tip formal.

Activitățile de tip nonformal facilitează o solicitare diferențiată a elevilor în funcție de *posibilitățile, aptitudinile și așteptările* acestora. Majoritatea activităților incluse în educația nonformală nu fac obiectul unor evaluări *sistematice și riguroase*, așa cum se întâmplă în cazul activităților specifice educației formale, ceea ce înseamnă că se elimină sursele generatoare de stres și de oboseală în rândul elevilor;

În organizarea și desfășurarea acestor activități rolul cadrului didactic este mult mai discret el putând să exercite asupra elevilor o influență *indirectă*, în timp ce în cazul activităților specifice educației formale, în majoritatea situațiilor se exercită asupra elevilor o influență *directă* cu toate consecințele rezultate dintr-o asemenea situație.

BIBLIOGRAFIE

- Constantin, Cucos, *Pedagogie*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2002.
Teodor, Cozma, *Școala și educațiile paralele*, Editura Universității Al. I. Cuza, Iași, 1988.
Sorin, Cristea, *Managementul organizației școlare*, ediția a II-a, Editura Polirom, Iași, 2003.

ALTERNATIVE EDUCAȚIONALE

DANIELA TUDOR

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 129,
SECTOR 4, BUCUREȘTI

Educational alternatives have emerged from the need to find new ways to streamline the instructional-educational process. They represent variants of school organization, which propose solutions to modify certain aspects of organizing the instructive-educational activity.

Within the Romanian education system, the most well-known educational alternatives are: Waldorf, Montessori and Step by step.

I will review some of the peculiarities of these educational alternatives.

Waldorf pedagogy is a follower of the "free" expression of the child, of the organization in heterogeneous groups, without separation, according to the criterion of performance. Particular emphasis is placed on emotional and sensory life.

The Montessori educational alternative aims to teach the child to think and act independently, in a responsible manner. The slogan of this alternative can be translated as "help me do it myself" The philosophy of the Montessori method of education is based on the concern to give all children the opportunity to develop to their full potential and the freedom to find solutions to their own problems.

The Step by Step program emphasizes the school's collaboration with students' families, the involvement of their parents in the design and organization of school activities. Group work is also promoted, with activities for children being organized in centers.

Alternativele educaționale au apărut din nevoia de a găsi noi modalități de eficientizare a procesului instructiv-educativ. Ele reprezintă variante de organizare școlară, care propun soluții de modificare a anumitor aspecte de organizare a activității instructiv – educative.

În cadrul sistemului de învățământ din România cele mai cunoscute alternative educaționale sunt: Waldorf, Montessori și Step by step.

Pedagogia este adepta exprimării „libere” a copilului, a organizării în grupuri eterogene, fără separare, în funcție de criteriul performanței. Se pune un accent deosebit pe viața afectivă și senzorială. Se lucrează doar cu materiale din natură sau naturale (de exemplu, plasticul nu se utilizează). Acest tip de pedagogie facilitează observarea directă a mediului, indicându-le copiilor chiar o stare de adevărată comuniune cu natura, deoarece ei reușesc în acest fel să conștientizeze faptul că mediul are un număr nelimitat de resurse de care ne putem folosi atât timp cât știm să le apreciem și să le protejăm. Se pot însă distinge și câteva limite ale acestui program, datorate neacceptării mijloacelor tehnice moderne (TV., calculatorul) fapt care înfrânează progresul.

În CURRICULUMUL Waldorf, un loc important îl ocupă artele, lucrul manual, artizanatul, care oferă elevilor un contact cu diverse materii și nenumărate activități de bază ale omului (torsul, țesutul, sculptura, pictura, forjarea, modelarea etc.); lor li se adaugă limbajul (vorbirea, scrierea și lectura), istoria, geografia, limbile străine, matematica și geometria, științele, desenul, activitățile corporale, religia ș. a.

În CLASA sunt reuniți elevi de aceeași vârstă; componența unei clase nu se modifică în timp. Esența acestei pedagogii este considerată **RELAȚIA ELEV-PROFESOR**. Profesorul ține legătura cu părinții elevilor cel puțin o dată pe semestru, părinții elevilor se întâlnesc cu toți profesorii clasei în vederea îmbunătățirii activității didactice.

EVALUAREA în școlile Waldorf nu se bazează pe probe, teste, extemporale, teze sau examene, ci are în vedere toți factorii ce permit să fie evaluată personalitatea elevului: scrisul, dedicația, forma, fantezia, logica și flexibilitatea gândirii, stilul, ortografia și, desigur, cunoștințele reale. De asemenea, se ia în considerare efortul real pe care elevul l-a făcut pentru a atinge un anumit rezultat, comportamentul său, spiritul social. Evaluarea constă într-o caracterizare calitativă, care evidențiază ceea ce este pozitiv și care critică ceea ce este negativ doar în legătură cu ceea ce elevul ar fi în stare să realizeze.

Educația Montessori

Scopul educației Montessori este de a învăța copilul să gândească și să acționeze independent, într-o manieră responsabilă. Sloganul acestei alternative se poate traduce prin „AJUTA -MĂ SĂ POT FACE SINGUR„. Filosofia metodei de educație Montessori se bazează pe preocuparea de a oferi tuturor copiilor oportunitatea de a se dezvolta la potențialul lor maxim și libertatea de a găsi soluții pentru propriile lor probleme. Cheia învățării complete este considerată automotivarea, de aceea, copilul și învățarea sunt situate pe primul loc, iar predarea și programa de educație pe locul al doilea.

PROGRAMUL STEP BY STEP pune accent pe colaborarea școlii cu familiile elevilor, pe implicarea părinților acestora în conceperea și organizarea activităților din școală.

La baza **ACTIVITĂȚILOR DIDACTICE** se află **MUNCA ÎN GRUPURI**, scopurile acestor activități fiind de a-i învăța pe copii să coopereze, să se respecte unii pe alții și să se integreze în comunitatea elevilor. Modalitățile de lucru pe grupuri alternează atât datorită modului de dispunere a mobilierului, cât și metodelor aplicate, care cer organizarea elevilor în formații de lucru de diferite mărimi.

O particularitate a acestei metode este organizarea pe **CENTRE DE ACTIVITATE** care să răspundă intereselor și nevoilor elevilor. Fiecare centru de activitate include activități pe mai multe niveluri și cu materiale diferite, organizate logic, funcție de cerințele și stilurile individuale de învățare.

Exemple de centre de activitate: **DE ALFABETIZARE, DE LECTURĂ, DE ȘTIINȚE, DE MATEMATICĂ, DE ARTE, DE TEATRU ȘI JOCURI ETC.**

În centrele de activitate, organizate în conformitate cu obiective comune prestabilite, elevii au ocazia să-și dezvolte deprinderi, să împărtășească din experiența celorlalți, să-și consolideze cunoștințele, într-un climat pozitiv și într-o atmosferă de încredere.

BIBLIOGRAFIE

Felea, Gheorghe (Coordonator), *Alternativele Educaționale din România*, MEC, Editura Triade, Cluj-Napoca, 2003.

Herseni, Ioana (Coordonator), *Modele educaționale alternative, Vol. I, II, III*, ISE, București, 1992.

PERSONALITATEA UMANĂ – PRODUS FINAL AL EFORTURILOR EDUCAȚIONALE

CLARA GABRIELA TURTUREA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

S
UMMARY:

21st century education is facing unprecedented challenges. In the context of globalization, interconnection, rapid access to databases and the permanent upgrading of human resources are required, in order to meet the increasingly sophisticated and growing requirements. The speed with which the economic processes unfold imposes more and more elaborate working methods. In these conditions, the emphasis is mainly on efficiency, efficiency and profitability, to the detriment of the humanistic aspect of all fields of activity, people being in the end the beneficiary of all efforts.

Educational alternatives come to balance the utilitarian situation, focusing on the development of the human personality and not the utility it can have, as the human personality is the one that will direct the consumption and production lines of goods and services offered on the market

Secolul în care trăim se desfășoară în coordonate imperative de genul: interconectare instantanee a oamenilor din puncte diferite ale planetei, acces rapid la informație, baze de date de mari dimensiuni, comunicare continuă. Aceste coordonate trasează direcții de dezvoltare tuturor domeniilor de activitate, determinând o continuă perfecționare a resursei umane, o continuă îmbunătățire a metodelor de învățare și a surselor de cunoaștere.

Învățământul este un domeniu de activitate care formează resursa umană, care diseminează cunoaștere este deci un domeniu cheie al dezvoltării societății, prin urmare trebuie să fie pionier în ceea ce privește noile metode de educație. Educația reprezintă cel mai important sector de activitate al unei societăți, întrucât procesele educaționale sunt cele care formează generațiile, oamenii care construiesc, consumă, gândesc și duc mai departe modelul dorit de comunitate. Dacă se dorește formarea unui nou tip de om, formarea unui nou tip de gândire la scară macrosocială, tot educația este cea care oferă această posibilitate. Preocupările legate de starea sistemului educațional, de evoluția și tendințele care se manifestă în acest domeniu, reprezintă o constanță și au utilitate nu doar pentru furnizorii de educație și pentru beneficiarii

directii ai acesteia, ci au utilitate pentru întreaga societate, deoarece prefigurează organizarea și funcționarea acesteia în următorii ani.

Încercarea COVID prin care a trecut omenirea a demonstrat că adaptarea sistemelor este necesară și posibilă, iar îmbunătățirea este un proces continuu, desfășurat în paralel cu progresul tehnologiei. Așa cum era și firesc, analiza datelor din teren a fost prelucrată de bordul comunității europene și au fost conturate noile direcții educaționale la nivel european.

Astfel, alfabetizarea digitală și accesul la aceasta au devenit imperative ale învățământului actual. Educația de la vârste fragede (din mica copilărie) și continuarea învățării pe tot parcursul vieții au devenit de asemenea repere în noua paradigmă a educației. Educația nu se mai adresează doar copiilor, ca până acum 30 de ani, ci educația, învățarea, continua perfecționare fac parte din viața adulților. Paradigma educației s-a schimbat, acum deja vorbim despre învățământul tradițional versus învățământul modern, rolul educatorului s-a schimbat, devenind un facilitator al învățării, iar elevul implicându-se activ în propria formare. Cadrul formal al învățării (în sala de clasă) se îmbină foarte bine cu cel informal (vizite în natură, la muzee, la obiective industriale sau turistice), împreună realizând o structură educațională eficientă. Schimbul de experiență între unitățile de învățământ din țări diferite a devenit de asemenea mult mai facil, profesori din țara X pot instrui elevi sau studenți din țara Y, webinarile naționale și internaționale au devenit uzuale și permit schimbul de experiență în timp real și de asemenea relaționarea cadrelor didactice/formatori/mentori și elevi din țări diferite.

Totodată standardizarea învățământului a fost înlocuită de customizarea, proiectul educațional adaptându-se nevoilor specifice elevilor. Această abordare se dovedește a fi benefică, întrucât permite fiecărui elev o dezvoltare în ritmul propriu și descoperirea specificului personal. În sprijinul acestei descoperiri învățământul formal și informal este completat de alternativele educaționale (școli cu anumit specific) și de prezența consilierului școlar. Putem spune că prezența consilierului școlar în unitatea de învățământ este foarte importantă, oferind noi oportunități de dezvoltare personală și orientare în carieră tinerilor educabili. Alternativele educaționale, de asemenea, pun în centrul preocupărilor personalitatea elevului și încearcă să descopere și să valorifice potențialul acestuia. Alternativele educaționale pot veni în completarea învățământului formal sau pot înlocui învățământul formal, în situațiile speciale în care se urmărește dezvoltarea unor înclinații, talente, abilități innăscute ale copiilor.

În prezent, în România există cinci forme de educație alternativă aprobate oficial:

- Pedagogia Waldorf
- Pedagogia Montessori
- Pedagogia Freinet
- Alternativa Step by Step
- Planul Jena

Prof. Dr. Gheorghe Felea, coordonatorul lucrării „Alternative Educaționale din România” precizează că educația tradițională reprezintă elementul static, pe când educația alternativă reprezintă elementul dinamic. Astfel, în învățământul tradițional (de masă, instituționalizat de zeci de ani) se pregătește elevul pentru viață, pe când în învățământul alternativ școala face parte din viață, cunoștințele sunt descoperite de copil. Sunt așadar două direcții diferite de cunoaștere: profesorul este ghidul, facilitatorul și implicit actorul principal care declanșează acțiunea, creează ocaziile de învățare sau - copilul este cel care descoperă, cel care declanșează situațiile de învățare, parcurgând astfel etape de înțelegere parcurse și de generațiile anterioare și dezvoltând procese metacognitive care sporesc semnificativ potențialul de dezvoltare al copilului.

Considerăm că cele două tipuri de învățământ pot coexista și pot conlucra armonios la formarea idealului educațional social, punând în valoare personalitatea și utilitatea fiecărei ființe umane, creație unică și supremă a divinității.

BIBLIOGRAFIE

- Aldo, Pettini, *Freinet și tehnicile sale*, Editura CEDC, București, 1992.
- Ezechil, Liliana; *Pedagogie. Fundamente teoretice*, Radu, Ion T., Ediția a II-a, Editura V&I Integral, București, 2002.
- Montessori, Maria, *Copilul ființă divină, dar neînțeleasă (pentru părinți și educatori)*, Editura CEDC, București, 1991.
- Montessori, Maria, *Descoperirea copilului*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
- Rădulescu, Mihaela, *Pedagogia Freinet. Un demers inovator*, Editura Polirom, Iași.

METODE ALTERNATIVE - AVANTAJELE ȘI PROVOCĂRILE LOR

IONELIA-EUGENIA ȚÎNȚARU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN NEGREANU”,

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

*T*ypes of alternative schools, their benefits and challenges.

When it comes to alternative education, you're probably better informed than you think. You may even be familiar with terms like Montessori, unschooling, and worldschooling. In fact, there are so many types that it can be hard to keep track of them all.

Although the precise definition of alternative education is still challenging to pinpoint, there's evidence in support of many successful educational methods that aren't mainstream. The great news is that you can use some of these philosophies in your classroom regardless of where you teach. Some examples of alternative forms of education are worldschooling, outdoor education, online learning, Montessori and Waldorf. Depending on the socio-cultural context and the financial environment, these educational alternatives may be more suitable for the younger generation.

Din ce în ce mai des, se discută tot mai mult în spațiul public despre educația alternativă și despre sistemele de educație care se bazează exclusiv pe această tipologie. Deoarece aceste forme de educație înglobează un număr greu de contorizat de aspecte, educația alternativă este destul de greu de definit. Putem să spunem despre aceasta că este o formă de educație ce încearcă să modeleze un elev, să îl pregătească pentru viața de adult fără a ține cont de vechile docme pedagogice. Plecăm de la premiza conform căreia, fiecare individ este unic, cu o personalitate unică și un proces de învățare unic. Astfel, procesul instructiv-educativ va fi adaptat în funcție de personalitatea căreia i se adresează, dar fără a folosi nimic din metodele pe care sistemele de învățământ din toată lumea, cele clasice, le aplică zi de zi. Cu alte cuvinte, pentru o educație alternativă reală trebuie adus un aport foarte mare de resurse creative și abordări care aduc plus valoare la fiecare pas al învățării.

Când vine vorba de educație alternativă, probabil suntem mai informați decât credem, deoarece se regăsesc în aceasta, multe dintre obiectivele dezvoltării durabile ale Sectorului Educației UNESCO, agenția specializată a Națiunilor Unite pentru educație. S-ar putea chiar să fiți familiarizați cu termeni precum Montessori, unschooling și worldschooling. De fapt, există atât de multe tipuri încât poate fi greu să le ținem evidența tuturor.

În funcție de contextul socio-cultural și de mediul financiar, aceste alternative educaționale pot fi mai potrivite în procesul educațional al tinerei generații.

Worldschooling

Călătorul și scriitorul Eli Gerzon a inventat termenul fantezist de „worldschooling” pentru a descrie o formă de învățare prin experiență care implică călătoriile în jurul lumii.

Beneficiile educației mondiale;

Expune copiii la diferite culturi și oferă o educație globală care nu este limitată de perspective sau credințe;

Permite elevilor să învețe pe baza experiențelor și a mediului înconjurător;

Oferă o abordare practică și un curriculum flexibil, bazat pe nevoile individuale ale elevului;

Educație în aer liber;

Pathfinder și The Tremont Institute sunt câteva exemple de programe educaționale în aer liber care oferă învățare practică, bazată pe natură.

Unele dintre aceste programe predau și abilități de supraviețuire sau cursuri academice în pădure. Cele mai multe dintre ele oferă o abordare centrată pe elev, în care „natura devine sala de clasă.

Beneficiile educației în aer liber;

Se pune accent pe munca în echipă, exerciții fizice și elimină activitățile sedentare;

BIBLIOGRAFIE

Alternative Approaches to Education, A Guide for Teachers and Parents By Fiona Carnie, 2017 by Routledge.

<http://dezvoltaredurabila.gov.ro/web/wp-content/uploads/2017/12/manual-UNESCO.pdf>

Maria Montessori, *Pedagogii alternative - Copilul ființa divină dar neînțeleasă*, 1991, traducere-Ilie Sulea-Firu.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ ÎNTRE FORMAL ȘI NONFORMAL ÎN ALTERNATIVA *STEP BY STEP*

RAMONA CORNELIA UDREA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „CONSTANTIN NEGREANU”

DROBETA TURNU SEVERIN, JUDEȚUL MEHEDINȚI

every child has their own path to success, but each path to success opens with

a better education. At Step by Step, we know that a better education means first of all respect for the child's personality and adaptation to his individuality. This is how we build the foundation on which the child develops his personality, discovers his passions or talent and starts on the path to success.

The educational alternative Step by Step creates an environment in which the potential of children can be amplified, in which development is healthy, natural, respecting the uniqueness of each child. By following the national program for preschool, primary and secondary education, each of the children has in their educational baggage the elements common to their generation, which helps them reach their true potential.

Fiecare copil are propriul drum către succes, dar fiecare drum către succes se deschide cu o educație mai bună. La Step by Step, știm că o educație mai bună înseamnă în primul rând respect pentru personalitatea copilului și adaptare la individualitatea acestuia. Astfel clădim fundația pe care copilul își dezvoltă personalitatea, își descoperă pasiunile sau talentul și pornește pe calea către succes.

În alternativa educațională Step by Step se creează un mediu în care potențialul copiilor poate fi amplificat, în care dezvoltarea este sănătoasă, naturală, în respect pentru unicitatea fiecărui copil. Prin urmărirea programei naționale pentru învățământ preșcolar, primar și gimnazial fiecare dintre copii are în bagajul educațional elementele comune generației sale, care îi ajută să își atingă adevăratul potențial.

Valorile insuflate copiilor sunt: Încrederea în sine și Încrederea în propriul talent, Curiozitatea, Ascultarea, Gândirea critică, Expresia de sine, Creativitatea, Respectarea Diversității, Bucuria și Responsabilitatea.

Step by Step pune în prim plan acceptarea și respectarea diversității, valori construite prin cooperare și comunicare cu familiile copiilor.

În alternativa Step by Step, învățarea se face în ritmul propriu al copilului. Când e vorba de ritmul de dezvoltare al copiilor este esențială respectarea stadiului individual al dezvoltării

fiecărui copil, al atenției de care e capabil fiecare copil pentru achiziția corectă, și înțelegerea completă a sarcinilor și a modalităților de rezolvare a lor.

Individualizarea este facilitată și de organizarea clasei în centre de activitate. Step by Step îl încurajează pe copil a învăța și a înțelege. Neîncurajați, cei mai mulți copii vor renunța să înțeleagă o acțiune, acceptând doar să o reproducă.

Investiția în educația timpurie este poate cea mai rentabilă investiție în educație. James Hackman, laureat al premiului Nobel pentru economie în anul 2005 pentru studiul asupra investirii în educație timpurie, este cel care a demonstrat pe baza unei formule matematice că investirea a 1\$ în educația timpurie produce un profit de 7\$. Învățarea timpurie favorizează oportunitățile de învățare de mai târziu. deprinderile și cunoștințele dobândite devreme favorizează dezvoltarea ulterioară, iar deficiențele conduc la oportunități de învățare ratate sau slab valorificate. Aceste argumente sprijină dezvoltarea unor servicii de educație timpurie și îngrijire, în special pentru comunitățile defavorizate, acolo unde interesul pentru instruire este scăzut, iar rata abandonului școlar este mare. Susținerea învățării și a educației în acest segment economico-social apare ca o soluție pentru oferirea de șanse egale tuturor membrilor societății.

Accesul la educație asigură un bun start în viață, garantează accesul pe piața muncii și implicit reducerea sărăciei și ștergerea discrepanțelor sociale. Copilul capătă plăcerea succesului obținut prin învățare și își influențează în mod direct părinții și prin intermediul acestora, indirect asupra comunității din care fac parte, reușind să ridice nivelul general de educație, precum și gradul de expectanță pentru succesul în viață. Prin educație, fiecare copil capătă stimă de sine, încredere în forțele proprii și dreptul de a avea o viață mai bună.

BIBLIOGRAFIE

Ezechil, Liliana, *Pedagogie. Fundamente teoretice*.

www.stepbystep.ro.

M. Bocos, *Instruire interactiva*, Editura Presa Universitara Clujeana, 2002.

Kate Burke Walsh, *Predarea orientata după necesitățile copilului*, Editura C.E.D.P. Step by Step, 1999.

*** *Învățământul primar*, nr. 2-3/1998, Editura Discipol, București.

METODE ACTIV-PARTICIPATIVE APLICABILE ÎN CADRUL EDUCAȚIEI NONFORMALE

CORINA VLĂDOIU

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7,

MEDIAȘ, JUDEȚUL SIBIU

Non-

formal education is designed to be student-centered and has a flexible educational approach, without formal credit or certification. The educational process in non-formal education has a more flexible curriculum and methodology that fits the needs and interests of students. Non-formal education activities or lessons can take place both in schools, in different contexts and outside them.

*„Dacă trăiesc în critică și cicăleală, copiii învață să condamne;
Dacă trăiesc în ostilitate, copiii învață să fie agresivi;
Dacă trăiesc în teamă, copiii învață să fie anxioși;
Dacă trăiesc înconjurați de milă, copiii învață autocompătimirea;
Dacă trăiesc înconjurați de ridicol, copiii învață să fie timizi;
Dacă trăiesc în gelozie, copiii învață să simtă invidia;
Dacă trăiesc în rușine, copiii învață să se simtă vinovați;
Dacă trăiesc în încurajare, copiii învață să fie încrezători;
Dacă trăiesc în toleranță, copiii învață răbdarea;
Dacă trăiesc în laudă, copiii învață prețuirea;
Dacă trăiesc în acceptare, copiii învață să iubească;
Dacă trăiesc în aprobare, copiii învață să se placă pe sine;
Dacă trăiesc înconjurați de recunoaștere, copiii învață că este bine să ai un țel;
Dacă trăiesc împărțind cu ceilalți, copiii învață să fie generoși;
Dacă trăiesc în onestitate, copiii învață respectul pentru adevăr;
Dacă trăiesc în corectitudine, copiii învață să fie drepti;
Dacă trăiesc în bunăvoință și considerație, copiii învață respectul;
Dacă trăiesc în siguranță, copiii învață să aibă încredere în ei și în ceilalți;
Dacă trăiesc în prietenie, copiii învață că e plăcut să trăiești pe lume.”*

- Dorothy Law Nolte -

Educația nonformală este planificată astfel încât să fie centrată pe elev și are o abordare educațională flexibilă, fără creditare oficială sau certificare. Procesul educativ în educația nonformală are un curriculum și o metodologie mai flexibile care se pliază pe nevoile și interesele elevilor. Activitățile sau lecțiile de educație nonformală pot avea loc atât în școli, în diferite contexte, cât și în afara acestora. Procesele educative sunt bazate pe o metodologie și un curriculum flexibil și sunt capabile să se adapteze la nevoile și interesele elevilor. Acestea nu corespund educației formale, dar se încadrează în așa-numita educație nonformală. Avantajele educației nonformale sunt:

- flexibilitate în organizare și alegerea metodelor;
- conștientizarea de către elev a importanței educației;
- programe after-school;
- implicarea organizațiilor și a comunității;
- conduce la încrederea crescută în activitatea școlară;
- îmbunătățește implicarea activă, participarea;
- dezvoltă valorile participanților;
- ajută la stabilirea rolului elevului în societate;
- dezvoltă mai multe competențe;
- oferă o imagine de ansamblu asupra capacităților unei persoane.

Pe lângă acestea există însă și dezavantaje precum:

- participarea poate fi fluctuantă;
- nu este finalizată cu certificat / diplomă;
- profesorii pot să nu fie specializați.

O perspectivă incluzivă asupra educației de calitate necesită convingerea că oportunitățile de învățare contribuie la includerea eficientă a fiecărui elev cât și a grupurilor în structura mai largă a societății. Educația de calitate este, prin urmare, o educație incluzivă, deoarece are drept obiectiv participarea deplină a tuturor elevilor, în funcție de nevoi și de capacitățile acestora. Teoriile constructive și trans-acționale accentuează ideea că învățarea poate fi îmbunătățită prin diversitatea elevilor implicați. Atitudinile cadrelor didactice și toleranța sunt esențiale pentru construirea unei societăți incluzive și participative.

Metodele activ-participative au rolul de a-i motiva pe elevi în a se implica în învățare. Astfel cele mai des întâlnite metode sunt:

- Dezbaterile
- Cele patru colțuri
- Brainstorming
- Spider-map
- Starbursting
- Simularea
- Joc de rol
- Turul galeriei
- Teatru forum
- Interviul
- Jocurile
- Fish-bowl

În ultimele decenii interesul pentru metodele activ – participative a crescut. Sunt numite metode activ-participative acele metode ce încurajează motivarea elevilor, le focusează atenția, le captează interesul pe parcursul lecției. Astfel, copilul își va folosi imaginația, creativitatea, înțelegerea, memoria etc. Aceste metode pun în evidență învățarea prin acțiune. Metodele activ-participative plasează elevii în postura de cercetători, făcându-i să descopere singuri conținutul învățării. Cele mai bune strategii sunt cele bazate pe descoperirea individuală.

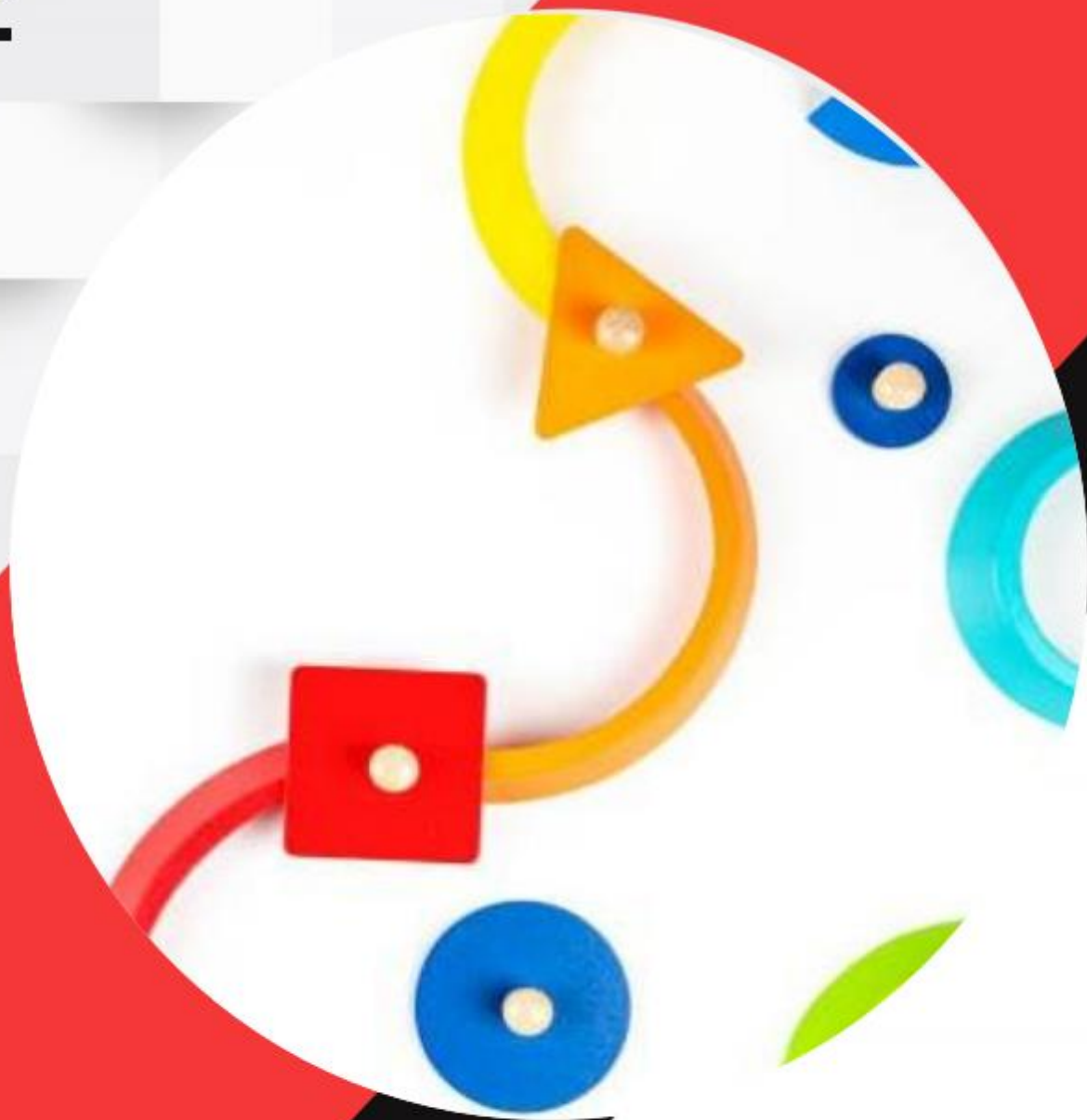
BIBLIOGRAFIE

Cucoș, C., *Pedagogie*, Editura Polirom Iași, 2006.

Dulamă, M. E., *Metode, strategii și tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, 2002.

2022

Casa Corpului Didactic Mehedinti
Nr. 15, martie

ISSN 2810-224X
ISSN-L 2343-791X